

УДК 339.7
ББК 65.268
М 43

Аўтары-складальнікі: Л. Л. Ермаловіч, д-р экан. навук, прафесар;
А. М. Шутава, канд. экан. навук, дацэнт;
Т. Ф. Герцава, асістэнт;
І. К. Мірончык, асістэнт

Рэцэнзенты: Д. У. Гаўрылін, галоўны бухгалтар – начальнік
фінансава-эканамічнай службы ААТ “Гомельскі
маторарамонтны завод”;
С. А. Данілкова, канд. экан. навук, дацэнт Беларускага
гандлёва-эканамічнага ўніверсітэта спажывецкай каа-
перацыі

Рэкамендаваны да выдання навукова-метадычным саветам уста-
новы адукацыі «Беларускі гандлёва-эканамічны ўніверсітэт спажывец-
кай кааперацыі». Пратакол № 2 от 9 снежня 2014 г.

Падрыхтаваны дзякуючы фінансавай падтрымцы Беларускага рэс-
публіканскага фонда фундаментальных даследаванняў.

Міжнародныя стандарты фінансавай справаздачнасці : практыкум для
М 43 рэалізацыі зместу адукацыйных праграм вышэйшай адукацыі I ступені і
перападрыхтоўкі кіруючых работнікаў і спецыялістаў / аўт.-склад. : Л. Л. Ерма-
ловіч [і інш.]. – Гомель : установа адукацыі “Беларускі гандлёва-эканамічны
ўніверсітэт спажывецкай кааперацыі”, 2015. – 144 с.
ISBN 978-985-540-290-0

У практыкуме прадстаўлена сучаснае разуменне метадалогіі і метадыкі фінанса-
вага ўліку і справаздачнасці ў адпаведнасці з патрабаваннямі міжнародных стан-
дартаў фінансавай справаздачнасці.

Выданне прызначана для студэнтаў спецыяльнасці 1-25 01 08 “Бухгалтарскі ўлік,
аналіз і аўдыт (па напрамках)” напрамку спецыяльнасці 1-25 01 08-03 “Бухгалтарскі
ўлік, аналіз і аўдыт (у камерцыйных і некамерцыйных арганізацыях)”, слухачоў сіс-
тэмы павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кіруючых работнікаў і спецыялістаў.

УДК 339.7
ББК 65.268

ISBN 978-985-540-290-0

© Установа адукацыі “Беларускі
гандлёва-эканамічны ўніверсітэт
спажывецкай кааперацыі”, 2015

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

У Рэспубліцы Беларусь у 1998 г. была прынята Дзяржаўная праграма пераходу на міжнародныя стандарты рахункаводства. Неабходнасць такога пераходу абумоўлена выхадам краіны на міжнародныя рынкі, атрыманнем замежных інвестыцый, павышэннем якасці справаздачнасці для карыстальнікаў, паколькі падача фінансавай справаздачнасці ў фармаце міжнародных стандартаў дае магчымасць раскрыць больш аб'ектыўна рэальны стан спраў у арганізацыі. У выніку зніжаецца рызыка інвестараў і крэдытараў, звязаная з інфармацыйным забеспячэннем прыняцця эканамічных рашэнняў.

Міжнародныя стандарты фінансавай справаздачнасці адрозніваюцца прынцыпова новымі для айчыннага рахункаводства канцэптuallyнымі палажэннямі. Асноўныя з іх наступныя:

- шырокае выкарыстанне прафесійнага меркавання спецыялістаў, якое, безумоўна, заўсёды будзе з'яўляцца суб'ектыўным;

- выцясненне ацэнкі актываў па фактычным сабекошце ацэнкай па справядлівай вартасці, у якасці якой прымаецца ацэнка па бягучых рыначных цэнах;

- выкарыстанне для ацэнкі актываў і абавязацельстваў дыскантаванай вартасці, якая таксама залежыць ад суб'ектыўнага выбару каэфіцыента дыскантавання;

- адыход міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці ад фундаментальных канонаў рахункаводства, звязаных з выпраўленнем балансу пасля справаздачнай даты і ўмоўнымі фактамі гаспадарчага жыцця;

- магчымасць стварэння скрытых рэзерваў шляхам выкарыстання сістэмы папярэджвання рызыкі.

Пералічаныя канцэптuallyныя палажэнні міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці патрабуюць як змянення менталітэту працаўнікоў улікова-фінансавых службаў айчынных арганізацый, так і новага зместу іх прафесійных ведаў.

Таму вучэбная дысцыпліна “Міжнародныя стандарты фінансавай справаздачнасці” з'яўляецца тым прадметам, які фарміруе ў студэнтаў і слухачоў сучаснае разуменне метадалогіі і методыкі фінансавага ўліку і справаздачнасці ў адпаведнасці з патрабаваннямі міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці.

Мэтай вучэбнай дысцыпліны з'яўляецца забеспячэнне студэнтаў ведамі аб сістэме міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці, пра змест гэтых стандартаў, месца, ролю і значэнне ў інфармацыйным суправаджэнні працэсу прыняцця кіраўнічых і інвестыцыйных рашэнняў.

Пасля вывучэння дадзенай дысцыпліны студэнт павінен ведаць:

- парадак і працэдуры стварэння міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці;
- базавыя прынцыпы фарміравання ўліковай і справаздачнай інфармацыі;
- асноўныя палажэнні стандартаў;
- асноўныя метады ацэнкі актываў і абавязачельстваў;
- асноўныя элементы і формы справаздачнасці па міжнародных стандартах.

Пасля вывучэння дадзенай дысцыпліны студэнт павінен умець:

- інтэрпрэтаваць змест міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці;
- фарміраваць рабочы план і ўліковую палітыку арганізацыі для трансфармацыі справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці;
- карэктаваць справаздачнасць, складзеную па нацыянальных стандартах, у фармат міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці;
- складаць абавязковыя справаздачныя формы, прадугледжаныя міжнароднымі стандартамі фінансавай справаздачнасці.

Вывучэнне дадзенай дысцыпліны грунтуецца на атрыманых ведах агульнатэарэтычных і агульнаэканамічных дысцыплін. Дысцыпліна “Міжнародныя стандарты фінансавай справаздачнасці” вывучаецца ва ўзаемасувязі з сумежнымі курсамі “Аналіз гаспадарчай дзейнасці”, “Бухгалтарскі ўлік” і інш.

Асноўнымі формамі вывучэння дысцыпліны “Міжнародныя стандарты фінансавай справаздачнасці” з’яўляюцца лекцыі, практычныя, семінарскія і індывідуальныя заняткі пад кіраўніцтвам выкладчыка, самастойная праца студэнтаў.

На вывучэнне дысцыпліны адводзіцца 104 аўдыторных гадзіны, з іх 54 гадзіны лекцый і 50 гадзін семінарскіх і практычных заняткаў.

ПРЫКЛАДНЫ ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

Тэма	Колькасць аўдыторных гадзін		
	усяго	у тым ліку	
		лекцый	семінарскіх і практычных заняткаў
Уводзіны	–	–	–
1. Гарманізацыя ўліку на міжнародным узроўні і тэарэтычная аснова міжнародных стандартаў рахункаводства і фінансавай справаздачнасці	10	4	6
2. Міжнародныя дапушчэнні і прынцыпы ўліку, патрабаванні да якасці фінансавай справаздачнасці	10	6	4
3. Ацэнка актываў і абавязцельстваў, іх дэталізацыя на аснове канцэпцыі Рады па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці	8	4	4
4. Трансфармацыя і канверсія фінансавай справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў	12	6	6
5. Сістэмы ўліку запасаў, рэкамендаваныя міжнароднымі стандартамі фінансавай справаздачнасці	14	6	8
6. Улік і раскрыццё інфармацыі пра асноўныя сродкі па методыцы міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці	12	6	6
7. Улік і раскрыццё інфармацыі пра нематэрыяльныя актывы па методыцы міжнародных стандартаў і фінансавай справаздачнасці	8	4	4
8. Выручка і дзяржаўная дапамога: карэкціроўка фінансавага выніку ў міжнародны фармат	6	4	2
9. Улік і раскрыццё ў фінансавай справаздачнасці ўзнагароджанню працаўнікам і пенсійных фондаў	4	2	2
10. Агульнаметадычныя падыходы да распрацоўкі балансавай справаздачы на аснове канцэпцыі Рады па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці	10	6	4
11. Агульнаметадычныя падыходы да распрацоўкі справаздачы аб прыбытках і стратах на аснове канцэпцыі Рады па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці	6	4	2
12. Агульнаметадычныя падыходы да распрацоўкі справаздачы аб руху грашовых сродкаў на аснове канцэпцыі Рады па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці	4	2	2
Усяго	104	54	50

ПЛАНЫ СЕМІНАРСКИХ І ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ, ЗАДАННІ ДЛЯ КАНТРОЛЮ НАД ВАЛОДАННЕМ ТЭРМІНАЛАГІЧНЫМ АПАРАТАМ, СЕМІНАРСКИХ І ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ, ЗАДАЧЫ

Тэма 1. ГАРМАНІЗАЦЫЯ ЎЛІКУ НА МІЖНАРОДНЫМ УЗРОЎНІ І ТЭАРЭТЫЧНАЯ АСНОВА МІЖНАРОДНЫХ СТАНДАРТАЎ РАХУНКАВОДСТВА І ФІНАНСАВАЙ СПРАВАЗДАЧНАСЦІ

1.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

- Прафесійныя рахункаводчыя арганізацыі.
- Брытана-амерыканская ўліковая мадэль.
- Кантынентальная ўліковая мадэль.
- Паўднёва-амерыканская ўліковая мадэль.
- Экаўтынг.
- Камітэт па міжнародных стандартах рахункаводства (*International Accounting Standards Committee*).
- Міжнародныя стандарты фінансавай справаздачнасці (*International Financial Reporting Standards*).
- Камітэт па інтэрпрэтацыі міжнароднай фінансавай справаздачнасці (*International Financial Reporting Interpretations Committee*).
- Кансультацыйная рада па стандартах (*Standards Advisory Council*).
- Стандарт уліку.
- Інфармацыйная ўліковая сістэма.
- Фінансавы ўлік (*financial accounting*).
- Пастаянны камітэт па інтэрпрэтацыях (*Standing Interpretations Committee – SIC*).
- Прынцыпы падрыхтоўкі і падачы фінансавай справаздачнасці (*Framework for the preparation and presentation of financial statements*).
- ГААП (GAAP).
- Трансфармацыя рахункаў.
- Бухгалтарскі нацыянальны стандарт.

1.2. Заданні для семінарскіх і практычных заняткаў

1.2.1. Міжнародныя стандарты як аснова гарманізацыі рахункаводства на міжнародным узроўні

План

1. Прафесійныя міжнародныя арганізацыі рахункаводаў.
2. Дзейнасць Камітэта па міжнародных стандартах рахункаводства (фінансавай справаздачнасці).
3. Мадэлі ўліковых сістэм і іх нарматыўна-прававое забеспячэнне.
4. Фінансавы ўлік і яго гарманізацыя на аснове міжнародных стандартаў рахункаводства (фінансавай справаздачнасці).
5. Дзяржаўная праграма пераходу на міжнародныя стандарты рахункаводства (фінансавай справаздачнасці) ў Рэспубліцы Беларусь.

Тэставыя заданні

1. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Якія функцыі выконваюць прафесійныя рахункаводчыя арганізацыі?

Варыянты адказу:

- а) распрацоўваюць уліковыя стандарты, этычныя нормы дзейнасці рахункаводаў, вучэбныя і экзаменацыйныя праграмы;
- б) ажыццяўляюць кантроль за правільнасцю складання фінансавай справаздачнасці;
- в) аказваюць дапамогу ў складанні фінансавай справаздачнасці.

2. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Прафесійныя арганізацыі рахункаводаў падкантрольны ўрадам?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не;
- в) могуць быць як незалежнымі, так і падкантрольнымі ўрадам.

3. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці ёсць у Рэспубліцы Беларусь прафесійныя арганізацыі рахункаводаў?

Варыянты адказу:

- а) так, гэта “Метадалагічная рада”;
- б) не;
- в) так, гэта “Беларуская асацыяцыя бухгалтараў”;
- г) так, гэта “Беларуская асацыяцыя бухгалтараў” і “Аўдытарская палата”.

4. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якая з пералічаных арганізацый з’яўляецца федэральным урадавым органам ЗША?

Варыянты адказу:

- а) Камітэт па стандартах фінансвага ўліку;
- б) Камісія па каштоўных паперах і біржах;
- в) Амерыканскі інстытут дыпламаваных грамадскіх рахункаводаў.

5. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Пры якой мадэлі ўліку ўліковая практыка накіравана на задавальненне патрэбнасцей дзяржаўнага рэгулявання эканомікі?

Варыянты адказу:

- а) брытана-амерыканская ўліковая мадэль;
- б) кантынентальная ўліковая мадэль;
- в) паўднёва-амерыканская ўліковая мадэль.

6. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія з пералічаных арганізацый з’яўляюцца нацыянальнымі і рэгіянальнымі прафесійнымі арганізацыямі рахункаводаў?

Варыянты адказу:

- а) Каардынацыйная рада па метадалогіі рахункаводства дзяржаў-удзельніц СНГ;
- б) Федэрацыя еўрапейскіх рахункаводаў;
- в) Асацыяцыя рахункаводаў краін Амерыкі;
- г) Камітэт па міжнародных стандартах рахункаводства.

7. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Якія з пералічаных прафесійных арганізацый рахункаводаў арганізацый з'яўляюцца сусветнымі?

Варыянты адказу:

- а) Міжнародная федэрацыя рахункаводаў;
- б) Федэрацыя еўрапейскіх рахункаводаў;
- в) Асацыяцыя рахункаводаў краін Амерыкі;
- г) Камітэт па міжнародных стандартах рахункаводства.

8. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Якую абрэвіатуру правільна выкарыстоўваць: IFRS або IAS?

Варыянты адказу:

- а) толькі IFRS;
- б) толькі IAS;
- в) IFRS або IAS.

9. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Якую правільна выкарыстоўваць абрэвіатуру IFRS або IAS для стандарту фінансавага ўліку, прынятага ў 2002 годзе?

Варыянты адказу:

- а) толькі IFRS;
- б) толькі IAS;
- в) IFRS або IAS.

10. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Колькі ў цяперашні час дзейнічае міжнародных стандартаў рахункаводства (фінансавай справаздачнасці)?

Варыянты адказу:

- а) 70;
- б) 41;
- в) 49;
- г) 37.

11. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія мадэлі ўліковых сістэм выкарыстоўваюцца ў цяперашні час?

Варыянты адказу:

- а) дзяржаўная;
- б) паўднёва-амерыканская;
- в) еўрапейская;
- г) брытана-амерыканская.

12. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Для якой мадэлі характэрнымі з'яўляюцца гібкасць уліковай сістэмы і высокі адукацыйны ўзровень як рахункаводаў, так і карыстальнікаў уліковай інфармацыі?

Варыянты адказу:

- а) кантынентальнай;
- б) паўднёва-амерыканскай;
- в) еўрапейскай;
- г) брытана-амерыканскай.

13. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Для якой мадэлі характэрным з'яўляецца арыентацыя на дзяржаўныя патрэбы падаткаабкладання і макраэканамічнага рэгулявання?

Варыянты адказу:

- а) кантынентальнай;
- б) паўднёва-амерыканскай;
- в) еўрапейскай;
- г) брытана-амерыканскай.

14. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Для якой мадэлі характэрнай з'яўляецца арыентацыя методыкі ўліку на высокі ўзровень інфляцыі і патрэбы дзяржаўнага кіравання?

Варыянты адказу:

- а) кантынентальнай;
- б) паўднёва-амерыканскай;
- в) еўрапейскай;
- г) брытана-амерыканскай.

15. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якім нарматыўным дакументам рэгулюецца рахункаводства на ўзроўні арганізацыі?

Варыянты адказу:

- а) статутам;
- б) загадам аб бухгалтарскім уліку;
- в) загадам аб уліковай палітыцы;
- г) інструкцыяй аб бухгалтарскім уліку.

1.2.2. Уліковы цыкл брытана-амерыканскай мадэлі рахункаводства і яго завяршэнне ў трансфармацыйнай табліцы

План

1. Этапы ўліковай працэдуры брытана-амерыканскай мадэлі рахункаводства: ад першага ўліку да пробнага балансу.

2. Выкарыстанне прынцыпу адпаведнасці даходаў і расходаў справазначнага перыяду на аснове трансфармацыі рахункаў.

3. Трансфармацыйная ведамасць як адметная асаблівасць рахункаводчай працэдуры ЗША.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якое дзеянне з'яўляецца першым этапам брытана-амерыканскай мадэлі рахункаводства?

Варыянты адказу:

- а) разноска праводак па рахунках галоўнай кнігі;
- б) рэгістрацыя фактаў гаспадарчага жыцця ў журнале сістэматычным парадкам;
- в) рэгістрацыя фактаў гаспадарчага жыцця ў журнале храналагічным парадкам;
- г) разноска праводак па рахунках журналаў.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія журналы абавязаны весці галоўны бухгалтар?

Варыянты адказу:

- а) журнал паступлення грашовых сродкаў, журнал выплат грашовых сродкаў;
- б) журнал паступлення грашовых сродкаў, журнал выплат грашовых сродкаў, журнал закупаў, журнал продажаў;
- в) якія галоўны бухгалтар лічыць мэтазгоднымі;
- г) журнал паступлення грашовых сродкаў, журнал выплат грашовых сродкаў, журнал закупаў, журнал продажаў і інш.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

З дапамогай чаго ажыццяўляецца кантроль над паўнатай перанясення інфармацыі ў галоўную кнігу?

Варыянты адказу:

- а) перакрыжаванай спасылкі на ўліковыя рэгістры;
- б) выніковых сум журналаў;
- в) не кантралюецца, бо няма неабходнасці;
- г) з дапамогай журналаў паступлення грашовых сродкаў і інш.

4. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Для якіх мэтаў распрацоўваецца пробны баланс?

Варыянты адказу:

- а) для распрацоўкі адваротной ведамасці;
- б) для праверкі роўнасці сумы ўсіх дэбетовых запісаў у галоўнай кнізе суме кредытавых запісаў;
- в) для складання канчатковага балансу;
- г) для складання справаздачы аб прыбытках і стратах.

5. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Для чаго патрэбна трансфармацыя рахункаў?

Варыянты адказу:

- а) для атрымання інфармацыі, патрэбнай для складання справаздачнасці;
- б) для праверкі роўнасці сумы ўсіх дэбетовых запісаў у галоўнай кнізе суме кредытавых запісаў;
- в) для складання канчатковага балансу;
- г) для складання справаздачы аб прыбытках і стратах.

6. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

У якой форме могуць выконвацца трансфармацыйныя праводкі?

Варыянты адказу:

- а) балансу;
- б) журнала паступленняў;
- в) табліц налічэння;
- г) справаздачы аб прыбытках або стратах.

1.2.3. Тэарэтычная аснова двух варыянтаў міжнародных стандартаў уліку і фінансавай справаздачнасці

План

1. Глобалізацыя фінансавага ўліку на аснове міжнародных стандартаў.
2. Фундаментальныя канцэпцыі падрыхтоўкі і падачы фінансавай справаздачнасці.
3. Мэта і асноўныя карыстальнікі фінансавай справаздачнасці.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

У чым заключаецца перавага міжнародных стандартаў перад нацыянальнымі?

Варыянты адказу:

- a) у выразнай эканамічнай логіцы;
- б) у разнастайнасці метадаў уліку;
- в) у прастаце ўспрымання карыстальнікамі фінансавай інфармацыі;
- г) у абагульненні лепшай сучаснай сусветнай уліковай практыкі.

2. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Што з'яўляецца недахопамі міжнародных стандартаў?

Варыянты адказу:

- a) адсутнасць прыкладаў выкарыстання стандартаў у канкрэтных сітуацыях;
- б) разнастайнасць метадаў уліку;
- в) прастата ўспрымання карыстальнікамі фінансавай інфармацыі;
- г) абагулены характар.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці з'яўляецца дакумент, які называецца “Прынцыпы падрыхтоўкі і падачы фінансавай справаздачнасці” стандартам?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

4. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

З якіх частак складаецца дакумент “Прынцыпы падрыхтоўкі і падачы фінансавай справаздачнасці”?

Варыянты адказу:

- а) уводзіны;
- б) элементы фінансавых справаздач;
- в) інтэрпрэтацыі фінансавых справаздач;
- г) канцэпцыі капіталу і яго захавання;
- д) прызнанне элементаў фінансавых справаздач.

5. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці патрабуе Рада па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці іх паўсюднага і абавязковага выкарыстання?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

6. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія групы карыстальнікаў інфармацыі фінансавай справаздачнасці вызначаюць прынцыпы падрыхтоўкі і падачы фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

- а) працаўнікі, пазыкадаўцы, пастаўшчыкі і іншыя гандлёвыя крэдыторы, пакупнікі, урад і яго органы, грамадскасць;
- б) інвестары;
- в) інвестары, працаўнікі, пазыкадаўцы, пастаўшчыкі і іншыя гандлёвыя крэдыторы, пакупнікі, урад і яго органы;

г) інвестары, працаўнікі, пазыкадаўцы, пастаўшчыкі і іншыя гандлёвыя крэдыторы, пакупнікі, урад і яго органы, грамадскасць.

1.3. Задача

Астаткі па рахунках на 01.01.201_ г. прыведзены ў табліцы 1.

Табліца 1 – Астаткі па рахунках на 01.01.201_ г., тыс. руб.

Рахунак	Сальда рахунку	
	Дэбет	Крэдыт
Грашовыя сродкі	1 700	
Рахункі да атрымання	43 200	
Матэрыялы	8 605	
Авансы выплачаныя	12 814	
Асноўныя сродкі	497 450	
Рахункі да аплаты		30 522
Авансы атрыманыя		22 340
Капітал		484 507
Рэалізацыя паслуг		26 897
Расходы на аплату працы	497	

За справаздачны перыяд здзейснены наступныя гаспадарчыя аперацыі:

Аперацыя 1. Закуплены 03.01. 201_ г. у пастаўшчыка матэрыялы ў лік крэдыту на суму 20 110 дол. ЗША.

Аперацыя 2. Аказаны 10.01.201_ г. паслугі заказчыку на суму 25 000 дол. ЗША.

Аперацыя 3. Атрыманы 21.01.201_ г. грашовыя сродкі ад заказчыка за аказаныя паслугі ў памеры 25 000 дол. ЗША.

Аперацыя 4. Выплачана 22.01.201_ г. заработная плата працаўнікам у памеры 14 850 дол. ЗША.

Аперацыя 5. Аплачаны 25.01.201_ г. рахункі да аплаты на суму 8 700 дол. ЗША.

Аперацыя 6. Тэлецэнтрам 26.01.201_ г. прад'яўлены рахунак да аплаты за аказанне рэкламных паслуг на суму 5 780 дол. ЗША.

Акрамя таго, за справаздачны перыяд зроблены наступныя гаспадарчыя аперацыі, звязаныя з панесенымі расходамі і атрыманымі даходамі, якія адносяцца да некалькіх справаздачных перыядаў:

Аперацыя 7. Скарыстаны ў справаздачным перыядзе на вытворчыя патрэбы матэрыялы на суму 12 612 дол. ЗША.

Аперацыя 8. Налічана амартызацыя асноўных сродкаў за справаздачны месяц – 7 877 дол. ЗША.

Аперацыя 9. Налічана зароботная плата працаўнікам за апошнія дні справаздачнага месяца, якая будзе выплачана ў наступным месяцы, – 2 786 дол. ЗША.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Адкрыць рахункі ў галоўнай кнізе згодна з данымі табліцы 1.
2. Зрабіць разноску аперацый 1–6 у адпаведныя журналы.
3. Зрабіць разноску праводак з журналаў па рахунках галоўнай кнігі.
4. Перанесці ў раздзел “Пробны баланс” трансфармацыйнай ведамасці сальда рахункаў з галоўнай кнігі да ажыццяўлення карэкціровачных запісаў.
5. Запісаць ў трансфармацыйную ведамасць трансфармацыйныя праводкі пасля заканчэння справаздачнага перыяду.
6. Вызначыць сальда па рахунках у трансфармаваным пробным балансе і перанесці іх адпаведна або ў справаздачу аб прыбытках і стратах або ў баланс.
7. Зрабіць разноску карэкціровачных праводак па рахунках галоўнай кнігі.

Для вырашэння задачы выкарыстоўвайце наступныя формы рэгістраў (табліцы 2–7).

Табліца 2 – **Журнал паступлення грашовых сродкаў**

Дата	Рахункі	Старонка галоўнай кнігі	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку

Табліца 3 – **Журнал выплат грашовых сродкаў**

Дата	Рахункі	Старонка галоўнай кнігі	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку

Табліца 4 – Журнал закупак

Дата	Рахункі	Старонка галоўнай кнігі	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку

Табліца 5 – Журнал продажу

Дата	Рахункі	Старонка галоўнай кнігі	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку

Табліца 6 – Форма галоўнай кнігі сінтэтычных рахункаў англа-амерыканскай мадэлі рахункаводства

Рахунак “Грашовыя сродкі”						
Дата	Рахунак, які карэспандуе	Крыніца інфармацыі	Дэбет	Крэдыт	Сальда	
					Дэбет	Крэдыт
Рахунак “Рахункі да атрымання”						

Табліца 7 – Трансфармацыйная табліца для закрыцця выніковых і размеркавальных рэгуліровачных рахункаў, якая распрацоўваецца ў рахункаводстве арганізацый ЗША

Рахункі	Пробны баланс		Трансфармацыйныя праводкі		Трансфармацыйны пробны баланс		Справаздача аб прыбытках і стратах		Баланс	
	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку
Грашовыя сродкі										
Рахункі да атрымання										
Матэрыялы										
Асноўныя сродкі										

Заканчэнне табліцы 7

Рахункі	Пробны баланс		Трансфармацыйныя праводкі		Трансфармацыйны пробны баланс		Справаздача аб прыбытках і стратах		Баланс	
	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку
Знос асноўных сродкаў										
Рахункі да аплаты										
Капітал										
Рэалізацыя паслуг										
Разлікі па зароботнай плаце										
Падрахунак пробнага балансу да карэктровачных запісаў										
Расходы на матэрыялы										
Расходы на амартацыю										
Расходы на аплату працы										
Падрахунак трансфармацыйных праводак										
Чысты прыбытак										
Усяго										

Тэма 2. МІЖНАРОДНЫЯ ДАПУШЧЭННІ І ПРЫНЦЫПЫ ЎЛІКУ, ПАТРАБАВАННІ ДА ЯКАСЦІ ФІНАНСАВАЙ СПРАВАЗДАЧНАСЦІ

2.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

- Дапушчэнне (*assumption*).
- Безупыннасць дзейнасці (*going concern*).
- Прынцып налічэнняў (*accrual basic*).
- Істотнасць (*materiality*).
- Зразумеласць (*understandability*).
- Слушнасць (*relevance*).
- Надзейнасць (*reliability*).
- Супастаўнасць (*comprability*).
- Уліковая палітыка (*accounting policy*).
- Рэтраспектыўнае выкарыстанне (*retrospective application*).
- Перспектыўнае выкарыстанне (*retrospective application*).
- Фінансавая справаздачнасць агульнага прызначэння (*general purpose financial statements*).
- Рэпрэзентатыўная дакладнасць (*representative faithfulness*).
- Перыядычнасць падрыхтоўкі справаздачнасці (*frequency of reporting*).
- Актывы (*assets*).
- Абавязцельствы (*liabilities*).
- Капітал (*equity*).
- Даходы (*income*).
- Расходы (*expenses*).
- Сукупны прыбытак (*comprehsiwe income*).

2.2. Заданні для семінарскіх заняткаў

2.2.1. Базавыя дапушчэнні, міжнародныя прынцыпы рахункаводства і ўліковая палітыка ў сістэме міжнародных стандартаў рахункаводства

План

1. Дапушчэнне безупыннай дзейнасці арганізацыі і прынцып на-

лічэнняў як канцэптualaная аснова міжнародных стандартаў рахункаводства.

2. Міжнародныя прынцыпы рахункаводства, пакладзеныя ў аснову фінансавай справаздачнасці.

3. Патрабаванні да якасці фінансавай справаздачнасці, якія прад'яўляюцца міжнароднымі стандартамі.

4. Сутнасць уліковай палітыкі: міжнародныя стандарты, асабліваасці айчыннай трактоўкі.

5. Паслядоўнасць ўліковай палітыкі і яе змяненне.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

У якім дакуменце выкладзены базавыя дапушчэнні і міжнародныя прынцыпы рахункаводства?

Варыянты адказу:

а) IFRS-1 “Прыняцце міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці ўпершыню”;

б) “Канцэптualaныя прынцыпы фінансавай справаздачнасці”;

в) IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што ўяўляюць сабой дапушчэнні рахунказнаўства?

Варыянты адказу:

а) зыходны стан якой небудзь тэорыі або вучэння;

б) аксіёматычнае дэклараванне ў найбольш агульным выглядзе палітычных, эканамічных і сацыяльных умоў, у якіх функцыянуе сістэма ўліку і якія па прычыне непасрэднай пераканаўчасці прымаюцца без лагічнага доказу;

в) некаторыя агульнапрынятыя базавыя пагадненні адносна правілаў прызнання, вымярэння і падачы фактаў гаспадарчага жыцця, якія знаходзяць адлюстраванне ва ўліку.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якое дапушчэнне прымаюць у якасці метадалагічнай асновы падрыхтоўкі і падачы фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

- а) стабільнасць валюты, якая выкарыстоўваецца для манетарнай квантыфікацыі фактаў гаспадарчага жыцця;
- б) безупыннасць дзейнасці арганізацыі;
- в) часавая ідэнтыфікацыя фактаў гаспадарчага жыцця.

4. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што азначае паняцце безупыннасці дзейнасці арганізацыі?

Варыянты адказу:

- а) арганізацыя будзе пашыраць сваю дзейнасць у агляднай будучыні;
- б) арганізацыя ў агляднай будучыні мае намер праводзіць рэарганізацыю, так як прысутнічаюць перадумовы банкруцтва;
- в) арганізацыя будзе працягваць сваю дзейнасць у агляднай будучыні, адсутнічаюць перадумовы банкруцтва або намер самаліквідацыі ці істотнага скарачэння дзейнасці.

5. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія прынцыпы ўласцівы дапушчэнню безупыннай дзейнасці арганізацыі?

Варыянты адказу:

- а) уліковага перыяду, адпаведнасці даходаў і расходаў справаздачнаму перыяду, адзінкі ўліку;
- б) канфідэнцыяльнасці, адпаведнасці даходаў і расходаў справаздачнаму перыяду, разважнасці;
- в) уліковага перыяду, адпаведнасці даходаў і расходаў справаздачнаму перыяду, разважнасці.

6. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што мае на ўвазе ўлік па метадзе налічэнняў?

Варыянты адказу:

а) адлюстраванне фактаў гаспадарчага жыцця ў тым перыядзе, у якім былі здзейснены паступленні або выплаты грашовых сродкаў;

б) адлюстраванне фактаў гаспадарчага жыцця ў тым перыядзе, у якім яны былі здзейснены, незалежна ад фактычнага паступлення або выплаты грашовых сродкаў, звязаных з гэтымі фактамі;

в) адлюстраванне бягучых фактаў гаспадарчага жыцця акрамя гаспадарчых аперацый, звязаных з панесенымі расходамі і атрыманымі даходамі, якія адносяцца да некалькіх справаздачных перыядаў.

7. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Які прынцып адпавядае дапушчэнню маёмаснай адасобленасці арганізацыі?

Варыянты адказу:

а) уліковага перыяду;

б) разважнасці;

в) адзінкі ўліку.

8. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Што ўяўляе сабой істотнасць фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

а) адна з якасных характарыстык фінансавай справаздачнасці, якая мае на ўвазе магчымасць змянення меркавання, заснаванага на даных справаздачы пад уплывам уключэння або карэкціроўкі даных, прыведзеных у якім-небудзь яе артыкуле;

б) адна з якасных характарыстык фінансавай справаздачнасці, якая мае на ўвазе зразумеласць інфармацыі для карыстальнікаў, якія валодаюць пэўным узроўнем ведаў;

в) адна з якасных характарыстык фінансавай справаздачнасці, якая мае на ўвазе праўдзівае адлюстроўванне гаспадарчай дзейнасці.

9. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці з'яўляецца адкрытай фінансавая справаздачнасць для такіх карыстальнікаў, як пакупнікі і пастаўшчыкі?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

10. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія асноўныя патрабаванні прад'яўляюцца да фінансавай справаздачнасці на міжнародным узроўні?

Варыянты адказу:

- а) зразумеласць і слушнасць;
- б) канфідэнцыяльнасць і слушнасць;
- в) надзейнасць і супастаўнасць;
- г) зразумеласць і публічнасць.

11. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

У якім міжнародным стандарце вызначаны патрабаванні па раскрыцці інфармацыі аб уліковай палітыцы?

Варыянты адказу:

- а) IAS-8 “Уліковая палітыка, змяненні ў разліковых ацэнках і памылкі”;
- б) IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”;
- в) IFRS-1 “Прыняцце міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці ўпершыню”.

12. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што ўяўляе сабой уліковая палітыка згодна са стандартам IAS-8 “Уліковая палітыка, змяненні ў разліковых ацэнках і памылкі”?

Варыянты адказу:

а) прынятая арганізацыяй сукупнасць спосабаў вядзення рахункаводства, выбраных з некалькіх дазволеных заканадаўствам варыянтаў, якія забяспечваюць вырашэнне пастаўленых кіраўніцтвам задач;

б) канкрэтныя прынцыпы, асновы, пагадненні, правілы і практыка, якія выкарыстоўваюцца арганізацыяй для падрыхтоўкі і падачы фінансавай справаздачнасці;

в) прынятая арганізацыяй сукупнасць правіл і спосабаў вядзення фінансавага ўліку і складання фінансавай справаздачнасці.

13. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Ці абавязкова ўліковая палітыка арганізацыі Рэспублікі Беларусь павінна адпавядаць айчыннаму заканадаўству?

Варыянты адказу:

а) так;

б) не.

14. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Ці можа справаздачнасць лічыцца адпаведнай міжнародным стандартам, калі ва ўліковую палітыку ўносяцца змяненні для таго, каб адпавядаць мясцоваму заканадаўству, што вядзе к адыходу ад міжнародных стандартаў?

Варыянты адказу:

а) так;

б) не.

15. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Ці дапускаюцца міжнароднымі стандартамі выпадкі, калі арганізацыя можа адмовіцца ад выкарыстання якога-небудзь патрабавання таго ці іншага міжнароднага стандарта фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

16. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці дапускаецца нацыянальным стандартам рахункаводства 80 “Уліковая палітыка арганізацыі, змяненні ў разліковых ацэнках, памылкі” магчымасць унясення змяненняў ва ўліковую палітыку арганізацыі сярод календарнага года?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

17. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія прычыны згодна са стандартам IAS-8 “Уліковая палітыка, змяненні ў разліковых ацэнках і памылкі” абумоўліваюць неабходнасць змянення ўліковай палітыкі арганізацыі?

Варыянты адказу:

- а) змена патрабаванняў стандартаў або іх інтэрпрэтацый;
- б) змяненне ўмоў дзейнасці;
- в) змяненні ўліковай палітыкі дазваляюць атрымаць больш надзейную інфармацыю аб уздзеянні гаспадарчых аперацый і падзей на фінансавое становішча арганізацыі, вынікі яе дзейнасці або патокі грашовых сродкаў;
- г) рэарганізацыя.

18. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія прычыны змянення ўліковай палітыкі арганізацыі прадугледжаны Законам Рэспублікі Беларусь “Аб бухгалтарскім уліку і справаздачнасці” № 57-3 ад 12.06.2013 г.?

Варыянты адказу:

- а) змяненне заканадаўства Рэспублікі Беларусь;
- б) змяненне ўмоў дзейнасці;

- в) змяненне спосабаў вядзення бухгалтарскага ўліку, прымяненне якіх прывядзе да павышэння праўдзівасці і дарэчнасці змяшчаемай у справаздачнасці арганізацыі інфармацыі;
- г) прыняцце рашэння аб рэарганізацыі ці ліквідацыі арганізацыі.

19. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

У якім дакуменце павінны ўказвацца наступствы змянення ўліковай палітыкі, якія аказалі або здольны аказаць істотны ўплыў на фінансавое становішча, рух грашовых сродкаў або фінансавыя вынікі арганізацыі?

Варыянты адказу:

- а) справаздача аб прыбытках і стратах;
- б) справаздача аб змяненні капіталу;
- в) заўвагі да справаздачнасці.

20. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якое прымяненне змяненняў ва ўліковай палітыцы арганізацыі дапускаецца стандартам IAS-8 “Уліковая палітыка, змяненні ў разліковых ацэнках і памылкі”?

Варыянты адказу:

- а) рэтраспектыўнае і прагнознае;
- б) рэтраспектыўнае і перспектыўнае;
- в) бягучае і перспектыўнае.

2.2.2. Агульныя палажэнні фарміравання і падачы фінансавай справаздачнасці па міжнародных стандартах рахункаводства, элементы фінансавай справаздачнасці

План

1. Агульная характарыстыка міжнароднага стандарта IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”.

2. Рэлевантнасць інфармацыі як база міжнароднага стандарту рахункаводства IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”.

3. Міжнародны стандарт IFRS-1 “Прыняцце міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці ўпершыню”: мэта і асноўныя палажэнні.

4. Элементы фінансавай справаздачнасці і іх прызнанне.

5. Кампаненты слушнасці і надзейнасці інфармацыі фінансавай справаздачнасці, іх абмежаванні.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

У чым заключаецца прызначэнне фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

а) у падачы праўдзівай і поўнай інфармацыі аб маёмасным і фінансавым становішчы арганізацыі на пачатак і канец справаздачнага перыяду;

б) у падачы праўдзівай і поўнай інфармацыі аб выдатках на вытворчасць прадукцыі за справаздачны перыяд;

в) у падачы праўдзівай і поўнай інфармацыі аб выніках гаспадарчай дзейнасці арганізацыі за справаздачны перыяд;

г) у падачы праўдзівай і поўнай інфармацыі аб змяненні ў колькасці працаўнікоў за справаздачны перыяд.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што з’яўляецца метадалагічнай асновай фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

а) графічны метада;

б) балансавы метада;

в) нарматыўны метада.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

У якім міжнародным стандарце выкладзены агульныя палажэнні фарміравання фінансавай справаздачнасці арганізацый?

Варыянты адказу:

- а) IAS-8 “Уліковая палітыка, змяненні ў разліковых ацэнках і памылкі”;
- б) IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”;
- в) IFRS-1 “Прыняцце міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці ўпершыню”.

4. Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.

Якія справаздачныя дакументы прадугледжваецца складаць згодна са стандартам IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”?

Варыянты адказу:

- а) справаздача аб фінансавым стане, справаздача аб сукупным прыбытку;
- б) справаздача аб змяненнях ва ўласным капітале, справаздача аб руху грашовых сродкаў;
- в) тлумачальныя запіскі, справаздача аб выдатках на вытворчасць прадукцыі;
- г) уліковая палітыка, заўвагі.

5. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Да якога паказчыка ўліковай інфармацыі адносіцца яе рэпрэзентатыўная дакладнасць?

Варыянты адказу:

- а) супастаўнасці;
- б) істотнасці;
- в) надзейнасці.

6. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Ці з’яўляюцца інфармацыяй даныя, якія ўжо вядомы або яны не маюць значэння для асобы, якой яны паведамляюцца?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

7. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці можа справаздача аб руху грашовых сродкаў складацца па метадазе налічэнняў?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

8. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці могуць па міжнародных стандартах падлягаць узаемазаліку актывы і абавязацельствы?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

9. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якая асноўная мэта стандарту IFRS-1 “Прыняцце міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці ўпершыню”?

Варыянты адказу:

- а) забяспячэнне падачы высакаякаснай інфармацыі;
- б) забяспячэнне падачы слухнай інфармацыі;
- в) забяспячэнне падачы своєчасовай інфармацыі.

10. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Які баланс складаецца на дату пераходу на міжнародныя стандарты?

Варыянты адказу:

- а) ліквідацыйны;
- б) кансалідаваны;
- в) уступны.

11. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Што адносіцца да структураўтваральных элементаў фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

- а) актывы і абавязацельствы;
- б) абавязацельствы і ўласны капітал;
- в) выдаткі і даходы;
- г) даходы і расходы.

12. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія з прыведзеных ураўненняў з'яўляюцца асноўнымі ўраўненнямі рахункаводства?

Варыянты адказу:

- а) $Актыў = Уласны капітал + Абавязацельствы$;
- б) $Абавязацельствы = Уласны капітал - Актыў$;
- в) $Сукупны прыбытак = Даходы - Расходы$;
- г) $Уласны капітал = Актыў - Абавязацельствы$.

13. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія элементы фінансавай справаздачнасці раскрываюць фінансавы стан арганізацыі?

Варыянты адказу:

- а) актывы, абавязацельствы, уласны капітал;
- б) даходы, расходы, сукупны прыбытак;
- в) выдаткі, абавязацельствы, даходы.

14. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Які показчык звязвае справаздачы аб фінансавым стане і аб сукупным прыбытку?

Варыянты адказу:

- а) выручка ад рэалізацыі прадукцыі (работ, паслуг);
- б) фактычны сабекошт астаткаў вытворчых запасаў;
- в) фінансавы вынік гаспадарчай дзейнасці арганізацыі.

15. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якім паказчыкам балансуецца справаздача аб сукупным прыбытку?

Варыянты адказу:

- а) неразмеркаваны прыбытак (непакрытыя страты);
- б) выручка ад рэалізацыі прадукцыі (работ, паслуг);
- в) сукупны прыбытак.

16. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Калі прызнаецца крытэрыў будучага паступлення эканамічнай выгады?

Варыянты адказу:

- а) калі верагоднасць будучага паступлення эканамічнай выгады складае больш 40%;
- б) калі верагоднасць будучага паступлення эканамічнай выгады складае больш 50%;
- в) калі верагоднасць будучага паступлення эканамічнай выгады складае больш 60%.

17. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці могуць аб'екты ўліку адлюстроўвацца ў справаздачы аб фінансавым стане ў якасці актываў, калі панесеныя на іх набыццё выдаткі выключаюць верагоднасць прытоку эканамічных выгод за межамі справаздачнага перыяду?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

18. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

У якой фінансавай справаздачы неабходна адлюстроўваць даўгі іншым суб'ектам гаспадарання, па якіх закончыўся тэрмін іскавай даўнасці?

Варыянты адказу:

- а) справаздача аб фінансавым стане;
- б) справаздача аб сукупным прыбытку;
- в) справаздача аб змяненнях ва ўласным капітале.

19. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Што ўключаюць кампаненты слухнасці фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

- а) разважлівасць;
- б) магчымасць ацэньваць мінулыя, цяперашнія і будучыя падзеі;
- в) нейтральнасць;
- г) істотнасць інфармацыі.

20. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Што ўключаюць кампаненты надзейнасці фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

- а) прыкрытэт зместу над формай;
- б) праўдзівая падача і нейтральнасць;
- в) разважлівасць і істотнасць;
- г) абачлівасць і паўната.

Тэма 3. АЦЭНКА АКТЫВАЎ І АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВАЎ, ІХ ДЭТАЛІЗАЦЫЯ НА АСНОВЕ КАНЦЭПЦЫІ РАДЫ ПА МІЖНАРОДНЫХ СТАНДАРТАХ ФІНАНСАВАЙ СПРАВАЗДАЧНАСЦІ

3.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

- Кароткатэрміновыя абавязацельствы (*current liabilities*).
- Доўгатэрміновыя абавязацельствы (*long-term liabilities*).
- Асацыяваная арганізацыя (*associates*).
- Завінавачанасць звязаных бакоў (*receivables from related parties*).
- Улічаныя па метадзе ўдзелу інвестыцыі (*investments accounted for using the equity method*).
- Эквівалент грашовых сродкаў (*cash equivalents*).
- Няпэўная дэбіторская завінавачанасць (*uncollectible accounts*).
- Безнадзейны доўг (*bad debts*).
- Дэбіторская завінавачанасць (*accounts receivable*).
- Крэдыторская запазычанасць (*accounts payable або creditors*).
- Ацэначныя значэнні ў рахункаводстве (*accounting estimates*).
- Ацэначныя абавязацельствы (*estimated liabilities*).
- Умоўныя абавязацельствы (*contingent liabilities*).
- Бягучыя падаткі (*current taxes*).
- Адкладзенае падатковае абавязацельства (*deferred tax liabilities*).
- Адкладзеныя падатковыя актывы (*deferred tax assets*).
- Доля меншасці (*minority interest*).
- Ацэнка (*evaluation*).
- Фактычная вартасць набыцця (*historical cost*).
- Бягучая (узнаўленчая) вартасць (*current cost*).
- Магчымая вартасць рэалізацыі (*realizable value*).
- Магчымая вартасць пагашэння (*settlement value*).
- Прыведзеная вартасць (*present value*).
- Справядлівая вартасць (*fair value*).

3.2. Заданні для семінарскіх і практычных заняткаў

3.2.1. Дэталізацыя актываў і абавязацельстваў на аснове канцэпцыі Рады па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці

План

1. Дэталізацыя актываў у справаздачы аб фінансавым стане на аснове патрабаванняў міжнародных стандартаў.
2. Раскрыццё ў балансавай справаздачы дэбіторскай завінавачанасці.
3. Раскрыццё ў балансавай справаздачы крэдыторскай запазычанасці.
4. Раскрыццё ў балансавай справаздачы азначных абавязацельстваў і ўласнага капіталу на аснове патрабаванняў міжнародных стандартаў.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці патрабуе стандарт IAS-1 “Праблема фінансавай справаздачнасці” паказваць кароткатэрміновыя і доўгатэрміновыя актывы і абавязацельствы як асобныя раздзелы балансавай справаздачы?

Варыянты адказу:

- a) так;
- б) не.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Колькі класаў асноўных сродкаў прадугледжвае міжнародны стандарт IAS-16 “Асноўныя сродкі”?

Варыянты адказу:

- a) 5 класаў;
- б) 8 класаў;
- в) 9 класаў.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

У чым заключаецца агульны падыход да раскрыцця ў балансе інфармацыі аб фінансавых інвестыцыях і абавязацельствах у адпаведнасці з міжнародным стандартам рахункаводства IAS-32 “Фінансавыя інструменты: раскрыццё і падача інфармацыі”?

Варыянты адказу:

- а) аддзяляюцца фінансавыя інструменты, якія ацэньваюцца па сабекошце, ад інструментаў, каторыя ацэньваюцца па справядлівай вартасці;
- б) фінансавыя інструменты ўлічваюцца па справядлівай вартасці;
- в) аддзяляюцца фінансавыя інструменты, якія ацэньваюцца па дагаварной вартасці, ад інструментаў, каторыя ацэньваюцца па бягучай вартасці.

4. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці павінна адлюстроўвацца дэбіторская завінавачанасць, тэрмін пагашэння якой не перавышае аднаго года, у складзе кароткатэрміновых актываў?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

5. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якім чынам размяжоўвае дэбіторскую завінавачанасць на кароткатэрміновую і доўгатэрміновую міжнародны стандарт рахункаводства IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”?

Варыянты адказу:

- а) дэбіторская завінавачанасць адносіцца да кароткатэрміновай, калі тэрмін пагашэння яе не перавышае аднаго года;
- б) дэбіторская завінавачанасць адносіцца да кароткатэрміновай,

калі яна пагашаецца ў рамках звычайнага аперацыйнага цыклу, нават калі яе пагашэнне не чакаецца на працягу 12 месяцаў пасля справаздачнай даты.

6. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці з'яўляецца стандартная дэбіторская завінавачанасць высока-ліквідным актывам?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

7. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу.*

Якія выкарыстоўваюцца адзнакі для класіфікацыі ацэначных значэнняў паказчыкаў фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

- а) перыядычнасць разліку;
- б) метод дыка ўліку;
- в) спосабы груповкі;
- г) тэхніка разліку.

8. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу.*

Якія могуць быць ацэначныя значэнні ў залежнасці ад перыяду разліку?

Варыянты адказу:

- а) простыя;
- б) бягучыя;
- в) справаздачныя;
- г) складаныя.

9. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія ацэначныя значэнні адносяць да бягучых?

Варыянты адказу:

- а) ацэначныя значэнні, якія адлюстоўваюцца на ўліковых рахунках з перадычнасцю месячнага вызначэння балансу рахункаў;
- б) ацэначныя значэнні, вызначэне якіх на працягу года не ажыццяўляецца, а налічэнне робіцца толькі пры састаўленні гадавой справаздачы;
- в) ацэначныя значэнні, якія разлічваюцца на аснове аднаго разліку.

10. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія ацэначныя значэнні з'яўляюцца складанымі?

Варыянты адказу:

- а) ацэначныя значэнні, вызначэне якіх на працягу года не ажыццяўляецца, а налічэнне робіцца толькі пры састаўленні гадавой справаздачы;
- б) ацэначныя значэнні, якія разлічваюцца ў выніку выкарыстання спецыяльных прагнозаў на аснове некалькіх паказчыкаў;
- в) ацэначныя значэнні, якія разлічваюцца на аснове якога-небудзь аднаго разліку.

11. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу.*

Што адносіцца да ўмоўных абавязацельстваў?

Варыянты адказу:

- а) рэзерв на аплату водпусकाў рабочым арганізацыі;
- б) крэдыторская запазычанасць пастаўшчыкам;
- в) гарантыйнае абслугоўванне;
- г) банкаўскія крэдыты.

12. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці могуць у балансе ўзаемазалічвацца бягучыя актывы і абавязацельствы?

Варыянты адказу:

- а) так, калі падатак спаганяецца адным і тым жа падатковым органам;

- б) не, так як падатковыя актывы і абавязацельствы прызнаюцца і ацэньваюцца раздзельна;
- в) так, заўсёды.

3.2.2. Асноўныя аспекты ацэнкі актываў і абавязацельстваў, рэкамендаваньня міжнароднымі стандартамі рахункаводства

План

1. Рэкамендаваньня віды ацэнкі актываў у фінансавы справаздачнасці.
2. Канцэптуальныя падыходы міжнародных стандартаў рахункаводства да ацэнкі абавязацельстваў.
3. Выкарыстанне для ацэнкі актываў і абавязацельстваў дыскантаванай вартасці.
4. Выкарыстанне ў міжнароднай практыцы ацэнкі па справядлівай вартасці.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія віды ацэнкі магчыма вырыстоўваць у адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі рахункаводства?

Варыянты адказу:

- а) фактычная вартасць набыцця;
- б) сярэднеўзважаная вартасць;
- в) узнаўленчая вартасць;
- г) магчымая цана продажу;
- д) пакупная цана;
- е) дыскантаваная вартасць.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Як разлічваецца вартасць набыцця пры бартарных зделках?

Варыянты адказу:

- а) пакупная цана плюс усе выдаткі, патрэбныя для дастаўкі актыву на месца і падрыхтоўкі для далейшага выкарыстання;
- б) справядлівая вартасць сустрэчнай прапановы іншага актыву;
- в) па выніках пераацэнкі.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Для чаго выкарыстоўваецца ўзнаўленчая вартасць?

Варыянты адказу:

- а) для вызначэння фактычнага сабекошту актыва;
- б) для дасягнення рэальнай ацэнкі асноўных сродкаў;
- в) для пераацэнкі абаротных актываў.

4. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Для чаго выкарыстоўваецца магчымая цана продажу?

Варыянты адказу:

- а) для таго, каб вызначыць, колькі трэба патраціць для набыцця такога ж або аналагічнага актыву;
- б) для ацэнкі падлеглых продажу актываў доўгатэрміновага выкарыстання;
- в) для пераацэнкі кароткатэрміновых актываў;
- г) для вызначэння фактычнага сабекошту актыва.

5. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Як разлічваецца дыскантаваная вартасць?

Варыянты адказу:

- а) як сума прыведзеных да цяперашняга часу будучых паступленняў даходу;
- б) як рознасць паміж прыведзенымі да цяперашняга часу будучымі паступленнямі даходу, інвестыцыямі і эксплуатацыйнымі выдаткамі;
- в) як рознасць будучых паступленняў і выдаткаў.

6. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці патрабуюць міжнародныя стандарты рахункаводства ацэньваць па справядлівай вартасці фінансавыя інструменты і сельскагаспадарчую прадукцыю?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

7. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Які паказчык справядлівай вартасці з'яўляецца найлепшым?

Варыянты адказу:

- а) фактычны сабекошт актыву;
- б) рыначная цана актыву;
- в) цана набыцця.

8. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці выкарыстоўваецца ў Рэспубліцы Беларусь дыскантаваная вартасць?

Варыянты адказу:

- а) так, для адлюстравання на рахунках абавязацельстваў;
- б) так, для вызначэння эфектыўнасці выкарыстання крэдытаў і іх датэрміновага пагашэння;
- в) так, для адлюстравання на рахунках абавязацельстваў і для вызначэння эфектыўнасці выкарыстання крэдытаў і іх датэрміновага пагашэння;
- г) не выкарыстоўваецца.

9. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якая запазычанасць ва ўмовах інфляцыі прыносіць арганізацыі інфляцыйны даход?

Варыянты адказу:

- а) крэдыторская;
- б) дэбіторская.

10. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія існуюць недахопы ацэнкі актываў і абавязацельстваў па справядлівай вартасці?

Варыянты адказу:

- а) значныя складанасці вызначэння пры адсутнасці актываў на рынку;
- б) пры яе выкарыстанні адлюстроўваецца бягучая рыначная ацэнка тых грашовых патокаў, якія могуць генерыраваць дадзеныя актывы;
- в) адлюстраванне не рэальных здзелак, а некаторай умоўнай сумы, якая магла б быць атрыманая ў выпадку, калі актывы былі прададзены на справаздачную дату;
- г) павелічэнне расходаў на вядзенне такога ўліку ў параўнанні з метадам уліку па фактычны выдатках;
- д) павелічэнне дакладнасці вызначэння велічыні чыстых актываў;
- е) нязвычайнасць такога метаду ў параўнанні з метадам уліку па фактычнай вартасці набыцця.

3.3. Задачы

Задача 3.3.1

Арганізацыя набыла пакет доўгатэрміновых дзяржаўных аблігацый колькасцю 5 400 шт. па рыначнай вартасці 51,2 тыс. руб. за штуку. Намінальны кошт указаных аблігацый 55 тыс. руб. за адзінку. Выдаткі, звязаныя з набыццём указаных каштоўных папер, склалі 4 180 тыс. руб. Па ўказаных аблігацыях выплачваецца даход у памеры 5% кожны квартал. Чаканы сярэднеквартальны ўзровень інфляцыі – 4%.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць фактычную вартасць набыцця каштоўных папер.
2. Вызначыць прыведзеную вартасць каштоўных папер.

3. Выбраць з дзвюх альтэрнатыўных ацэнак вартасць, якая будзе адпавядаць міжнародным стандартам рахункаводства.

Задача 3.3.2

Прадпрыемства 08.02.2014 г. набыло прадукцыю на суму 30 100 тыс. руб. з адтэрміноўкай плацяжу, што было аформлена вэксалем на 160 дзён з выплатай 14% гадавых. Прагнозная інфляцыя чакаецца ў памеры 8% у год.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць магчымую вартасць пагашэння абавязацельства на 28.02.2014 г.
2. Вызначыць магчымую вартасць пагашэння абавязацельства на 10.03.2014 г.
3. Вызначыць дыскантаваную вартасць пагашэння абавязацельства праз 160 дзён.

Задача 3.3.3

Арганізацыя выдае грашовую пазыку тэрмінам на 4 гады ў суме 290 млн руб. пад 9% гадавых. Чакаецца прагнозна ўзровень інфляцыі 10% у год.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць рэальную вартасць дадзенага актыва.
2. Вызначыць інфляцыйныя страты.
3. Вызначыць уплыў інфляцыйных страт на паказчыкі раздэлаў “Актывы” і “Абавязацельствы і капітал” справаздачы аб фінансавым стане.

Задача 3.3.4

На канец справаздачнага перыяду баланс прадпрыемства меў наступны выгляд (табліца 8).

Арганізацыя набыла пакет доўгатэрміновых дзяржаўных аблігацый на 2 гады колькасцю 2 000 шт. па рыначнай вартасці 75,5 тыс. руб. за штуку. Намінальны кошт указаных аблігацый 76 тыс. руб. за адзінку.

Па доўгатэрміновых дзяржаўных аблігацыях выплочваецца даход у памеры 4% кожны квартал пры чаканым сярэднеквартальным узроўні інфляцыі 5%.

Табліца 8 – **Баланс прадпрыемства на канец справаздачнага перыяду, млн руб.**

Актыў	Сума	Уласны капітал і абавязацельствы	Сума
<i>I. Доўгатэрміновыя актывы</i>		<i>III. Уласны капітал</i>	
Асноўныя сродкі	33 860	Статутны капітал	31 983
Нематэрыяльныя актывы	12 908	Дабавачны капітал	20 637
Доўгатэрміновыя фінансавыя ўкладанні (доўгатэрміновыя дзяржаўныя аблігацыі)	151	Неразмеркаваны прыбытак	7 925
<i>Падрахунак па разделе I</i>	46 919	<i>Падрахунак па разделе III</i>	60 545
<i>II. Кароткатэрміновыя актывы</i>		<i>IV. Доўгатэрміновыя абавязацельствы</i>	
Запасы	15 317	<i>V. Кароткатэрміновыя абавязацельствы</i>	
Кароткатэрміновая дэбіторская завінавачанасць	3 306	Кароткатэрміновая крэдыторская завінавачанасць	5 104
Грашовыя сродкі	107		
<i>Падрахунак па разделе II</i>	18 730	<i>Падрахунак па разделе V</i>	5 104
<i>Баланс</i>	65 649	<i>Баланс</i>	65 649

Арганізацыя набыла пакет доўгатэрміновых дзяржаўных аблігацый на 2 гады колькасцю 2 000 шт. па рыначнай вартасці 75,5 тыс. руб. за штуку. Намінальны кошт указаных аблігацый 76 тыс. руб. за адзінку.

Па доўгатэрміновых дзяржаўных аблігацыях выплочваецца даход у памеры 4% кожны квартал пры чаканым сярэднеквартальным узроўні інфляцыі 5%.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць прыведзеную вартасць каштоўных папер.
2. Выбраць з дзвюх альтэрнатыўных ацэнак вартасць, якая будзе адпавядаць міжнародным стандартам рахункаводства.
3. Скласці выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

Тэма 4. ТРАНСФАРМАЦЫЯ І КАНВЕРСІЯ ФІНАНСАВАЙ СПРАВАЗДАЧНАСЦІ Ў ФАРМАТ МІЖНАРОДНЫХ СТАНДАРТАЎ

4.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

- Трансфармацыя фінансавай справаздачнасці (*adjusting financial statements*).
- Канверсія фінансавай справаздачнасці (*conversion financial statements*).
- Валюта падачы справаздачнасці (*presentation currency*).
- Функцыянальная валюта (*functional currency*).
- Рабочы план рахункаў (*chart of accounts*).
- Рэкласіфікацыя (*reclassification*).
- Рэкласіфікацыя рахункаў (*reclassification accounts*).
- Трансфармацыйныя праводкі (*adjusting entries*).
- Рэкласіфікацыйныя праводкі (*reclassification entries*).
- Карэктіровачныя праводкі (*carrying entries*).
- Пробны баланс (*trial balance*).

4.2. Заданні для семінарскіх і практычных заняткаў

4.2.1. Трансфармацыя і канверсія фінансавай справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў

План

1. Сутнасць і варыянты трансфармацыі фінансавай справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў.
2. Метады і працэдура трансфармацыі фінансавай справаздачнасці.
3. Варыянты канверсіі фінансавай справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў.
4. Рабочы план рахункаў для трансфармацыі або канверсіі фінансавай справаздачнасці арганізацыі ў фармат міжнародных стандартаў.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што ўяўляе сабой трансфармацыя фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

а) безупынны працэс, які патрабуе канфігурацыі праграмнага забеспячэння такім чынам, каб яно выдавала два тыпы справаздач;

б) перыядычны падыход, пры якім справаздачная інфармацыя, падрыхтаваная па нацыянальных стандартах, карэктіруецца з мэтай адлюстравання розных прынцыпаў вядзення рахункаводства;

в) безупынны працэс, які патрабуе ўвядзення даных у дзве сістэмы фінансавай справаздачнасці.

2. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Што ўяўляе сабой канверсія фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

а) безупынны працэс, пры якім карэктіруецца інфармацыя, падрыхтаваная па нацыянальных стандартах;

б) перыядычны падыход, пры якім справаздачная інфармацыя, падрыхтаваная па нацыянальных стандартах, карэктіруецца з мэтай адлюстравання розных прынцыпаў вядзення рахункаводства;

в) безупынны працэс, які патрабуе або ўвядзення даных у дзве сістэмы фінансавай справаздачнасці, або канфігурацыі праграмнага забеспячэння такім чынам, каб яно выдавала два тыпы справаздач.

3. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Ці павялічваецца рызыка непаўнаты адлюстравання інфармацыі пры трансфармацыі справаздачнасці ў адносінах да канверсіі?

Варыянты адказу:

а) так;

б) не.

4. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Ці дастаткова даных толькі фінансавай справаздачнасці для правядзення трансфармацыі?

Варыянты адказу:

а) так;

б) не.

5. *Необходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія існуюць варыянты трансфармацыі фінансавай справаздачнасці па міжнародных стандартах?

Варыянты адказу:

- а) трансфармацыя без уліку інфляцыі;
- б) трансфармацыя з улікам рыначнай вартасці;
- в) трансфармацыя з улікам інфляцыі;
- г) трансфармацыя з улікам патрабаванняў па пераразліку паказчыкаў у замежную валюту.

6. *Необходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

У якой валюце можна падаваць фінансавую справаздачнасць па міжнародных стандартах?

Варыянты адказу:

- а) умоўнай валюце;
- б) функцыянальнай валюце;
- в) замежнай валюце;
- г) валюце падачы.

7. *Необходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці можа на практыцы выкарыстоўвацца варыянт частковай трансфармацыі справаздачнасці ў міжнародных стандартах?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

8. *Необходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Колькі абавязкова павінна быць класаў у трансляцыйным плане рахункаў для трансфармацыі або канверсіі фінансавай справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў?

Варыянты адказу:

- а) чатыры;
- б) пяць;
- в) сем.

9. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Колькі разделаў мае Тыпавы план рахункаў Рэспублікі Беларусь?

Варыянты адказу:

- а) сем;
- б) восем;
- в) дзевяць.

10. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці існуе тыпавы план рахункаў, які распрацаваны Саветам па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

4.2.2. Рэкласіфікацыя рахункаў актываў для трансфармацыі балансавай справаздачы ў фармат міжнародных стандартаў

План

1. Рабочы план рахункаў для рэкласіфікацыя рахункаў актываў для трансфармацыі балансавай справаздачы ў фармат міжнародных стандартаў.

2. Сутнасць трансфармацыйных праводак па рэкласіфікацыі рахункаў актываў.

3. Рэкласіфікацыя асноўных сродкаў і назапашанай амартызацыі ў фармат балансу, які адпавядае міжнародным стандартам рахункаводства і фінансавай справаздачнасці.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што ўяўляе сабой рэкласіфікацыя рахункаў?

Варыянты адказу:

а) групуванне рахункаў па пэўных адзнаках і вызначэнне агульных уласцівасцей розных груп з мэтай іх вывучэння;

б) групуванне рахункаў па пэўных адзнаках з мэтай іх правільнага выкарыстання;

в) змяненне падыходаў да іх групування па тых або іншых адзнаках з мэтай атрымання патрэбнай для вырашэння пастаўленай задачы сістэмы паказчыкаў.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Чым тлумачыцца неабходнасць рэкласіфікацыі астаткаў па рахунках?

Варыянты адказу:

а) разыходжаннімі ў падыходах да класіфікацыі аб'ектаў ўліку па беларускіх і міжнародных стандартах;

б) разыходжаннімі ў падыходах да ацэнкі па беларускіх і міжнародных стандартах;

в) разыходжаннімі ў мадэлях фінансавага ўліку.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якімі могуць быць трансфармацыйныя праводкі?

Варыянты адказу:

а) класіфікацыйнымі і карэкціровачнымі;

б) рэкласіфікацыйнымі і карэкціровачнымі;

в) рэкласіфікацыйнымі і паправачнымі.

4. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці змяняюць класіфікацыю элементаў фінансавай справаздачнасці рэкласіфікацыйныя праводкі?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

5. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія рахункі неабходна дэбетаваць і крэдытаваць пры складанні праводак па рэкласіфікацыі актываў?

Варыянты адказу:

а) дэбетаваць рахунак для ўліку адпаведнага актыву ў рабочым плане рахункаў бягучага ўліку і крэдытаваць патрэбны рахунак ў рабочым трансляцыйным плане рахункаў;

б) дэбетаваць і крэдытаваць рахунак для ўліку адпаведных актываў у рабочым трансляцыйным плане рахункаў;

в) дэбетаваць рахунак для ўліку адпаведнага актыву ў рабочым трансляцыйным плане рахункаў і крэдытаваць патрэбны рахунак у рабочым плане рахункаў бягучага ўліку.

4.2.3. Рэкласіфікацыя рахункаў абавязацельстваў і капіталу для трансфармацыі балансавай справаздачы ў фармат міжнародных стандартаў

План

1. Рабочы план рахункаў для рэкласіфікацыя рахункаў абавязацельстваў і капіталу для трансфармацыі балансавай справаздачы ў фармат міжнародных стандартаў.

2. Трансфармацыйныя праводакі па рэкласіфікацыі рахункаў абавязацельстваў і капіталу для трансфармацыі балансавай справаздачы ў фармат міжнародных стандартаў.

3. Арганізацыйныя і метадычныя асновы трансфармацыі справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў.

4. Рабочыя дакументы трансфармацыі фінансавай справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія рахункі неабходна дэбетаваць і крэдытаваць пры складанні праводак па рэкласіфікацыі абавязацельстваў і ўласнага капіталу?

Варыянты адказу:

а) дэбетаваць рахункі для ўліку адпаведных абавязацельстваў і ўласнага капіталу па рабочым трансляцыйным плане рахункаў і крэдытаваць патрэбныя рахункі па плане рахункаў бягучага ўліку арганізацыі;

б) дэбетаваць рахункі для ўліку адпаведных абавязацельстваў і ўласнага капіталу па плане рахункаў бягучага ўліку арганізацыі і крэдытаваць патрэбныя рахункі ў рабочым трансляцыйным плане рахункаў;

в) дэбетаваць і крэдытаваць рахунак для ўліку адпаведных абавязацельстваў і ўласнага капіталу ў рабочым трансляцыйным плане рахункаў.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці можна ў карэкціровачных праводках дэбетаваць і крэдытаваць рахункі па плане рахункаў бягучага ўліку арганізацыі?

Варыянты адказу:

а) так;

б) не.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

На якія віды можна раздзяліць карэкціровачныя запісы?

Варыянты адказу:

- а) карэкціроўкі, што адносяцца да мінулых перыядаў, і карэкціроўкі паказчыкаў справаздачнага перыяду;
- б) карэкціроўкі, што адносяцца да мінулых перыядаў, і карэкціроўкі паказчыкаў будучага перыяду;
- в) карэкціроўкі, што адносяцца да справаздачнага перыяду, і карэкціроўкі паказчыкаў будучага перыяду.

4. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Якія магчымыя спосабы карэкціровак?

Варыянты адказу:

- а) выключальны і памяншальны спосабы;
- б) памяншальны і дапаўняльны спосабы;
- в) выключальны і дапаўняльны спосабы.

5. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Якія існуюць метады ажыццяўлення трансфармацыйных паправак?

Варыянты адказу:

- а) прадукцыйны і дыграфічны метады;
- б) разліковы і дыграфічны метады;
- в) дыграфічны і прадукцыйны метады.

4.3. Задачы

Задача 4.3.1

Астаткі на канец справаздачнага года па асобных рахунках сінтэтычнага ўліку актываў, абавязацельстваў і капіталу з абаротна-сальдавай ведамасці, якая складзена па нацыянальнай методыцы ўліку, прыведзены ў табліцы 9.

Табліца 9 – Астаткі па асобных рахунках сінтэтычнага ўліку актываў, абавязацельстваў і капіталу па нацыянальнай метадыцы ўліку на канец года, млн руб.

Нумар рахунка	Найменне рахунка	Сума
10	Матэрыялы	1 120
43	Гатовая прадукцыя	115
60	Разлікі з пастаўшчыкамі і падрадчыкамі	90
70	Разлікі з персаналам па аплаце працы	20
80	Статутны капітал	940
83	Дабавачны капітал	230

Астаткі па аналітычных рахунках па стане на канец справаздачнага года характарызуюцца наступнымі паказчыкамі:

Рахунак 10 “Матэрыялы”

Сыравіна і матэрыялы – 1 000 млн руб.

Сельскагаспадарчая прадукцыя – 120 млн руб.

Рахунак 83 “Дабавачны капітал”

Эмісійны даход – 50 млн руб.

Прырост вартасці доўгатэрміновых актываў па выніках пераацэнкі – 180 млн руб.

Неабходна зрабіць трансфармацыйныя праводкі па рэкласіфікацыі прыведзеных рахункаў абаротна-сальдавай ведамасці сінтэтычнага ўліку па нацыянальнай метадыцы ўліку на канец справаздачнага года ў адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі фінансавай справаздачнасці. Рашэнне задачы прадстаўце па форме табліцы 10.

Табліца 10 – Рэкласіфікацыя рахункаў абаротна-сальдавай ведамасці сінтэтычнага ўліку па нацыянальнай метадыцы ўліку на канец справаздачнага года ў адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі фінансавай справаздачнасці

Найменні рахункаў для ўліку актываў, абавязацельстваў і капіталу па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Сума, млн руб.

Задача 4.3.2

Уліковай палітыкай арганізацыі для складання справаздачнасці па

міжнародных стандартах прынята рашэнне ўлічваць асноўныя сродкі па справядлівай вартасці. Да пераацэнкі першапачатковая вартасць будынкаў складала 499 110 000 руб. пры накопленай суме амартызацыі 187 630 000 руб., машын і абсталявання – 345 405 000 руб. пры накопленай суме амартызацыі 120 890 000 руб. Пасля пераацэнкі справядлівая вартасць будынкаў складала 312 560 000 руб., машын і абсталявання – 229 700 000 руб.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Зрабіць рэкласіфікацыйныя праводкі па асноўных сродках.
2. Зрабіць карэкціроўку ацэнкі асноўных сродкаў у сувязі з іх прызнаннем у фінансавай справаздачнасці па справядлівай вартасці.
3. Зрабіць адпаведныя карэкціровачныя праводкі ў журнале трансфармацыйных праводак па форме табліцы 11.
4. Вызначыць трансфармаваныя астаткі па выкарыстаных пры рашэнні задачы рахунках на канец справаздачнага года ў трансфармацыйнай сальдавай ведамасці па форме табліцы 12.

Табліца 11 – Журнал трансфармацыйных праводак

Змест трансфармацыйнага запісу	Аснова для карэкціроўкі	Карэкціровачная праводка		Сума карэкціроўкі, руб.
		Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	

Табліца 12 – Трансфармацыйная сальдавая ведамасць

Адаптаваныя да міжнародных стандартаў трансфармацыйныя рахункі		Пробны баланс		Карэкціровачныя сумы		Справаздача аб фінансавым становішчы		Справаздача аб сукупным прыбытку	
Код	Найменне	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку	Дэбет рахунку	Крэдыт рахунку

Задача 4.3.3

На канец справаздачнага перыяду ў рахункаводстве арганізацыі астаткі па рахунках склалі:

- 06 “Доўгатэрміновыя фінансавыя ўкладанні” – 155 100 тыс. руб.;
- 10 “Матэрыялы” – 350 700 тыс. руб.;
- 51 “Разліковыя рахункі” – 336 780 тыс. руб.;
- 60 “Разлікі з пастаўшчыкамі і падрадчыкамі” – 53 890 тыс. руб.;

- 80 “Статутны капітал” – 578 100 тыс. руб.;
- 84 “Неразмеркаваны прыбытак (непакрытыя страты)” – 210 590 тыс. руб.

Доўгатэрміновыя фінансавыя ўкладанні ўяўляюць сабой пакет дзяржаўных аблігацый колькасцю 3 000 шт. намінальнай вартасцю 50 тыс. руб. за штуку. Арганізацыя мяркуе ўтрымліваць аблігацыі да пагашэння, якое надыходзіць праз 1,5 года. Па ўказаных аблігацях выплачваецца даход кожны квартал у памеры 6%. Чаканы сярэднеквартальны ўзровень інфляцыі, які прыняты ў якасці дысконтнай стаўкі, вызначаны ў памеры 4%.

З мэтай трансфармацыі фінансавай справаздачнасці ўліковай палітыкай арганізацыі прынята рашэнне паказваць доўгатэрміновыя фінансавыя ўкладанні па дыскантаванай вартасці.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Вызначыць дыскантаваную (прыведзеную) вартасць доўгатэрміновых фінансавых укладанняў. Пры разліку дыскантаванай сумы дахода па аблігацях выкарыстоўваць табліцу 13.

2. Вызначыць карэкціровачную суму і яе уплыў на неразмеркаваны прыбытак арганізацыі.

3. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

Табліца 13 – Разлік дыскантаванай сумы дахода па аблігацях

Перыяды	Намінальная сума даходу, тыс. руб.	Сума даходу, адкарэкціраваная з улікам падаткаабкладання [гр. 2 · (1 – 0,18)], тыс. руб.	Каэфіціент дыскантавання	Дыскантаваная сума даходу (гр. 3 · гр 4), тыс. руб.
1	2	3	4	5

Тэма 5. СІСТЭМЫ ЎЛІКУ ЗАПАСАЎ, РЭКАМЕНДАВАНЫЯ МІЖНАРОДНЫМІ СТАНДАРТАМІ ФІНАНСАВАЙ СПРАВАЗДАЧНАСЦІ

5.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

- Запасы (*inventories*).
- Вытворчыя выдаткі (*manufacturing costs*).

- Сабekoшт (*cost*).
- Расходы (*expenses*).
- Магчымая чыстая цана продажу (*net realizable value*).
- Метад ФІФО (*FIFO*).
- Метад сярэднеўзважанага кошту (*weighted average cost method*).
- Метад спецыфічнай ідэнтыфікацыі (*specific identification method*).
- Нармальная вытворчая магутнасць (*normal capacity*).
- Вытворчыя накладныя выдаткі (*manufacturing overhead costs*).
- Пастаянныя накладныя вытворчыя выдаткі (*fixed production overheads*).
- Пераменныя накладныя вытворчыя выдаткі (*variable production overheads*).
- Адміністрацыйныя накладныя расходы, якія не садзейнічаюць забеспячэнню бягучага месцазнаходжання і стану запасаў (*administrative overheads that do not contribute to bringing inventories to their present location and condition*).
- Адміністрацыйна-кіраўніцкія расходы (*general and administrative expenses*).
- Перыядычная сістэма ўліку запасаў (*periodic inventory system*).
- Безупынная сістэма ўліку запасаў (*perpetual inventory system*).

5.2. Заданні для практычных заняткаў

5.2.1. Класіфікацыя запасаў і метадалагічныя асновы вызначэння велічыні выдаткаў, падлеглых прызнанню ў якасці актываў

План

1. Класіфікацыя запасаў і адаптацыя рахункаў для іх ўліку да патрабаванняў міжнародных стандартаў.
2. Першапачатковая ацэнка запасаў і вызначэнне велічыні выдаткаў, падлеглых прызнанню ў якасці актываў.
3. Мэты і прыярытэты, вызначаныя Радай па міжнародных стандартах рахункаводства і фінансавай справаздачнасці, адносна ўліку запасаў.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія артыкулы ў бухгалтарскіх балансах вытворчых арганізацый Рэспублікі Беларусь раскрываюць запасы?

Варыянты адказу:

- а) сыравіна і матэрыялы;
- б) дэбіторская завінавачанасць;
- в) незавершаная вытворчасць;
- г) гатовая прадукцыя.

2. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

У якіх міжнародных стандартах вызначаны патрабаванні па раскрыцці інфармацыі аб запасах?

Варыянты адказу:

- а) IAS-2 “Запасы”;
- б) IAS-11 “Дагаворы на будаўніцтва”;
- в) IAS-16 “Асноўныя сродкі”;
- г) IAS-41 “Сельская гаспадарка”.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці адлюстроўваюцца ў айчынным рахункаводстве ў складзе кароткатэрміновых актываў доўгатэрміновыя актывы, прызначаныя для продажу?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

4. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Як могуць прызнавацца ў справаздачнасці запасы згодна са стандартам IAS-2 “Запасы”?

Варыянты адказу:

- а) як актывы;
- б) як абавязацельства;

- в) як расходы;
- г) як страты.

5. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Што можа выкарыстоўвацца ў якасці першапачатковай ацэнкі запасаў адпаведна стандарту IAS-2 “Запасы”?

Варыянты адказу:

- а) рознічная цана;
- б) разліковая цана;
- в) сабекошт;
- г) нарматыўныя выдаткі.

6. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Па якой ацэнцы павінны адлюстроўвацца запасы ў фінансавай справаздачнасці адпаведна стандарту IAS-2 “Запасы”?

Варыянты адказу:

- а) па сабекошце;
- б) па чыстай вартасці рэалізацыі;
- в) па найменшай велічыні з іх сабекошту і чыстай вартасці рэалізацыі.

5.2.2. *Рэкамендаваныя стандартам IAS-2 “Запасы” спосабы вызначэння сабекошту скарыстаных матэрыялаў і рэалізаванай гатовай прадукцыі*

План

1. Сутнасць і магчымасці выкарыстання метаду спецыфічнай ідэнтыфікацыі.
2. Сутнасць метаду ФІФО.
3. Метад сярэднеўзважанага кошту і варыянты яго выкарыстання.
4. Абмежаванні свабоды выбару метадаў ацэнкі запасаў, прадугледжаныя міжнароднымі стандартамі.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Як могуць ацэньвацца сыравіна і матэрыялы пры іх спісанні на вытворчасць прадукцыі адпаведна стандарту IAS-2 “Запасы”?

Варыянты адказу:

- а) па метадзе ФІФО;
- б) па метадзе ЛІФО;
- в) па метадзе сярэднеўзважанага кошту;
- г) па метадзе спецыфічнай ідэнтыфікацыі.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што патрабуе метада спецыфічнай ідэнтыфікацыі?

Варыянты адказу:

- а) калькулявання сабекошту групы запасаў;
- б) калькулявання сабекошту кожнай адзінкі запасаў;
- в) калькулявання сабекошту кожнай партыі запасаў.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Па якой вартасці ацэньваюцца астаткі запасаў на канец перыяду пры выкарыстанні метаду ФІФО?

Варыянты адказу:

- а) па вартасці першых закупаў;
- б) па сярэднеўзважанай вартасці;
- в) па вартасці апошніх закупаў.

4. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія існуюць варыянты выкарыстання метаду сярэднеўзважанага кошту?

Варыянты адказу:

- а) метада прастай сярэднеўзважанай велічыні;
- б) метада складанай сярэднеўзважанай велічыні;
- в) метада слізготнай сярэднеўзважанай велічыні;
- г) метада двухступенчатай сярэднеўзважанай велічыні.

5. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Ці дапускаецца стандартам IAS-2 “Запасы” выкарыстанне розных формул вызначэння сабекошту для запасаў з рознымі якаснымі характарыстыкамі або неаднолькавым парадкам выкарыстання?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

5.2.3. Трактоўка стандартам IAS-2 “Запасы” парадку размеркавання накладных вытворчых выдаткаў на выдаткі на перапрацоўцы

План

1. Размеркаванне вытворчых накладных выдаткаў на сабекошт прадукцыі.
2. Каэфіцыентны спосаб выдзялення пастаянных і пераменных накладных вытворчых выдаткаў.
3. Іншыя выдаткі, панесеныя для забеспячэння бягучага месцазнаходжання і стану запасаў.

Тэставыя заданні

1. Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.

Якія выдаткі адносяцца да пастаянных накладных вытворчых выдаткаў?

Варыянты адказу:

- а) дапаможныя матэрыялы;

- б) амартызацыя і абслугоўванне вытворчых памяшканняў і абсталявання;
- в) зароботная плата дапаможнага персаналу;
- г) аплата працы адміністрацыйна-кіраўніцкага апарату цэхаў.

2. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія выкарыстоўваюцца асноўныя метады для раздзялення вытворчых накладных выдаткаў на пастаянныя і пераменныя?

Варыянты адказу:

- а) метад “мінімум-максімум”;
- б) метад “максімум-мінімум”;
- в) каэфіцыентны метад;
- г) графічны метад.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці могуць у сабекошт вырабленай прадукцыі ўключацца пастаянныя вытворчыя накладныя выдаткі адпаведна стандарту IAS-2 “Запасы”?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

4. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці магчыма згодна з айчынай методыкай уліку спісваць пастаянныя вытворчыя накладныя выдаткі на павелічэнне сабекошту рэалізаванай прадукцыі (работ, паслуг)?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

5.2.4. Сістэмы ўліку запасаў, іх аб'яцэньванне

План

1. Сутнасць перыядычнай сістэмы і яе варыянты на аснове метадаў ФІФО і сярэднеўзвешанай вартасці.
2. Сутнасць безупыннай сістэмы і метадыка вызначэння слізготнага сабекошту запасаў.
3. Расходы на фінансаванне і працэнты па крэдытах і пазыках у сабекошце запасаў: айчынны і міжнародны падыходы, метадыка трансфармацыі паказчыкаў справаздачнасці.
4. Аб'яцэньванне запасаў і іх адлюстраванне ў рахункаводстве.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія сістэмы ўліку запасаў могуць выкарыстоўвацца адпаведна стандарту IAS-2 “Запасы”?

Варыянты адказу:

- а) перыядычная і дыграфічная;
- б) дыграфічная і безупынная;
- в) перыядычная і безупынная.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці прадугледжвае перыядычная сістэма ўліку запасаў безупынны аналітычны ўлік руху кожнай адзінкі запасаў на працягу справаздачнага перыяду?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Які метады ацэнкі выкарыстоўваюцца для вызначэння вартасці астаткаў запасаў пасля заканчэння справаздачнага перыяду пры перыядычнай сістэме ўліку?

Варыянты адказу:

- а) ФІФО і ЛІФО;
- б) ФІФО і сярэднеўзважанага кошту;
- в) ЛІФО і сярэднеўзважанага кошту.

4. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці дае магчымасць перыядычная сістэма ўліку запасаў атрымліваць інфармацыю аб іх вартасці на пэўны момант часу?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

5. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Які метады ацэнкі выкарыстоўваецца для вызначэння вартасці запасаў пры безупыннай сістэме ўліку?

Варыянты адказу:

- а) ФІФО;
- б) сярэднеўзважанага кошту;
- в) ЛІФО.

6. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Калі разлічваецца сярэднеўзважаны сабекошт запасаў пры безупыннай сістэме іх ўліку?

Варыянты адказу:

а) пасля кожнай гаспадарчай аперацыі, звязанай са змяненнем колькасці або вартасці запасаў;

б) пасля кожнай гаспадарчай аперацыі, звязанай са спісаннем скарыстаных на вытворчасць прадукцыі запасаў;

в) пасля кожнай гаспадарчай аперацыі, звязанай з паступленнем запасаў.

7. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Ці магчыма пры безупыннай сістэме ўліку запасаў вызначаць іх рэшткі па фактычным сабекошце на канец кожнага працоўнага дня?

Варыянты адказу:

а) так;

б) не.

8. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Якая сістэма ўліку запасаў выкарыстоўваецца ў Рэспубліцы Беларусь?

Варыянты адказу:

а) перыядычная;

б) безупынная;

в) інтэграваная.

9. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Ці капіталізуюцца ў запасах расходы на аплату працэнтаў па камерцыйным крэдыце адпаведна стандарту IAS-2 “Запасы”?

Варыянты адказу:

а) так;

б) не.

5.3. Задачи

Задача 5.3.1

Інфармацыя аб астатках і руху матэрыялаў на прадпрыемстве за кастрычнік прыведзена ў табліцы 14.

Табліца 14 – **Інфармацыя аб астатках і руху матэрыялаў за кастрычнік 201_ г.**

Паказчыкі	Колькасць, кг	Цана, руб.	Сума, руб.
1. Астаткі на 01.10.201_ г.	300	24 000	7 200 000
2. Паступленне за месяц:			
5 кастрычніка	400	26 000	10 400 000
12 кастрычніка	600	29 000	17 400 000
19 кастрычніка	440	31 000	13 640 000
26 кастрычніка	560	34 000	19 040 000
3. Усяго паступіла	2 000	×	60 480 000
4. Расход за месяц:			
8 кастрычніка	630	?	?
15 кастрычніка	690	?	?
27 кастрычніка	750	?	?
5. Усяго скарыстана	2 070	×	?
6. Астаткі на 01.11.201_ г.	230	?	?

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць вартасць скарыстаных матэрыялаў і іх астаткаў на 01.11.201_ г.:

- метадам ФІФО;
- метадам сярэднеўзважанага кошту.

2. Вызначыць уплыў выбару метаду ацэнкі выдаткаваных матэрыялаў на фінансавы вынік прадпрыемства, пры ўмове, што ў кастрычніку выручка ад рэалізацыі прадукцыі без падатку на дабаўленую вартасць склала 89 500 тыс. руб. Усе адпущаныя ў вытворчасць матэрыялы ўвайшлі ў сабекошт рэалізаванай ў кастрычніку прадукцыі,

а іншыя выдаткі на вытворчасць склалі 25 000 тыс. руб.

Задача 5.3.2

Інфармацыя аб астатках і руху гатовай прадукцыі на складзе прадпрыемства за кастрычнік прыведзена ў табліцы 15.

Табліца 15 – **Інфармацыя аб астатках і руху гатовай прадукцыі на складзе за кастрычнік 201_ г.**

Паказчыкі	Колькасць, шт.	Сабекошт 1 адз. вырабу, руб.	Сума, руб.
1. Астаткі гатовай прадукцыі на 01.10.201_ г., вырабленай:			
у жніўні	120 350	19 500	2 346 825 000
у верасні	350 780	21 000	7 366 380 000
усяго астаткаў	471 130	×	9 713 205 000
2. Выраблена ў кастрычніку	580 290	21 600	12 534 264 000
3. Прададзена ў кастрычніку гатовай прадукцыі:			
вырабленай у жніўні	120 350		
вырабленай у верасні	350 540		
вырабленай у кастрычніку	115 840		
усяго	586 730	×	?
4. Астаткі гатовай прадукцыі на 01.11.201_ г.	464 690	?	?

Адпускны кошт адзінкі прадукцыі без падатку на дабаўленую вартасць складае 29 500 руб. Расходы на рэалізацыю прадукцыі у справаздачным перыядзе склалі 65 285 000 руб., адміністрацыйныя расходы – 311 247 800 руб.

Сабекошт прададзенай прадукцыі па айчыннай методыцы вызначаецца па метадзе сярэднеўзважанага кошту, а для трансфармацыі фінансавай справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў – па метадзе ФІФО.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Разлічыць сабекошт рэалізаванай прадукцыі ў кастрычніку і яе астаткаў на 01.11.201_ г. Разлікі аформіць у табліцы 16.

2. Вызначыць карэкціруючую суму, абумоўленую рознымі метадамі ацэнкі фактычнага сабекошту прададзенай гатовай прадукцыі, і яе уплыў на прыбытак арганізацыі.

3. Скласці выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб сукупным прыбытку (дадатак Б).

Табліца 16 – Ацэнка рэалізаванай прадукцыі і яе астаткаў на канец перыяду па метадах ФІФО і сярэднеўзважаным кошце

Паказчыкі	Колькасць адзінак	Сабекошт	
		адзінкі, руб.	усёй прадукцыі, руб.
1. Астаткі гатовай прадукцыі на 01.10.201_г.:			
вырабленай у жніўне			
вырабленай у верасні			
усяго			
2. Выраблена ў кастрычніку			
3. Прададзена ў кастрычніку			
Ацэнка па метадзе ФІФО прадукцыі:			
вырабленай у жніўні			
вырабленай у верасні			
вырабленай у кастрычніку			
усяго		×	
Ацэнка па метадзе сярэднеўзважанага кошту			
4. Астаткі гатовай прадукцыі на 01.11.201_г.			
Ацэнка па метадзе ФІФО прадукцыі:			
вырабленай у верасні			
вырабленай у кастрычніку			
усяго		×	
Аценка па метадзе сярэднеўзважанага кошту			

Задача 5.3.3

Інфармацыя аб суме выдаткаў па ўтрыманні і эксплуатацыі абсталявання, звышнорматывуных выдатках і каэфіцыентах пераменных выдаткаў, вызначаных метадам карэляцыйнага аналізу за сакавік 201_г., прыведзены ў табліцы 17.

Табліца 17 – **Інфармацыя аб суме выдаткаў па ўтрыманні і эксплуатацыі абсталявання, звышнарматыўных выдатках і каэфіцыентах пераменных выдаткаў за кастрычнік 201_ г.**

Артыкулы выдаткаў	Сума выдаткаў па ўтрыманні і эксплуатацыі абсталявання, тыс. руб.	Звышнарматыўныя выдаткі, тыс. руб.	Каэфіцыент пераменных выдаткаў
1. Амартызацыя абсталявання	10 510	–	0,34
2. Эксплуатацыя абсталявання (за выключэннем выдаткаў на рамонт)	15 890	992	0,76
3. Рамонт абсталявання	2 670	450	0,59
4. Іншыя выдаткі па ўтрыманні і эксплуатацыі абсталявання	1 210	–	0,18
5. Усяго выдаткаў па ўтрыманні і эксплуатацыі абсталявання	30 280	1 442	×

Уліковай палітыкай арганізацыі прадугледжана ўсю суму выдаткаў па ўтрыманні машын і абсталявання адносіць на павелічэнне сабекошту прадукцыі.

Месячная нармальная вытворчая магутнасць прадпрыемства ў сакавіку справаздачнага года адпаведна прафесійнаму меркаванню спецыялістаў дадзенай арганізацыі складае 200 тыс. умоўных слоікаў. У сакавіку 201_ г. аб’ём вытворчасці склаў 155 тыс. умоўных слоікаў.

Фактычны сабекошт выпушчанай прадукцыі ў справаздачным перыядзе – 22 670 млн руб. Незавершаная вытворчасць адсутнічае.

На канец справаздачнага перыяду сальда і абароты па асобных рахунках склалі:

- 43 “Гатовае прадукцыя” – 4 210 млн руб.;
- 99 “Прыбыткі і страты” – 966 млн руб.;
- 90-1 “Выручка ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ, паслуг” – 29 374 млн руб.;
- 90-2 “Падатак на дабаўлены кошт ад рэалізацыі прадукцыі, тавараў, работ, паслуг” – 4 896 млн руб.;
- 90-4 “Сабекошт рэалізаванай прадукцыі, тавараў, работ, паслуг” – 21 110 млн руб.;
- 90-5 “Кіраўніцкія расходы” – 2 402 млн руб.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Правесці дыфэрэнцыяцыю выдаткаў па ўтрыманні і эксплуатацыі абсталявання на пераменныя і пастаянныя каэфіцыентным метадам.

2. Вызначыць суму выдаткаў па ўтрыманні і эксплуатацыі абсталявання, якую ў адпаведнасці са стандартам IAS-2 “Запасы” у сакавіку неабходна:

- аднесці на сабекошт прадукцыі;
- спісаць як расходы перыяду.

3. Вызначыць карэктіровачныя сумы, абумоўленыя рознымі падходамі да размеркавання вытворчых накладных выдаткаў.

4. Вызначыць уплыў карэктіровачных сум на прыбытак арганізацыі.

5. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб сукупным прыбытку (дадатак Б).

Задача 5.3.4

У сакавіку мінулага года, калі аб’ём вытворчасці завода быў найменшым і складаў 65 тыс. умоўных слоікаў, агульнавытворчыя выдаткі вызначыліся ў суме 94 млн руб., а ў верасні, калі аб’ём вытворчасці быў найбольшым і складаў 125 тыс. умоўных слоікаў, сума іх дасягнула 160 млн руб.

У кастрычніку 201_ г. аб’ём вытворчасці склаў 120 тыс. умоўных слоікаў, а сума агульнавытворчых выдаткаў – 154 млн руб.

Месячная нармальная вытворчая магутнасць прадпрыемства ў кастрычніку справаздачнага года адпаведна прафесійнаму меркаванню спецыялістаў дадзенай арганізацыі складае 125 тыс. умоўных слоікаў.

Уліковай палітыкай арганізацыі прынята рашэнне ўмоўна-пераменныя агульнавытворчыя выдаткі адносіць на сабекошт прадукцыі, а ўсю суму ўмоўна-пастаянных агульнавытворчых выдаткаў спісваць на памяншэнне фінансавага выніку справаздачнага перыяду і ўключаць ў склад кіраўніцкіх расходаў.

На канец справаздачнага перыяду сальда і абароты па асобных рахунках склалі:

- 10 “Матэрыялы” – 88 млн руб.;
- 20 “Асноўная вытворчасць” – 760 млн руб.;
- 43 “Гатовая прадукцыя” – 3 704 млн руб.;
- 60 “Разлікі з пастаўшчыкамі і падрадчыкамі” – 120 млн руб.;
- 80 “Статутны капітал” – 3 466 млн руб.;
- 99 “Прыбыткі і страты” – 966 млн руб.;
- 90-4 “Сабекошт рэалізаванай прадукцыі, тавараў, работ, паслуг” – 21 110 млн руб.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Правесці дыферэнцыяцыйна агульнавытворчых выдаткаў на пераменныя і пастаянныя метадам “мінімум – максімум”.

2. Вызначыць суму агульнавытворчых выдаткаў, якую ў адпаведнасці са стандартам IAS-2 “Запасы” неабходна:

- аднесці на сабекошт прадукцыі;
- спісаць як расходы перыяду.

3. Вызначыць карэктіровачныя сумы, абумоўленыя рознымі падходамі да размеркавання вытворчых накладных выдаткаў. Для гэтага трэба размеркаваць суму агульнавытворчых выдаткаў, падлеглых аднясенню адпаведна IAS-2 “Запасы” на сабекошт прадукцыі, паміж сабекоштам астаткаў незавершанай вытворчасці і гатовай прадукцыі на канец справаздачнага перыяду, а таксама рэалізаванай за справаздачны перыяд прадукцыяй пры ўмове, што сабекошт незавершанай вытворчасці вызначаецца па вартасці скарыстаных матэрыялаў, якія ў сабекошце гатовай прадукцыі складаюць 50%. Разлікі аформіць у табліцы 18.

Табліца 18 – Карэктіроўка сабекошту незавершанай вытворчасці, гатовай прадукцыі і рэалізацыі на сумы разыходжанняў у ацэнках па айчынных і міжнародных метадыках

Паказчыкі	Сабекошт па айчынных метадыках, млн руб.	Паправачны каэфіцыент	Разліковая велічыня (гр. 2 · гр. 3)	Сума карэктіроўкі, млн руб.
1	2	3	4	5
1. Незавершаная вытворчасць				
2. Гатовая прадукцыя				
3. Сабекошт рэалізаванай гатовай прадукцыі і тавараў				
4. Падраснак	×	×		

4. Вызначыць уплыў карэктіровачных сум на прыбытак арганізацыі.

5. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

Задача 5.3.5

Інфармацыя аб астатках і руху матэрыялаў на вытворчым

прадпрыемстве за кастрычнік прыведзена ў табліцы 19.

Табліца 19 – **Інфармацыя аб астатках і руху матэрыялаў за кастрычнік 201_ г.**

Паказчыкі	Колькасць, кг	Цана, руб.	Сума, руб.
1. Астаткі на 01.10.201_ г.	2 000	3 200	6 400 000
2. Паступленне за месяц:			
10 кастрычніка	5 000	3 240	16 200 000
22 кастрычніка	6 000	3 280	19 680 000
29 кастрычніка	6 200	3 310	20 522 000
3. Усяго паступіла	17 200	×	56 402 000
4. Расход за месяц:			
11 кастрычніка	5 800	?	?
23 кастрычніка	6 200	?	?
30 кастрычніка	6 100	?	?
5. Усяго скарыстана	18 100	х	?
6. Астаткі на 01.11.201_ г.	1 100	?	?

Нарматыўны расход матэрыялаў на ўвесь выпуск прадукцыі склаў 18 010 кг.

31 кастрычніка праведзена інвентарызацыя матэрыялаў. Пры кніжным астатку 1 100 кг іх фактычная колькасць складала 1 088 кг.

На прадпрыемстве выкарыстоўваецца перыядычная сістэма ўліку запасаў на аснове сярэднеўзважанай вартасці.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць вартасць звышнарматыўных страт і недастачы матэрыялаў.

2. Вызначыць вартасць скарыстаных матэрыялаў і іх рэшткі на 01.11.201_ г.

Задача 5.3.6

Рашыце задачу 5.3.5 пры ўмове, што на прадпрыемстве выкарыстоўваецца безупынная сістэма ўліку запасаў. Перавыдатак матэрыялаў дапушчаны 23 кастрычніка.

Задача 5.3.7

У справаздачным перыядзе ад пастаўшчыка на ўмовах адтэрміноўкі плацяжу на 110 дзён атрыманы матэрыялы на суму 312 000 тыс. руб. Звычайны гандлёвы крэдыт у дадзеным перыядзе выдаваўся з аплатай у памеры 20% гадавых.

На працягу справаздачнага перыяду на выпуск прадукцыі скарыстаны матэрыялы на суму 896 320 тыс. руб., з якіх кошт матэрыялаў, набытых на ўмовах указанай вышэй адтэрміноўкі плацяжу, склаў 223 520 тыс. руб. Астатак матэрыялаў на складзе на канец справаздачнага перыяду склаў 236 530 тыс. руб.

Выдаткі на вытворчасць прадукцыі за справаздачны перыяд склалі 6 036 470 тыс. руб. Незавершаная вытворчасць на пачатак і канец справаздачнага перыяду адсутнічае. Фактычны сабекошт астаткаў гатовай прадукцыі на канец справаздачнага перыяду – 698 230 тыс. руб.

На канец справаздачнага перыяду астатак статутнага капіталу склаў 786 160 тыс. руб., прыбытак да падаткаабкладання – 148 600 тыс. руб.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць скрытыя расходы на выплату працэнтаў у абсалютнай суме і ў працэнтах да кошту закупленых матэрыялаў на ўмовах адтэрміноўкі плацяжу.

2. Вызначыць кошт матэрыялаў, якія былі набыты на ўмове адтэрміноўкі плацяжу, у запасах матэрыялаў і гатовай прадукцыі на канец справаздачнага перыяду, у сабекошце рэалізаванай гатовай прадукцыі.

3. Вызначыць карэкціровачныя сумы, абумоўленыя патрабаваннямі стандарту IAS-2 “Запасы” да ўліку скрытых расходаў.

4. Вызначыць уплыў карэкціровачных сум на прыбытак арганізацыі.

5. Скласці выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

Задача 5.3.8

Плодаагароднінны завод у верасні атрымаў ад банка крэдыт у суме 132 700 тыс. руб. пад 36% гадавых, тэрмін пагашэння якога надыдзе ў маі наступнага года. Атрыманы крэдыт скарыстаны на закупку сыравіны, якая была перапрацавана ў паўфабрыкат. Сабекошт указанага паўфабрыкату, з якога затым будзе вырабляцца гатовая прадукцыя, склаў 198 670 тыс. руб. Указаным крэдытам завод карыстаўся ў справаздачным годзе 105 дзён.

Сума выдаткаў па фінансавай дзейнасці завода за справаздачны год склала 29 440 тыс. руб.

На канец справаздачнага года запасы паўфабрыкату склалі 138 557 тыс. руб.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць па айчыннай metodyцы ўліку суму налічаных і выплачаных працэнтаў за карыстанне банкаўскім крэдытам у справаздачным годзе.

2. Вызначыць суму працэнтаў за крэдыт справаздачнага года, якую неабходна ў адпаведнасці са стандартам IAS-23 “Выдаткі па пазыках” аднесці на сабекошт астаткаў паўфабрыкатаў на канец справаздачнага года.

3. Вызначыць уплыў карэкціровачнай сумы на прыбытак арганізацыі.

Тэма 6. УЛІК І РАСКРЫЦЦЁ ІНФАРМАЦЫІ ПРА АСНОЎНЫЯ СРОДКІ ПА МЕТОДЫЦЫ МІЖНАРОДНЫХ СТАНДАРТАЎ ФІНАНСАВАЙ СПРАВАЗДАЧНАСЦІ

6.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

• Аб’екты асноўных сродкаў (*items of property, plant and equipment*).

• Першапачатковая вартасць (*initial costs*) асноўных сродкаў.

• Ліквідацыйная вартасць (*residual value*).

• Рэшткавая вартасць (*carrying amount*).

• Справядлівая вартасць (*fair value*).

• Амартызацыі (*depreciation*).

• Тэрмін карыснай службы (*useful life*).

• Метад раўнамернага налічэння (*straight-line method*).

• Метад адзінак вытворчасці (*units of production*).

• Метад памяншэння астатку (*diminishing balance method*).

• Метад пераліку назапашанай амартызацыі (*restatement of accumulated depreciation method*).

• Метад спісання назапашанай амартызацыі асноўных сродкаў (*elimination of accumulated depreciation method*).

• Доўгатэрміновыя актывы, прызначаныя для продажу (*non-current assets held for sale*).

• Працэнтны даход (*interest revenue*).

• Група выбыцця (*disposal group*).

- Тэсціраванне на абясцэньванне (*testing for impairment*).
- Вартасць кампенсацыі (*recoverable amount*).
- Вартасць выкарыстання (*value in use*).
- Чыстая грашовая плынь (*net cash flow*).
- Стаўка дыскантавання (*discount rate*).
- Адзінка, якая генерыруе грашовыя сродкі (*cash-generating unit*).
- Гудвіл (*goodwill*).

6.2. Заданні для практычных заняткаў

6.2.1. Метадычныя асновы міжнароднага ўліку асноўных сродкаў

План

1. Прызнанне і першапачатковая ацэнка асноўных сродкаў.
2. Амартызацыя асноўных сродкаў: сутнасць, метады налічэння ў адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі.
3. Мадэлі ўліку асноўных сродкаў па першапачатковай і пераацэненай вартасці.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці выкарыстоўваецца стандарт IAS-16 “Асноўныя сродкі” для ўліку нерухокасці?

Варыянты адказу:

- а) не выкарыстоўваецца;
- б) выкарыстоўваецца для ўліку нерухокасці, якая знаходзіцца на стадыі ўзвядзення або развіцця з мэтай далейшага выкарыстання ў якасці інвестыцыйнай нерухокасці;
- в) выкарыстоўваецца пасля завяршэння ўзвядзення або развіцця маёмасці.

2. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія выдаткі ўключаюцца ў першапачатковую вартасць асноўных сродкаў у адпаведнасці са стандартам IAS-6 “Асноўныя сродкі”?

Варыянты адказу:

а) пакупная цана разам з імпартнымі пошлінамі і непадлеглымі кампенсацыі падаткамі на пакупку за вылікам гандлёвых скідак і зваротаў;

б) першапачатковая ацэнка выдаткаў на дэмантаж, знос аб’екта асноўных сродкаў і ўзнаўленне прыродных рэсурсаў на ўчастку, які ён займае;

в) звышнарматыўныя выдаткі матэрыялаў, працы або іншых рэсурсаў, панесеныя пры стварэнні асноўных сродкаў уласнымі сіламі;

г) любыя выдаткі, непасрэдна звязаныя з дастаўкай актыву ў патрэбнае месца і прывядзеннем ў стан, які забяспечвае яго функцыянаванне ў адпаведнасці з намерамі кіраўніцтва арганізацыі.

3. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Якія выдаткі не прызнаюцца ў балансавай вартасці асноўных сродкаў у адпаведнасці са стандартам IAS-16 “Асноўныя сродкі”?

Варыянты адказу:

а) выдаткі на мадыфікацыю, удасканаленне машын для дасягнення значнага павышэння якасці прадукцыі;

б) расходы на штодзеннае абслугоўванне асноўных сродкаў;

в) выдаткі на стварэнне новага элемента складанага аб’екта асноўных сродкаў.

4. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Як вызначаюцца прыбытак або страты, якія ўзнікаюць у сувязі са спыненнем прызнання аб’екта асноўных сродкаў?

Варыянты адказу:

а) як рознасць паміж чыстымі паступленнямі ад выбыцця і справядлівай вартасцю дадзенага аб’екта;

б) як рознасць паміж чыстымі паступленнямі ад выбыцця і ба-

лансавай вартасцю дадзенага аб'екта;

в) як рознасць паміж чыстымі паступленнямі ад выбыцця і ліквідацыйнай вартасцю дадзенага аб'екта.

5. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Што ўяўляе сабой падлеглая амартызацыі вартасць актыву?

Варыянты адказу:

- а) першапачатковая вартасць;
- б) першапачатковая вартасць або іншая сума, прынятая замест першапачатковай вартасці за вылікам ліквідацыйнай вартасці;
- в) ліквідацыйная вартасць;
- г) справядлівая вартасць.

6. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Што ўяўляе сабой ліквідацыйная вартасць?

Варыянты адказу:

- а) сума выплачаных грошай і справядлівая вартасць плацяжоў іншым спосабам, зробленых для атрымання ва ўласнасць асноўных сродкаў на момант іх набыцця або збудавання;
- б) разліковая велічыня, якую арганізацыя атрымала б зараз ад ліквідацыі актыву;
- в) разліковая велічыня, якую арганізацыя атрымала б зараз ад рэалізацыі актыву за вылікам мяркуюемых выдаткаў на выбыццё, калі б дадзены аб'ект ужо дасягнуў таго ўзросту і стану, у якім, як можна чакаць, ён будзе знаходзіцца ў канцы тэрміну карыснай службы.

7. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Ці можа тэрмін карыснай службы аб'екта асноўных сродкаў быць карацейшы, чым тэрмін яго эканамічнага выкарыстання?

Варыянты адказу:

- а) так;

б) не.

8. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

У якіх выпадках амартызацыя не прызнаецца?

Варыянты адказу:

а) калі справядлівая вартасць аб'екта перавышае яго балансавую вартасць;

б) калі ліквідацыйная вартасць аб'екта перавышае яго балансавую вартасць;

в) калі ліквідацыйная вартасць аб'екта не перавышае яго балансавую вартасць;

г) калі справядлівая вартасць аб'екта не перавышае яго балансавую вартасць.

9. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія метады налічэння амартызацыі асноўных сродкаў рэкамендуе стандарт IAS-16 “Асноўныя сродкі”?

Варыянты адказу:

а) метады раўнамернага налічэння амартызацыі;

б) метады адзінак вытворчасці;

в) метады сумы лічбаў гадоў;

г) метады памяншэння астатку.

10. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Пры якім метады сума амартызацыі разлічваецца зыходзячы з рэшткавай вартасці, нормы амартызацыі і каэфіцыента паскарэння?

Варыянты адказу:

а) метады адзінак вытворчасці;

б) метады сумы лічбаў гадоў;

в) метады памяншэння астатку.

11. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія мадэлі ўліку асноўных сродкаў пасля іх першапачатковага прызнання адзначаны у стандарце IAS-16 “Асноўныя сродкі”?

Варыянты адказу:

- а) мадэль уліку па першапачатковай вартасці;
- б) мадэль уліку па ліквідацыйнай вартасці;
- в) мадэль уліку па пераацэненай вартасці;
- г) мадэль уліку па амартызацыйнай вартасці.

12. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Якая мадэль уліку асноўных сродкаў пасля іх першапачатковага прызнання лічыцца галоўнай у адпаведнасці са стандартам IAS-16 “Асноўныя сродкі”?

Варыянты адказу:

- а) мадэль уліку па першапачатковай вартасці;
- б) мадэль уліку па ліквідацыйнай вартасці;
- в) мадэль уліку па пераацэненай вартасці.

13. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Як часта трэба праводзіць пераацэнку асноўных сродкаў у адпаведнасці з стандартам IAS -16 “Асноўныя сродкі”?

Варыянты адказу:

- а) раз у 5 гадоў;
- б) штогод;
- в) частата пераацэнак залежыць ад змянення справядлівай вартасці асноўных сродкаў.

14. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

У чым заключаецца сутнасць прынцыпа абачлівасці адносна ўліку асноўных сродкаў?

Варыянты адказу:

- а) вартасць асноўных сродкаў, якая паказваецца ў балансе, павінна перавышаць суму магчымай кампенсацыі;
- б) вартасць асноўных сродкаў, якая паказваецца ў балансе, не павінна перавышаць суму магчымай кампенсацыі;
- в) вартасць асноўных сродкаў, якая паказваецца ў балансе, павінна адпавядаць суме магчымай кампенсацыі.

15. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Калі выбіраецца мадэль уліку асноўных сродкаў па першапачатковай вартасці, то як будуць адлюстроўвацца аб'екты асноўных сродкаў у справаздачнасці?

Варыянты адказу:

- а) па першапачатковай вартасці за вылікам накопленай амартызацыі;
- б) па першапачатковай вартасці за вылікам накопленай амартызацыі і накопленых страт ад аб'яцэнвання;
- в) па справядлівай вартасці на дату пераацэнкі.

16. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Калі выбіраецца мадэль уліку асноўных сродкаў па справядлівай вартасці, то як будуць адлюстроўвацца аб'екты асноўных сродкаў у справаздачнасці?

Варыянты адказу:

- а) па справядлівай вартасці на дату пераацэнкі;
- б) па першапачатковай вартасці за вылікам накопленай амартызацыі і накопленых страт ад аб'яцэнвання;
- в) па справядлівай вартасці на дату пераацэнкі за мінусам назапашаных пасля яе правядзення амартызацыі і страт ад аб'яцэнвання.

6.2.2. Альтэрнатывыўныя мэдэлі ўліку накопленай амартызацыі пасля пераацэнкі і спыненне прызнання асноўных сродкаў

План

1. Метад прапарцыянальнага змянення назапашанай амартызацыі пасля пераацэнкі асноўных сродкаў.

2. Метад спісання накопленай амартызацыі пасля пераацэнкі асноўных сродкаў.

3. Спыненне прызнання асноўных сродкаў, асаблівасці раскрыцця інфармацыі аб доўгатэрміновых актывах, прызначаных для продажу.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Назавіце метады ўліку накопленай амартызацыі пасля пераацэнкі аб'екта асноўных сродкаў?

Варыянты адказу:

- а) метады прапарцыянальнага змянення;
- б) метады памяншэння астатку;
- в) метады спісання;
- г) метады ўліку па першапачатковай вартасці.

2. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Як разлічваецца каэфіцыент пераацэнкі пры выкарыстанні метаду змянення накопленай амартызацыі?

Варыянты адказу:

- а) як адносіны рэштковай вартасці аб'екта асноўных сродкаў да яго справядлівай вартасці;
- б) як адносіны справядлівай вартасці аб'екта асноўных сродкаў да

яго рэшткавай вартасці;

г) як адносіны справядлівай вартасці аб'екта асноўных сродкаў да яго ліквідацыйнай вартасці.

3. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Пры якім метадзе сума накопленай амартызацыі спісваецца на памяншэнне першапачатковай вартасці аб'екта асноўных сродкаў?

Варыянты адказу:

- а) метадзе прапарцыянальнага змянення;
- б) метадзе спісання.

4. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Як разлічваецца каэфіцыент пераацэнкі пры выкарыстанні метаду спісання накопленай амартызацыі?

Варыянты адказу:

- а) як адносіны рэшткавай вартасці аб'екта асноўных сродкаў да яго справядлівай вартасці;
- б) не разлічваецца;
- в) як адносіны справядлівай вартасці аб'екта асноўных сродкаў да яго рэшткавай вартасці.

5. Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.

У якіх выпадках спыняецца прызнанне балансавай вартасці асноўных сродкаў?

Варыянты адказу:

- а) пры выбыцці асноўных сродкаў;
- б) ніколі не спыняецца;
- в) калі ад выкарыстання або выбыцця асноўных сродкаў не чакаецца ніякіх будучых эканамічных выгад;
- г) па загаду кіраўніцтва.

6. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Ці павінна арганізацыя пры спісанні аб'екта асноўных сродкаў

спісаць балансавую вартасць замененай часткі, калі яна не амартызавалася?

Варыянты адказу:

- а) павінна, незалежна ад таго, амартызавалася гэта частка або не;
- б) не павінна, паколькі гэта частка не амартызавалася;
- в) павінна толькі ў выпадку, калі гэта частка амартызавалася.

7. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Якім чынам першапачаткова прызнаецца кампенсацыя, якая падлягае атрыманню пры продажы асноўных сродкаў?

Варыянты адказу:

- а) па першапачатковай вартасці;
- б) па справядлівай вартасці;
- в) па вартасці рэалізацыі.

8. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

У якім выпадку арганізацыя павінна класіфікаваць доўгатэрміновыя актывы або групу выбыцця як прызнаныя для продажу?

Варыянты адказу:

- а) калі іх балансавая вартасць будзе кампенсавана шляхам далейшага выкарыстання;
- б) калі іх балансавая вартасць будзе кампенсавана аперацыяй па рэалізацыі або далейшага выкарыстання;
- в) калі іх балансавая вартасць будзе кампенсавана галоўным чынам аперацыяй па рэалізацыі, а не шляхам далейшага выкарыстання.

9. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Ці налічваюць амартызаванне па доўгатэрміновым актывам, якія прызнаны для продажу, у адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі?

Варыянты адказу:

- а) так, налічваюць;
- б) не, не налічваюць.

10. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якую інфармацыю ў заўвагах да фінансавай справаздачнасці павінны раскрыць арганізацыі па прызначаных для продажу доўгатэрміновых актывах і групам выбыцця ў адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі?

Варыянты адказу:

- а) апісанне такога доўгатэрміновага актыву або групы выбыцця;
- б) прыбытак або страты, прызнаныя ад іх аб'ясцэнвання;
- в) спосаб налічэння амартызацыі па такому доўгатэрмінаму актыву;
- г) апісанне фактаў і акалічнасцей, якія спадарожнічаюць продажу або абумоўліваюць чаканае выбыццё, а таксама спосаб і час такога выбыцця.

6.2.3. *Метадычныя падыходы міжнародных стандартаў да аб'ясцэнвання актываў для распрацоўкі рахунковага балансу і раскрыццё інфармацыі аб асноўных сродках у фінансавай справаздачнасці ў адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі*

План

1. Патрабаванні стандарта IAS-16 “Асноўныя сродкі” да раскрыцця інфармацыі ў фінансавай справаздачнасці.
2. Працэдура тэсціравання актываў на аб'ясцэнванне і метадыка вызначэння магчымай сумы кампенсацыі.
3. Прызнанне страт ад аб'ясцэнвання асноўных сродкаў.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Якім чынам вызначаецца разліковая ацэнка тэрміну карыснага выкарыстання асноўных актываў у адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі?

Варыянты адказу:

- а) у адпаведнасці з нарматыўнымі дакументамі;
- б) на аснове прафесійнага меркавання менеджараў арганізацыі;
- в) у адпаведнасці з загадам кіраўніка арганізацыі.

2. Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.

Якімі міжнароднымі стандартамі фінансавай справаздачнасці рэгулююцца патрабаванні да раскрыцця інфармацыі аб прыватнаабаротных актывах?

Варыянты адказу:

- а) IAS-16 “Асноўныя сродкі”;
- б) IAS-2 “Запасы”;
- в) IAS-38 “Нематэрыяльныя актывы”;
- г) IAS-40 “Інвестыцыйная ўласнасць”.

3. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Ці патрабуюць міжнародныя стандарты раскрываць у фінансавай справаздачнасці інфармацыю па кожнай значымай групе асноўных сродкаў?

Варыянты адказу:

- а) так, патрабуюць;
- б) не, не патрабуюць.

4. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Для чаго праводзіцца працэдура тэсціравання актываў на абсяцэньванні?

Варыянты адказу:

- а) для складання фінансавай справаздачнасці;
- б) для параўнання балансавай вартасці актываў з іх першапачатковай вартасцю;
- в) для параўнання балансавай вартасці актываў з іх рэальнай вартасцю.

5. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Калі ў адпаведнасці з міжнародным стандартам IAS-36 “Абясцэньванне актываў” робіцца разлік вартасці кампенсацыі?

Варыянты адказу:

- а) пры складанні фінансавай справаздачнасці;
- б) у выпадку выяўлення адзнак абясцэньвання актываў;
- в) кожны месяц.

6. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Якім чынам вызначаецца сума магчымай кампенсацыі?

Варыянты адказу:

а) як найменшае значэнне, выбраное з велічыні справядлівай вартасці падлеглага тэсціраванню на абясцэньванне актыву за вылікам выдаткаў, звязаных з яго продажам, і вартасцю, якая можа быць атрымана ад яго выкарыстання;

б) як найбольшае значэнне, выбраное з велічыні справядлівай вартасці падлеглага тэсціраванню на абясцэньванне актыву за вылікам выдаткаў, звязаных з яго продажам, і вартасцю, якая можа быць атрымана ад яго выкарыстання;

в) як прыведзеная вартасць будучых плыняў грашовых сродкаў, якія чакаецца атрымаць ад актыву.

7. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Якім чынам вызначаецца вартасць выкарыстання?

Варыянты адказу:

а) як паступленні грашовых сродкаў, якія генерыруе дадзены актыву;

б) як рознасць паміж паступленнямі грашовых сродкаў, якія генерыруе дадзены актыву, і іх расходам, абумоўленым эксплуатацыяй гэтага актыву;

в) як прыведзеная вартасць будучых плыняў грашовых сродкаў, якія чакаецца атрымаць ад актыву.

8. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Што прызнаецца стратай ад аб'ясцэнвання актыву?

Варыянты адказу:

- а) перавышэнне сумы магчымай кампенсацыі над балансавай вартасцю актыву;
- б) сума перавышэння балансавай вартасці актыву над сумаю магчымай кампенсацы;
- в) рознасць паміж паступленнямі грашовых сродкаў, якія генеруе дадзены актыў, і іх расходам, абумоўленым эксплуатацыяй гэтага актыву.

9. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Ці залежыць прызнанне і адлюстраванне ва ўліку страт ад аб'ясцэнвання асноўных сродкаў ад таго, пераацэнваліся яны раней па мадэлі стандарту IAS-16 “Асноўныя сродкі” або не?

Варыянты адказу:

- а) так, залежыць;
- б) не, не залежыць.

10. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

У якім выпадку страты ад аб'ясцэнвання спісваюцца на памяншэнне фінансавага выніку справаздачнага перыяду?

Варыянты адказу:

- а) калі актывы раней пераацэнваліся па мадэлі стандарту IAS-16 “Асноўныя сродкі”;
- б) у любым выпадку;
- в) калі актывы раней не пераацэнваліся па мадэлі стандарту IAS-16 “Асноўныя сродкі”.

6.3. Задачы

Задача 6.3.1

Першапачатковая вартасць абсталявання, адпаведна айчынным правілам, на момант увядзення яго ў эксплуатацыю, складала 1 130 400 тыс. руб. Аб'ект знаходзіўся ў эксплуатацыі 6 гадоў пры тэрміне выкарыстання 14 гадоў. Разліковая велічыня выдаткаў на дэмантаж, ліквідацыю аб'екта асноўных сродкаў складала 2 320 тыс. руб.

На працягу шасці гадоў эксплуатацыі аб'екта арганізацыя налічвала амартызацыю па метадазе сумы лічбаў гадоў карыснай эксплуатацыі аб'екта. Пры пераходзе на міжнародныя стандарты арганізацыя выбрала метада раўнамернага налічэння амартызацыі.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Вызначыць першапачатковую вартасць аб'екта асноўных сродкаў, якая адпавядае патрабаванням міжнародных стандартаў.

2. Разлічыць назапашаную амартызацыю на дату пераходу на міжнародныя стандарты па метадыцы, якая адпавядае прынятай уліковай палітыцы арганізацыі.

3. Разлічыць назапашаную амартызацыю на дату пераходу на міжнародныя стандарты па метадыцы, якая адпавядае стандарту IAS-16 “Асноўныя сродкі”.

4. Вызначыць велічыню, на якую неабходна адкарэкціраваць першапачатковую вартасць і назапашаную амартызацыю.

5. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

Задача 6.3.2

Арганізацыя ў 2011 г. набыла абсталяванне, вартасць якога складала 208 млн руб., амартызацыя налічваецца з выкарыстаннем метада адзінкі вытворчасці. Па разліках арганізацыі вытворчы рэсурс укаванага абсталявання – 400 000 адзінак прадукцыі. За тры гады эксплуатацыі выраблена 81 000 адзінак прадукцыі.

На момант пераацэнкі 31 снежня 2013 г. справядлівая вартасць абсталявання вызначылася ў суме 196 млн руб.

За наступны год на дадзеным абсталяванні было выпушчана 46 200 адзінак вырабаў.

Пры другой пераацэнцы па стане на 31 снежня 2014 г. справядлівая вартасць абсталявання вызначылася ў суме 105 млн руб.

У арганізацыі выкарыстоўваецца метада прапарцыянальнага змянення назапашанай амартызацыі пасля пераацэнкі асноўных сродкаў.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Вызначыць накопленую суму амартызацыі і рэшткавую вартасць асноўных сродкаў па стане на 31 снежня 2013 г.

2. Вызначыць першапачатковую вартасць, пераацэненую амартызацыю і рэшткавую вартасць асноўных сродкаў пасля першай пераацэнкі.

3. Вызначыць накопленую суму амартызацыі і рэшткавую вартасць асноўных сродкаў па стане на 31 снежня 2014 г.

4. Вызначыць першапачатковую вартасць, пераацэненую амартызацыю і рэшткавую вартасць асноўных сродкаў пасля другой пераацэнкі.

Задача 6.3.3

Арганізацыя ў 2011 г. набыла абсталяванне, вартасць якога 208 млн руб., амартызацыя налічваецца з выкарыстаннем метаду адзінкі вытворчасці. Па разліках арганізацыі вытворчы рэсурс указанага абсталявання 400 000 адзінак прадукцыі. За тры гады эксплуатацыі выраблена 81 000 адзінак прадукцыі.

На момант пераацэнкі 31 снежня 2013 г. справядлівая вартасць абсталявання вызначылася ў суме 196 млн руб.

За наступны год на дадзеным абсталяванні было выпушчана 46 200 адзінак вырабаў.

Пры другой пераацэнцы па стане на 31 снежня 2014 г. справядлівая вартасць абсталявання вызначылася ў суме 105 млн руб.

Пры трансфармацыі фінансавай справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў арганізацыя выкарыстоўвае метады спісання накопленай амартызацыі пасля пераацэнкі асноўных сродкаў.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Вызначыць накопленую суму амартызацыі і рэшткавую вартасць асноўных сродкаў па стане на 31 снежня 2013 г.

2. Вызначыць першапачатковую (пераацэненую) вартасць асноўных сродкаў пасля першай пераацэнкі.

3. Вызначыць накопленую суму амартызацыі асноўных сродкаў па стане на 31 снежня 2014 г.

4. Вызначыць першапачатковую (пераацэненую) вартасць асноўных сродкаў пасля другой пераацэнкі.

Задача 6.3.4

Арганізацыя мае два станкі, балансавая (рэшткавая) вартасць якіх складае адпаведна 14 640 тыс. руб. і 22 224 тыс. руб. Тэрмін карыс-

нага ўжывання вызначаны для першага станка 5 гадоў, а для другога – 4 гады. Ліквідацыйная вартасць першага станка чакаецца ў памеры 1 320 тыс. руб., другога – 1 872 тыс. руб.

Выручка ад продажу гатовай прадукцыі, эксплуатацыйныя і накладныя выдаткі па кожным станку прыведзены ў табліцы 20.

Табліца 20 – **Выручка ад продажу гатовай прадукцыі, эксплуатацыйныя і накладныя выдаткі, тыс. руб.**

Паказчыкі	Першы станок					Другі станок			
	Першы год	Другі год	Трэці год	Чацвёрты год	Пяты год	Першы год	Другі год	Трэці год	Чацвёрты год
1. Выручка ад рэалізацыі прадукцыі	18 552	19 008	19 428	19 032	18 456	22 632	22 776	21 888	21 588
2. Эксплуатацыйныя выдаткі	11 220	12 864	14 340	15 804	16 416	13 764	14 424	16 356	16 572
3. Накладныя выдаткі	1 452	1 500	1 512	1 524	1 548	1 870	1 896	1 884	1 860

Рыначная вартасць першага станка складае 14 880 тыс. руб., другога – 20 100 тыс. руб., а патрэбныя выдаткі, звязаныя падрыхтоўкай станкоў да продажу, адпаведна 740 і 1 020 тыс. руб.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Вызначыць вартасць ад выкарыстання станкоў. У якасці стаўкі дыскантавання прыняць прагнознаы сярэднегадавы ўзровень інфляцыі ў памеры 9%.

2. Разлічыць справядлівую вартасць станкоў.

3. Вызначыць суму магчымай кампенсацыі.

4. Вызначыць страты ад аб'ясцэнвання станкоў.

Задача 6.3.5

Да трансфармацыі баланс арганізацыі меў наступны выгляд (табліца 21).

Арганізацыя выкарыстоўвае мадэль уліку асноўных сродкаў пасля першапачатковага прызнання па фактычнай вартасці. Для правядзення тэсціравання на аб'ясцэнванні асноўныя сродкі згрупаваны ў дзве адзінкі, здольныя генерываць грашовыя сродкі. Рэшткавая вартасць асноўных сродкаў гэтых адзінак вызначылася наступным чынам:

першая адзінка генерыравання грашовых сродкаў – 46 820 тыс. руб.,
 другая адзінка – 50 380 тыс. руб.

Табліца 21 – **Баланс арганізацыі, тыс. руб.**

Актыў	Сума	Пасіў	Сума
Асноўныя сродкі (<i>першапачатковая вартасць 149 346; амартызацыя – 52 146</i>)	97 200	Статутны капітал	99 005
		Рэзервовы капітал	10 000
Матэрыялы	8 316	Эмісійны даход	33 075
Незавяршаная вытворчасць	490 350	Кароткатэрміновыя крэдыты банкаў	308 215
Гатовая прадукцыя	48 110		
Разлікі з пакупнікамі і заказчыкамі	14 215	Разлікі з пастаўшчыкамі і падрадчыкамі	19 250
<i>Баланс</i>	658 191	Прыбытак справаздачнага года	188 646
		<i>Баланс</i>	658 191

Інфармацыя для разліку вартасці ад выкарыстання генерыруючых адзнак, якую мяркуецца атрымаць за перыяд іх карыснай эксплуатацыі, прыведзена ў табліцы 21.

Выручка ад продажу гатовай прадукцыі, эксплуатацыйныя і накладныя выдаткі па кожным станку прыведзены ў табліцы 22.

Табліца 22 – **Выручка ад аказання паслуг, эксплуатацыйныя і накладныя выдаткі, млн р.**

Паказчыкі	Першая адзінка генерыравання грашовых сродкаў					Другая адзінка генерыравання грашовых сродкаў					
	Першы год	Другі год	Трэці год	Чацвёрты год	Пяты год	Першы год	Другі год	Трэці год	Чацвёрты год	Пяты год	Шосты год
1. Выручка ад аказання паслуг	47,2	47,8	48,1	47,6	46	51,2	51,4	50,9	50,8	50,1	49,4
2. Эксплуатацыйныя выдаткі	28,3	28,6	29,3	29,9	30,1	30,7	30,9	31,1	31,4	32	32,2
3. Накладныя выдаткі	3,8	3,9	4,0	4,2	4,3	4	4,1	4,3	4,4	4,6	4,7

У якасці стаўкі дыскантавання прызнаецца сярэднеўзважаная цана капіталу арганізацыі ў памеры 18%. Ліквідацыйная вартасць першай адзінкі чакаецца ў памеры 5 300 тыс. руб., другой – 6 850 тыс. руб.

У папярэднія справаздачныя перыяды пераацэнка асноўных сродкаў па мадэлі стандарту IAS-16 “Асноўныя сродкі” не праводзілася. Рыначная вартасць першай адзінкі складае 46 200 тыс. руб., другой – 49 850 тыс. руб., а патрэбныя выдаткі, звязаныя з падрыхтоўкай іх да продажу, адпаведна 1 100 і 1 800 тыс. руб.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Вызначыць вартасць ад выкарыстання, справядлівую вартасць і сумы магчымай кампенсацыі для кожнай з дзвух выдзеленых адзінак генерыравання грашовых сродкаў.

2. Вызначыць страты ад аб'ясцэнвання асноўных сродкаў.

3. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

Тэма 7. УЛІК І РАСКРЫЦЦЁ ІНФАРМАЦЫІ ПРА НЕМАТЭРЫЯЛЬНЫЯ АКТЫВЫ ПА МЕТОДЫЦЫ МІЖНАРОДНЫХ СТАНДАРТАЎ І ФІНАНСАВАЙ СПРАВАЗДАЧНАСЦІ

7.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

- Нематэрыяльныя актывы (*intangible assets*).
- Гудвіл (*goodwill*).
- Выдаткі на вэб-сайты (*web site costs*).
- Праграмнае забеспячэнне (*computer software*).
- Аб'ект інтэлектуальнай уласнасці (*items intellectual property*).
- Аддзяляльны актыў (*separable assets*).
- Метад пераліку назапашанай амартызацыі (*restatement of accumulated depreciation method*).
- Метад спісання назапашанай амартызацыі (*elimination of accumulated method*).
- Стадыя даследаванняў (*research phase*).
- Стадыя распрацоўкі (*development phase*).

7.2. Заданні для практычных заняткаў

7.2.1. Метадычныя асновы міжнароднага ўліку нематэрыяльных актываў

План

1. Крытэрыі прызнання нематэрыяльных актываў.
2. Першапачатковая ацэнка і парадак карэкціроўкі вартасці нематэрыяльных актываў, ацэненых па айчыннай методыцы.
3. Мадэлі ўліку нематэрыяльных актываў пасля першапачатковага прызнання.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Як міжнародныя стандарты фінансавай справаздачнасці трактуюць нематэрыяльныя актывы?

Варыянты адказу:

- а) неідэнтыфікаваныя актывы, што не маюць фізічнай формы;
- б) ідэнтыфікаваныя грашавыя актывы, што не маюць фізічнай формы;
- в) ідэнтыфікаваныя неграшовыя актывы, што не маюць фізічнай формы.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Па якім кошце першапачаткова ацэньваюцца нематэрыяльныя актывы адпаведна стандарту IAS-38 “Нематэрыяльныя актывы”?

Варыянты адказу:

- а) па нарматыўным сабекошце;
- б) па фактычным сабекошце;
- в) па планавым сабекошце.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Па якім кошце першапачаткова ацэньваецца нематэрыяльны актывы, які паступіў у выглядзе дзяржаўнай субсідыі бясплатна або за намінальную кампенсацыю, адпаведна міжнародным стандартам?

Варыянты адказу:

- а) па справядлівай вартасці;
- б) па фактычным сабекошце;
- в) па планавым сабекошце.

4. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія мадэлі могуць выкарыстоўвацца для ўліку нематэрыяльных актываў згодна стандарту IAS-38 “Нематэрыяльныя актывы”?

Варыянты адказу:

- а) мадэль уліку па фактычных выдатках;
- б) мадэль уліку па нарматыўных выдатках;
- в) мадэль уліку па дыскантаванай вартасці;
- г) мадэль уліку па пераацэненай вартасці.

5. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія метады выкарыстоўваюць у дачыненні да назапашанай амартызацыі па нематэрыяльных актывах у выпадку, калі арганізацыя выкарыстоўвае мадэль ўліку па пераацэненай вартасці?

Варыянты адказу:

- а) метады змянення назапашанай амартызацыі;
- б) метады пераліку назапашанай амартызацыі;
- в) метады спісання назапашанай амартызацыі;
- г) метады нязменнай назапашанай амартызацыі.

7.2.2. *Метадычныя асновы міжнароднага ўліку нематэрыяльных актываў, створаных арганізацыяй самастойна*

План

1. Метадычныя падыходы да ўліку нематэрыяльных актываў, створаных арганізацыяй самастойна, па міжнароднай і айчыннай методдыках.

2. Методыка ўліку вынікаў навукова-тэхнічнай дзейнасці па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці.

3. Нематэрыяльныя актывы з канцавым і нявызначаным тэрмінам карыснага выкарыстання, іх амагартызаванне і абясцэньванне.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

На якія стадыі падраздзяляецца працэс стварэння нематэрыяльнага актыву ўнутры арганізацыі адпаведна стандарту IAS-38 “Нематэрыяльныя актывы”?

Варыянты адказу:

- а) стадыя распрацоўкі і стадыя дапрацоўкі;
- б) стадыя даследаванняў і стадыя распрацоўкі;
- в) стадыя падрыхтоўкі і стадыя распрацоўкі.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Куды спісваюцца выдаткі на даследаванні або на ажыццяўленне стадыі даследаванняў у рамках унутранага праекта па стварэнні нематэрыяльнага актыву адпаведна стандарту IAS-38 “Нематэрыяльныя актывы”?

Варыянты адказу:

- а) на расходы справаздачнага перыяду;
- б) на павелічэнне сабекошту ствараемага нематэрыяльнага актыву;
- в) на расходы будучых перыядаў.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці магчыма перакласіфікацыя першапачаткова спісаных на расхо-

ды сум па стварэнні нематэрыяльнага актыву на павелічэнне яго сабекошту ў наступныя справаздачныя перыяды адпаведна стандарту IAS-38 “Нематэрыяльныя актывы”?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

4. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Ці амартызуюцца нематэрыяльныя актывы з нявызначаным тэрмінам выкарыстання?

Варыянты адказу:

- а) так;
- б) не.

5. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія метады налічэння амартызацыі нематэрыяльных актываў з канцавым тэрмінам выкарыстання могуць выкарыстоўвацца адпаведна стандарту IAS-38 “Нематэрыяльныя актывы”?

Варыянты адказу:

- а) метады адзінак прадукцыі;
- б) лінейны метады;
- в) метады сумы лічбаў гадоў;
- г) метады памяншэння астатку.

7.3. Задачы

Задача 7.3.1

Арганізацыя 17 верасня справаздачнага года набыла патэнт на вытворчасць макаронных вырабаў на пяць гадоў, аплата за які ажыццяўляецца наступным чынам: 15 100 тыс. руб. выплачаны адразу, а 33 740 тыс. руб. на працягу двух гадоў роўнымі часткамі. Юрыдыч-

ныя расходы арганізацыі, звязаныя з атрыманнем указанага патэнту, склалі 1 230 тыс. руб.

У адпаведнасці з уліковай палітыкай арганізацыі амартызацыя па дадзеным нематэрыяльным актыве налічваецца лінейным спосабам.

На канец справаздачнага перыяду сальда па асобных рахунках склала:

- 04 “Нематэрыяльныя актывы” – 44 590 тыс. руб.;
- 05 “Амартызацыя нематэрыяльных актываў” – 13 377 тыс. руб.;
- 20 “Асноўная вытворчасць” – 160 230 тыс. руб.;
- 43 “Гатовае прадукцыя” – 260 700 тыс. руб.;
- 60 “Разлікі з пастаўшчыкамі і падрадчыкамі” – 35 890 тыс. руб.;
- 80 “Статутны капітал” – 352 630 тыс. руб.;
- 99 “Прыбыткі і страты” – 63 623 тыс. руб.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Зрабіць неабходныя разлікі па айчыннай методыцы ўліку, абумоўлення пастаноўкай на ўлік і налічэннем амартызацыі па нематэрыяльным актыве за справаздачны год.

2. Вызначыць першапачатковую вартасць патэнту на вытворчасць макаронных вырабаў адпаведна стандарту IAS-38 “Нематэрыяльныя актывы” і праэнтныя расходы, якія павінны адлюстроўвацца ва ўлік адпаведна стандарту IAS-23 “Выдаткі па пазыках”. Пры разліках выкарыстоўваць стаўку дыскантавання ў памеры 12%.

3. Налічыць амартызацыю па нематэрыяльным актыве адпаведна міжнароднаму стандарту IAS-38 “Нематэрыяльныя актывы”.

4. Вызначыць карэкціровачныя сумы, абумоўленыя рознымі падыходамі да вызначэння першапачатковай вартасці нематэрыяльнага актыву.

5. Вызначыць уплыў карэкціровачных сум на прыбытак арганізацыі.

6. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

Задача 7.3.2

Баланс арганізацыі на пачатак справаздачнага перыяду меў наступныя артыкулы (табліца 23).

Табліца 23 – Баланс арганізацыі на пачатак справаздачнага перыяду, млн руб.

Актывы	Сума	Абавязальствы і капітал	Сума,
--------	------	-------------------------	-------

Нематэрыяльныя актывы (<i>першапачатковая вартасць 3 560; амартызацыя – 1 068</i>)	2 492	Статутны капітал	37 180
		Дабавачны капітал (<i>перацэнка актываў</i>)	302
Гатовая прадукцыя	55 820	Чысты прыбытак справаздачнага перыяду	23 780
Грашовыя сродкі	15 360	Разлікі з пастаўшчыкамі	12 410
<i>Баланс</i>	<i>73 672</i>	<i>Баланс</i>	<i>73 672</i>

Уліковай палітыкай арганізацыі для складання справаздачнасці па міжнародных стандартах прынята рашэнне ўлічваць нематэрыяльныя актывы па справядлівай вартасці з улікам амартызацыі метадам пераліку. Пасля перацэнкі справядлівая вартасць нематэрыяльных актываў складала 2 485 млн руб. Па выніках мінулай перацэнкі нематэрыяльных актываў мела месца дацэнка, якая ў сумме 5 млн руб. была прызнаная ў складзе капіталу.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Зрабіць карэкціроўку ацэнкі нематэрыяльных актываў у сувязі з іх прызнаннем у фінансавай справаздачнасці па справядлівай вартасці. Разлікі аформіць у табліцы 24.

Табліца 24 – **Карэкціроўка ацэнкі нематэрыяльных актываў у сувязі з іх прызнаннем у фінансавай справаздачнасці па справядлівай вартасці, млн руб.**

Паказчыкі	Сумма
1. Вартасць нематэрыяльных актываў да перацэнкі	
2. Накопленая сума амартызацыі	
3. Рэшткавая вартасць да перацэнкі	
4. Справядлівая вартасць нематэрыяльных актываў	
5. Каэфіцыент перацэнкі	
6. Перацэнзеная вартасць нематэрыяльных актываў	
7. Перацэнзеная амартызацыя	
8. Змяненне вартасці нематэрыяльных актываў	
9. Змяненне накопленай амартызацыі	
10. Вынік перацэнкі	

2. Вызначыць карэкціровачныя сумы, абумоўленыя адлюстраваннем нематэрыяльных актываў у фінансавай справаздачнасці па справядлівай вартасці.

3. Вызначыць уплыў карэкціровачных сум на прыбытак аргані-

зацыі.

4. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

Задача 7.3.3

Баланс арганізацыі на пачатак справаздачнага перыяду меў наступныя артыкулы (табліца 25).

Табліца 25 – Баланс арганізацыі на пачатак справаздачнага перыяду, млн руб.

Актывы	Сума	Абавязальствы і капітал	Сума
Нематэрыяльныя актывы (<i>першапачатковая вартасць – 3 560; амартызацыя – 1 068</i>)	2 492	Статутны капітал	37 180
		Дабавачны капітал (<i>пераацэнка актываў</i>)	302
Гатовая прадукцыя	55 820	Чысты прыбытак справаздачнага перыяду	23 780
Грашовыя сродкі	15 360	Разлікі з пастаўшчыкамі	12 410
<i>Баланс</i>	<i>73 672</i>	<i>Баланс</i>	<i>73 672</i>

Уліковай палітыкай арганізацыі для складання справаздачнасці па міжнародных стандартах прынята рашэнне ўлічваць нематэрыяльныя актывы па справядлівай вартасці з улікам амартызацыі метадам спісання. Пасля пераацэнкі справядлівая вартасць нематэрыяльных актываў складала 2 485 млн руб. Па выніках мінулай пераацэнкі нематэрыяльных актываў мела месца даацэнка, якая ў суме 5 млн руб. была прызнана ў складзе капіталу.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць карэкціровачныя сумы, абумоўленыя адлюстраваннем нематэрыяльных актываў у фінансавай справаздачнасці па справядлівай вартасці.

2. Вызначыць уплыў карэкціровачных сум на прыбытак арганізацыі.

3. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

Задача 7.3.4

Арганізацыя стварае тэхналогію вытворчасці новай мадэлі тэлевізара, для чаго патрэбна як стадыя даследавання, так і стадыя распрацоўкі. Агульная сума выдаткаў, улічаных на субрахунку 08-4

“Набыщѣ і стварэнне нематэрыяльных актываў” склала 567 890 тыс. руб.

Выдаткі на распрацоўку, звязаныя з новай мадэллю тэлевізара, склалі 316 594 тыс. руб., з якіх вартасць матэрыялаў, зароботная плата і іншыя выдаткі на выпуск доследнага ўзору ўказанага тэлевізара вызначыліся ў суме 91 950 тыс. руб.

Выдаткі, панесеныя арганізацыяй на пошук новых альтэрнатыўных матэрыялаў у суме 52 825 тыс. руб., не адпавядаюць крытэрыям прызнання нематэрыяльных актываў.

Выдаткі на распрацоўку доследнай устаноўкі да моманту пацверджання адпаведнасці атрыманых вынікаў крытэрыям прызнання нематэрыяльнага актыву склалі 69 330 тыс. руб.

Чаканая сума магчымай кампенсацыі выдаткаў даходамі, звязанымі з ноу-хау, яказаклучана ў распрацаванай мадэлі тэлевізара за вылікам будучага выбыцця грашовых сродкаў, выкліканага неабходнасцю завяршэння распрацовак і падрыхтоўкай праекта да выкарыстання, адпаведна прафесійнаму меркаванню кіраўніцтва арганізацыі вызначылася ў суме 220 290 тыс. руб.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць вартасць патэнта на новую мадэль тэлевізара.

2. Вызначыць сальда па субрахунку 08-4 “Набыщѣ і стварэнне нематэрыяльных актываў” на момант трансфармацыі фінансавай спра-

вазначнасці ў фармат міжнародных стандартаў, выдзеліць сабекошт самастойна ствараемага нематэрыяльнага актыву.

3. Вызначыць карэкціровачную суму, абумоўленную стратамі ад аб'яцэнвання патэнта на новую мадэль тэлевізара.

Тэма 8. ВЫРУЧКА І ДЗЯРЖАЎНАЯ ДАПАМОГА: КАРЭКЦІРОЎКА ФІНАНСАВАГА ВЫНІКУ Ў МІЖНАРОДНЫ ФАРМАТ

8.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

- Выручка (*revenue*).
- Метад налічэнняў (*accrual basis*).
- Працэнты (*interests*).
- Дывідэнды (*dividends*).

- Ліцензійныя плацяжы (*royalties*).
- Будаўнічыя дагаворы (*construction contracts*).
- Дагаворы на будаўніцтва з фіксаванай цаной (*fixed price contract*).
- Дагаворы “выдаткі плюс” (*cost plus contract*).
- Метад працэнта выканання (*per-centage of completion method*).
- Беспрацэнтны крэдыт (*interest-free credit*).
- Уяўная стаўка працэнта (*imputed rate of interest*).
- Працэнтны даход (*interest revenue*).
- Пастаянныя вытворчыя накладныя выдаткі (*fixed production overheads*).
- Дзяржаўная субсідыя (*government grants*).
- Дзяржаўныя субсідыі, якія адносяцца да актываў (*government grants related to assets*).
- Дзяржаўныя субсідыі, якія адносяцца да даходаў (*government grants related to income*).

8.2. Заданні для практычнага занятку

План

1. Прызнанне выручкі стандартам фінансавай справаздачнасці IAS-18 “Выручка”.
2. Асаблівасці прызнання выручкі міжнародным стандартам фінансавай справаздачнасці IAS-11 “Дагаворы на будаўніцтва”.
3. Умовы прызнання выручкі ў айчынай практыцы і ў адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі.
4. Міжнародны стандарт фінансавай справаздачнасці IAS-20 “Улік дзяржаўных субсідый і раскрыццё інфармацыі аб дзяржаўнай дапамозе”.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Як трактуе выручку міжнародны стандарт IAS-18 “Выручка”?

Варыянты адказу:

- а) валавы прыток эканамічных выгод за перыяд, што ўзнікае ў ходзе звычайнай дзейнасці кампаніі;
- б) валавы прыток эканамічных выгод за перыяд, што ўзнікае ў

ходзе дзейнасці кампаніі, вядзе да павелічэння капіталу;

в) валавы прыток эканамічных выгод за перыяд, што ўзнікае ў ходзе звычайнай дзейнасці кампаніі, вядзе да павелічэння капіталу, якое не абумоўлена ўзносамі акцыянераў.

2. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Ці выкарыстоўваецца стандарт IAS-18 “Выручка” пры ўліку выручкі ад выкарыстання іншымі бакамі актываў кампаній, якія прыносяць працэнты, дывідэнды і ліцэнзійныя плацяжы?

Варыянты адказу:

- а) так, выкарыстоўваецца;
- б) не, не выкарыстоўваецца.

3. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Што з’яўляецца элементамі выручкі ў адпаведнасці з міжнародным стандартам IAS-18 “Выручка”?

Варыянты адказу:

- а) продаж тавараў, аказанне паслуг;
- б) продаж тавараў, аказанне паслуг, працэнты, ліцэнзійныя плацяжы і дывідэнды;
- в) продаж таварў, аказанне паслуг, працэнты і дывідэнды.

4. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Ці выкарыстоўваецца стандарт IAS-18 “Выручка” пры ўліку выручкі, атрыманай ад дагавораў арэнды?

Варыянты адказу:

- а) так, выкарыстоўваецца;
- б) не, не выкарыстоўваецца.

5. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Як падраздзяляюцца будаўнічыя дагаворы ў адпаведнасці з стан-

дартам IAS-11 “Дагаворы на будаўніцтва”?

Варыянты адказу:

- а) дагаворы на будаўніцтва з фіксаванай цаной і дагаворы “выдаткі плюс”;
- б) дагаворы на аказанне паслуг, непасрэдна звязаных з узвядзеннем аб’ектаў, і дагаворы на разбурэнне;
- в) дагаворы на будаўніцтва з фіксаванай цаной і дагаворы на аказанне паслуг, непасрэдна звязаных з узвядзеннем аб’ектаў.

6. Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.

Што ўключаецца ў выручку па дагаворы на будаўніцтва ў адпаведнасці са стандартам IAS-11 “Дагаворы на будаўніцтва”?

Варыянты адказу:

- а) першапачатковая сума выручкі, якая ўзгодненая ў дагаворы;
- б) кампенсацыі, звязаныя з адхіленнямі ад работ па дагаворы;
- в) працэнты па крэдытах і займах;
- г) прэтэнзій і заахвочвальныя плацяжы.

7. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Якія метады вызначэння ступені завершанасці работ прадпісвае стандарт IAS-11 “Дагаворы на будаўніцтва”?

Варыянты адказу:

- а) не прадпісвае метады;
- б) па ўдзельнай вазе выдаткаў, панесеных для выканання работ на дату складання справаздачы, у разліковай велічыні агульных выдаткаў;
- в) зыходзячы з завершанасці фактычнай часткі работ па дагаворы;
- г) па удзельнай вазе выдаткаў, панесеных для выканання работ на дату складання справаздачы, у разліковай велічыні агульных выдаткаў зыходзячы з завершанасці фактычнай часткі работ па дагаворы.

8. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Ці дапускаюцца залікі даходаў або актываў па адным дагаворы замест страт або абавязацельстваў па другім дагаворы?

Варыянты адказу:

- а) так, дапускаюцца;
- б) не, не дапускаюцца;
- в) дапускаюцца ў некаторых выпадках.

9. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Пры выкарыстанні рэкамендаваных міжнародным стандартам IAS-11 “Дагаворы на будаўніцтва” спосабаў вызначэння стадыі выканання дагавору паказчыкі справядзачы аб прыбытках і стратах, а таксама незавершанай вытворчасці будучь аднолькавыя?

Варыянты адказу:

- а) так, будучь аднолькавыя;
- б) не, будучь розныя.

10. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Якая ўмова прызнання выручкі, прадпісаная IAS-18 “Выручка”, не прадпісаная айчынай інструкцыяй па рахункаводстве даходаў і расходаў?

Варыянты адказу:

- а) сума выручкі можа быць надзейна вымерана;
- б) існуе верагоднасць таго, што эканамічныя выгады, звязаныя з аперацыяй, паступяць на прадпрыемства;
- в) прадпрыемства больш не ўдзельнічае ў кіраванні ў той ступені, якая звычайна асацыюецца з правам уласнасці, і не кантралюе прададзеныя тавары.

11. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія існуюць асноўныя падыходы да ўліку дзяржаўных субсідый?

Варыянты адказу:

- а) з пазіцыі капіталу;
- б) з пазіцыі даходу;
- в) з пазіцыі расхода;
- г) з пазіцыі абавязацельстваў.

12. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Ці патрабуе міжнародны стандарт IAS-20 “Улік дзяржаўных субсідый і раскрыццё інфармацыі аб дзяржаўнай дапамозе” адасобленага раскрыцця ў фінансавай справаздачнасці інфармацыі аб дзяржаўнай дапамозе?

Варыянты адказу:

- а) так, абавязкова патрабуе;
- б) не, не патрабуе;
- в) у залежнасці ад прафесійнага меркавання.

8.3. Задачы

Задача 8.3.1

Заклучаны дагавор падраду, які будзе працягвацца тры справаздачныя перыяды. Велічыня агульнай выручкі па кантракце вызначана ў памеры 3 242 млн руб. Пры каштарыснай вартасці выдаткаў па ўказаным дагаворы на будаўніцтва 2 930 млн руб. у першым справаздачным перыядзе панесеныя падраднай арганізацыяй выдаткі склалі 918 млн руб.

Для вызначэння ступені завершанасці работ арганізацыя выкарыстоўвае метады па ўдзельнай вазе выдаткаў, панесеных для выканання работ на дату складання справаздачы, у разліковай велічыні агульных выдаткаў.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць працэнт завершанасці работ.
2. Вызначыць велічыню выручкі, якая падлягае адлюстраванню ў справаздачы аб прыбытках і стратах у першым справаздачным перыядзе.
3. Вызначыць прыбытак ад выканання будаўнічых работ за першы справаздачны перыяд.

Задача 8.3.2

Заклучаны дагавор падраду, які будзе працягвацца тры справаздачныя перыяды. Велічыня агульнай выручкі па кантракце вызначана ў памеры 3 242 млн руб. Пры каштарыснай вартасці выдаткаў па ўказаным дагаворы на будаўніцтва 2 930 млн руб., у першым справаз-

дачным перыядзе панесеныя падраднай арганізацыяй выдаткі склалі 918 млн руб. Прынятая заказчыкам завершаная частка работ па кантрактнай вартасці складае 996 млн руб.

Стадыя выканання работ вызначаецца на аснове прынятай заказчыкам завершанай часткі работ па кантрактнай вартасці.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Вызначыць працэнт завершанасці работ.
2. Вызначыць расходы (сабекошт прадукцыі будаўніцтва), якія адносяцца да выручкі першага справаздачнага перыяду.
3. Вызначыць прыбытак ад выканання будаўнічых работ за першы справаздачны перыяд.
4. Вызначыць велічыню незавершанай вытворчасці, якая будзе прызнаная ў якасці расходаў у наступным справаздачным перыядзе.

Задача 8.3.3

Арганізацыя адгрузіла гатовую прадукцыю па адпускных цэнах без падатку на добаўленную вартасць (ПДВ) на суму 568 450 тыс. руб. Стаўка ПДВ – 20%. Сабекошт рэалізаванай прадукцыі склаў 458 640 тыс. руб. Выдаткі, звязаныя з рэалізацыяй прадукцыі, склалі 75 620 тыс. руб. Ад пакупнікоў паступілі плацяжы за адгужаную прадукцыю з ПДВ на суму 400 680 тыс. руб.

Аналіз рахунку 62 “Разлікі з пакупнікамі і заказчыкамі” дазволіў зрабіць высновы, што ўласнікам адгужанай прадукцыі па адпускных цэнах без ПДВ на суму 120 360 тыс. руб. застаўся прадавец.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Адлюстравыць на рахунках айчыннага ўліку працэс рэалізацыі прадукцыі.
2. Скласці рэкласіфікацыйныя праводкі.
3. Адкарэктывавыць завінавачаннасць пакупніка ў сувязі з затрымкай пераходу да яго права ўласнасці на адгужаную прадукцыю.
4. Адкарэктывавыць даходы і расходы ад рэалізацыі па прычыне непрызнання выручкай адгужанай прадукцыі, права ўласнасці на якую не перайшло да пакупніка.
5. Адкарэктывавыць суму атрыманага ў справаздачным перыядзе фінансавага выніку.

Задача 8.3.4

Заклучаны дагавор падраду, які будзе працягвацца чатыры справаздачныя перыяды. Велічыня агульнай выручкі па кантракце вызначана ў памеры 5 250 млн руб. Пры каштарыснай вартасці выдаткаў па

ўказаным дагаворы на будаўніцтва 4 630 млн руб. у першым справаздачным перыядзе панесеныя падраднай арганізацыяй выдаткі склалі 1 315 млн руб., з якіх 51,5 млн руб. не былі прадугледжаны кантрактам.

Для вызначэння ступені завершанасці работ арганізацыя выкарыстоўвае метады па удзельнай вазе выдаткаў, панесеных для выканання работ на дату складання справаздачы, у разліковай велічыні агульных выдаткаў.

Неабходна выканаць наступнае:

1. Вызначыць працэнт завершанасці работ.
2. Вызначыць велічыню выручкі, якая падлягае адлюстраванню ў справаздачы аб прыбытках і стратах у першым справаздачным перыядзе.
3. Вызначыць прыбытак ад выканання будаўнічых работ за першы справаздачны перыяд.

Тэма 9. УЛІК І РАСКРЫЦЦЁ Ў ФІНАНСАВАЙ СПРАВАЗДАЧНАСЦІ ЎЗНАГАРОДЖАННЯЎ ПРАЦАЎНІКАМ І ПЕНСІЙНЫХ ФОНДАЎ

9.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

- Кароткатэрміновыя ўзнагароджанні працаўнікам (*short-term employee benefits*).
- Неграшовыя выплаты (*non-monetary benefits*).
- Актуарны прыбытак або страты (*actuarial gains and losses*).
- Плары ўзнагароджанняў пасля заканчэння працоўнай дзейнасці (*post-employment benefit plans*).
- Плары з вызначанымі ўзносамі (*defined contribution plans*).
- Плары з вызначанымі выплатамі (*defined benefit plans*).
- Вартасць паслуг мінулых перыядаў (*past service cost*).
- Выхадныя дапамога (*termination benefits*).
- Фундзіраванне (*funding*).
- Актуарная рызыка (*actuarial risk*).
- Інвестыцыйная рызыка (*investment risk*).
- Прыведзеная вартасць абавязацельстваў плана з вызначанымі выплатамі (*present value of a defined benefit obligation*).
- Метад актуарнай ацэнкі (*actuarial valuation method*).
- Вартасць паслуг бягучага перыяду (*current service cost*).
- Расходы на працэнты (*interest cost*).
- Актуарныя прыбыткі і страты (*actuarial gains and losses*).
- Безумоўнае права працаўніка на атрыманне ўзнагароджанняў

(vested employee benefits).

9.2. Заданні для практычнага занятку

План

1. Класіфікацыя і ацэнка ўзнагароджанняў працаўнікам, прадугледжаная міжнародным улікам.

2. Асаблівасці ўліку і адлюстравання ў фінансавай справаздачнасці планаў узнагароджанняў пасля заканчэння працоўнай дзейнасці з вызначанымі выплатамі.

3. Улік прыведзенай вартасці абавязацельстваў па пенсійным плане з вызначанымі выплатамі.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія віды ўзнагароджанняў прадугледжвае стандарт IAS-19 “Узнагароджанне працаўнікам”?

Варыянты адказу:

- а) выхадныя дапамогі;
- б) прэміяльныя выплаты;
- в) матэрыяльная дапамога;
- г) кароткатэрміновыя ўзнагароджанні працаўнікам;
- д) узнагароджанні пасля заканчэння працоўнай дзейнасці.

2. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія віды выплат адносяцца да кароткатэрміновых узнагароджанняў працаўнікам?

Варыянты адказу:

- а) выхадныя дапамогі;
- б) прэміяльныя выплаты;
- в) адлічэнні на сацыяльнае страхаванне;
- г) аплатныя штогадовыя водпускі;
- д) узнагароджанні пасля заканчэння працоўнай дзейнасці.

3. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Ці адносяцца да кароткатэрміновых узнагароджанняў працаўнікам неграшовыя выплаты, звязаныя з медыцынскім абслугоўваннем, прадастаўленнем жылля, аўтамабіляў і бясплатных ці субсідзіраваных тавараў або паслуг?

Варыянты адказу:

- а) так, адносяцца;
- б) не, не адносяцца.

4. *Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.*

Як называюцца пагадненні, у адпаведнасці з якімі арганізацыя выплачвае ўзнагароджанні працаўнікам пасля іх выхаду на пенсію?

Варыянты адказу:

- а) пенсійнае ўзнагароджанне;
- б) дагаворы на выплату пенсійнага забеспячэння;
- в) планы ўзнагароджанняў пасля заканчэння працоўнай дзейнасці.

5. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія віды выплат адносяцца да іншых доўгатэрміновых узнагароджанняў працаўнікам?

Варыянты адказу:

- а) узнагароджанні за выслугу гадоў;
- б) прэміяльныя выплаты;
- в) творчыя водпускі;
- г) аплатныя штогадовыя водпускі;
- д) узнагароджанні пасля заканчэння працоўнай дзейнасці.

6. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

У якіх выпадках выплачваецца выхадная дапамога?

Варыянты адказу:

- а) пры рашэнні арганізацыі скасаваць працоўнае пагадненне з працаўніком да дасягнення ім пенсійнага ўзросту;
- б) пры рашэнні арганізацыі скасаваць працоўнае пагадненне з працаўніком пасля дасягнення ім пенсійнага ўзросту;
- в) пры выхадзе работніка на пенсію;
- г) пры рашэнні працаўніка аб звальненні па ўласным жаданні пры скарачэнні штатаў у замен на такога роду ўзнагароджанне.

7. Неабходна выбраць адзін варыянт адказу на пытанне.

Што ўяўляе сабой фондзіраванне?

Варыянты адказу:

- а) дагаворы на выплату пенсійнага забеспячэння;
- б) перавод актываў фонду доўгатэрміновага ўзнагароджання працаўнікоў для пакрыцця будучых абавязацельстваў па выплаце пенсій;
- в) абавязацельства па выплаце пэўных сум працаўнікам пасля заканчэння іх працоўнай дзейнасці.

8. Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.

Якія дзеянні неабходна выканаць, каб вызначыць прыведзеную вартасць абавязацельстваў па ўзнагароджаннях пасля заканчэння працоўнай дзейнасці і адпаведную вартасць паслуг бягучага перыяду?

Варыянты адказу:

- а) прымяніць метады актуарнай ацэнкі;
- б) прымяніць метады нарошчвання і дыскантавання;
- в) размеркаваць узнагароджанне па перыядах службы;
- г) зрабіць актуарныя дапушчэнні.

9. Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.

Якія бываюць варыянты пенсійных планаў?

Варыянты адказу:

- а) дыскантаваныя пенсійныя планы;
- б) пенсійныя планы з вызначанымі ўзносамі;
- в) недыскантаваныя пенсійныя планы;

г) пенсійныя планы з вызначанымі выплатамі.

10. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Што павінна ўключачь справаздачнасць пенсійнага плана з вызначанымі ўзносамі?

Варыянты адказу:

- а) мадэлі дыскантавання пенсійных планаў;
- б) справаздачу аб капітале;
- в) апісанне палітыкі фондзіравання плана;
- г) справаздачу аб чыстых актывах.

9.3. Задачы

Задача 9.3.1

Кампанія прыняла на сябе абавязацельства выплачваць пры выхадзе на пенсію ўзнагароджанне працаўнікам, якія адпрацавалі ў кампаніі 14 гадоў, у памеры 1,7% ад гадавой велічыні зароботнай платы на момант спынення працоўнай дзейнасці за кожны год работы. З указаным стажам работы ў кампаніі працуе 36 чал., якія павінны выйсці на пенсію праз сем гадоў. За папярэдні год сума іх зароботнай платы склала 2 342 421 тыс. руб. Мяркуецца, што яна будзе павялічвацца на працягу сямі гадоў кожны год у сярэднім на 7%.

У якасці стаўкі дыскантавання, якая адлюстроўвае разліковае размеркаванне выплат узнагароджання ў часе, прымаецца рыначная даходнасць на канец справаздачнага перыяду дзяржаўных аблігацый, велічыня якой складае 18%. Неабходна размеркаваць абавязацельства па выплаце ўзнагароджанняў пасля заканчэння працоўнай дзейнасці метадам прагназавання ўмоўнай адзінкі.

Задача 9.3.2

У кампаніі дзейнічае пенсійны план, які забяспечвае пенсіі ў памеры 2,2% ад велічыні зароботнай платы на момант выхаду на пенсію за кожны год работы. Права на атрыманне працаўніком узнагароджання становіцца безумоўным пасля 15 гадоў працоўнай дзейнасці ў кампаніі. З пачатку 2010 г. кампанія павышае памер пенсій да 2,5% ад

велічыні зароботнай платы на момант выхаду на пенсію за кожны год работы, пачынаючы з 2010 г. На дату павышэння прыведзеная вартасць дадатковых выплат за работу ў перыяд з 1 студзеня 2004 г. па 1 студзеня 2010 г. працаўнікоў, чый стаж работы перавышае на 1 студзеня 2010 г. пяць гадоў, складае 358 768 тыс. руб. Прыведзеная вартасць дадатковых выплат працаўнікам, стаж работы якіх не перавышае на ўказаную дату пяці гадоў, вызначылася ў суме 124 754 тыс. руб. Сярэдні тэрмін для прызнання выплат працаўнікам безумоўнымі складае 3 гады.

У дадзеным выпадку кампанія павінна прызнаць 659 827 тыс. руб. вартасці паслуг мінулых перыядаў неадкладна, паколькі гэтыя выплаты ўжо існуюць. Суму ў памеры 306 381 тыс. руб. яна павінна амартаваць да моманту, калі выплаты становяцца безумоўнымі. Няхай у нашым прыкладзе такі тэрмін складае 10 гадоў. Значыць, на працягу ўказанага тэрміну кожны год неабходна прызнаваць у справаздачы аб сукупным прыбытку і расходы на ўзнагароджанне пасля заканчэння працоўнай дзейнасці. Неабходна разлічыць актуарныя прыбыткі.

***Тэма 10. АГУЛЬНАМЕТАДЫЧНЫЯ ПАДЫХОДЫ
ДА РАСПРАЦОЎКІ БАЛАНСАВАЙ СПРАВАЗДАЧЫ
НА АСНОВЕ КАНЦЭПЦЫІ РАДЫ
ПА МІЖНАРОДНЫХ СТАНДАРТАХ ФІНАНСАВАЙ
СПРАВАЗДАЧНАСЦІ***

10.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

- Справаздача аб фінансавым стане (*statement of financial position*).
- Рахунковая роўнасць (*accounting equation*).
- Доўгатэрміновыя актывы (*long-term assets*).
- Чыстыя актывы (*not assets*).
- Уласны капітал (*equity*).
- Аперацыйны цыкл (*operating cycle*).
- Лінейны артыкул рахунковага балансу (*line items*).
- Першая фінансавая справаздачнасць па міжнародных стандартах (*first IFRS financial statements*).

10.2. Заданні для практычных заняткаў

10.2.1. Распрацоўка справаздачы аб фінансавым стане

План

1. Айчыны і замежны падыходы да пабудовы баласнавай справаздачы аб фінансавым стане.

2. Структура справаздачы аб фінансавым стане, якая адпавядае патрабаванням міжнароднага стандарта IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”.

3. Раскрыццё актываў у балансавай справаздачы аб фінансавым стане на аснове патрабаванняў міжнародных стандартаў.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што паказваецца ў рахунковым балансе?

Варыянты адказу:

- а) вартасць маёмасці, якая знаходзіцца ва ўласнасці арганізацыі;
- б) вартасць усёй маёмасці юрыдычнай асобы, яе абавязацельствы перад іншымі юрыдычнымі і фізічнымі асобамі, а таксама ўласны капітал арганізацыі;
- в) вартасць уласных і пазыковых крыніц фінансавання актываў арганізацыі.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што з’яўляецца мэтай складання рахунковага балансу арганізацыі?

Варыянты адказу:

- а) праверка ідэнтычнасці ўсіх рахункаў для ўліку актываў, капіталу і абавязацельстваў;
- б) праверка на пэўную дату ў грашовым выражэнні складу і раз-

мяшчэння сродкаў арганізацыі;

в) падача інфармацыі аб актывах і абавязацельствах у парадку павышэння іх ліквіднасці.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Як ацэніваецца маёмасць, атрыманая арганізацыяй бязвыплатна?

Варыянты адказу:

- а) па вартасці яе вырабу;
- б) па фактычным сабекошце яе набыцця;
- в) па рыначнай вартасці на дату яе апырходавання.

4. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Што ўключаецца ў вартасць вырабленай маёмасці?

Варыянты адказу:

- а) фактычна панесеныя выдаткі, звязаныя з набыццём асноўных сродкаў;
- б) фактычна панесеныя выдаткі, звязаныя з выкарстаннем у працэсе вытворчасці сыравіны, матэрыялаў, паліва, асноўных сродкаў, працоўных рэсурсаў і іншых выдаткаў на яе выраб;
- в) вартасць самога аб'екта маёмасці, мытныя пошліны, іншыя плацяжы, а таксама выдаткі на нарыхтоўку і дастаўку.

5. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Як размяшчаюцца артыкулы актываў у амерыканскім балансе?

Варыянты адказу:

- а) у парадку ўзрастання іх ліквіднасці;
- б) у парадку памяншэння іх ліквіднасці;
- в) пачынаючы ад доўгатэрміновых актываў і заканчваючы наяўнымі грашовымі сродкамі.

6. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Як размяшчаюцца артыкулы пасіву рахунковага балансу, складзенага па амерыканскай праформе?

Варыянты адказу:

- а) ад уласнага капіталу да абавязацельстваў;
- б) у парадку ўбывання іх магчымага выключэння са складу крыніц фінансавання актываў;
- в) у парадку ўзрастання іх магчымага выключэння са складу крыніц фінансавання актываў.

10.2.2. Справаздача аб фінансавым стане і канцэптуальныя асновы раскрыцця інфармацыі ў фінансавай справаздачнасці

План

1. Магчымыя фарматы справаздачы аб фінансавым стане пры пераходзе на міжнародныя стандарты фінансавай справаздачнасці.

2. Арыенціровачны змест справаздачы аб фінансавым стане, рэкамендаванай міжнароднымі стандартамі, і яе адрозненні ад айчыннага фармату.

3. Канцэптуальныя асновы раскрыцця інфармацыі аб уласным капітале ў фінансавай справаздачнасці.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія патрабаванні неабходна выканаць перад складаннем пачатковай справаздачы аб фінансавым стане, якая адпавядае міжнародным стандартам?

Варыянты адказу:

- а) прызнаць усе актывы і абавязацельствы, прызнання якіх патрабуюць міжнародныя стандарты;

б) не прызнаваць артыкулы балансу ў якасці актываў і абавязацельстваў, калі міжнародныя стандарты не дапускаюць такога прызнання;

в) разлічыць для ўсіх актываў і абавязацельстваў дыскантаваны кошт;

г) перакласіфікаваць тыя артыкулы, якія былі прызнаныя айчыннымі нарматыўнымі дакументамі як адзін від актыву, абавязацельстваў або кампаненты капіталу, аднак адпаведна міжнародным стандартам адносяцца да другога тыпу.

2. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Які стандарт дазваляе арганізацыям адступіць ад абавязковай адпаведнасці пачатковага балансу кожнаму міжнароднаму стандарту?

Варыянты адказу:

а) IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”;

б) IFRS-1 “Прыняцце міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці ўпершыню”;

в) IAS-8 “Уліковая палітыка, змяненні ў рахунковых ацэнках і памылкі”.

3. Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.

З якіх частак складаецца ўласны капітал?

Варыянты адказу:

а) інвесціраваны капітал;

б) набыты капітал;

в) пазыковы капітал;

г) зароблены капітал.

4. Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.

Калі змяняецца сума інвесціраванага капіталу?

Варыянты адказу:

а) пры дадатковых інвестыцыях;

б) пры выкупе ўласных долевых інструментаў;

- в) пры павелічэнні або памяншэнні чыстых актываў;
- г) на канец справаздачнага перыяда.

10.3. Задачы

Задача 10.3.1

Прадстаўлены баланс арганізацыі на 01.01.201_ г. у табліцы 26.

Табліца 26 – Баланс арганізацыі на пачатак справаздачнага перыяду, млн руб.

Актывы	Сума	Абавязальствы і капітал	Сума
Аснаўныя сродкі (<i>першапачатковая вартасць – 10 083; амартызацыя – 2 680</i>)	7 403	Статутны капітал	6 960
		Рэзервовы капітал	1 840

Заканчэнне табліцы 26

Актывы	Сума	Абавязальствы і капітал	Сума
Матэрыялы	1 470	Дабавачны капітал (эмісійны даход)	50
Незавершаная вытворчасць	580	Чысты прыбытак справаздачнага перыяду	1 370
Гатовая прадукцыя	1 780	Разлікі з пастаўшчыкамі	960
Грашовыя сродкі	50	Кароткатэрміновыя банкаўскія крэдыты	183
Дэбіторская запазычанасць	860	Разлікі з рабочымі і служачымі	780
<i>Баланс</i>	<i>12 143</i>	<i>Баланс</i>	<i>12 143</i>

Неабходна трансфармаваць баланс арганізацыі ў фармат міжнародных стандартаў. Для трансфармацыі балансу ў фармат міжнародных стандартаў выкарыстаць мадэль уліку асноўных сродкаў по справядлівай вартасці з улікам амартызацыі метадам спісання. Справядлівая вартасць асноўных сродкаў склала 7 380 млн руб.

У склад рэшткаў незавершанай вытворчасці і гатовай прадукцыі неправамерна ўключаны ўмоўна-пастаянныя выдаткі на суму 52 млн руб. і 143 млн руб. адпаведна.

Для гэтага патрабуецца выканаць наступнае:

1. Скласці рэкласіфікацыйныя праводкі.
2. Адкрыць трансфармацыйныя рахункі.
3. Вызначыць карэкціровачныя сумы, абумоўленыя адлюстраван-

нем асноўных сродкаў у фінансавай справаздачнасці па справядлівай вартасці і неправамерна ўключаных умоўна-пастаянных выдаткаў.

4. Складзі карэктіровачныя праводкі.

5. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

6. Складзі справаздачу аб фінансавым становішчы ў фармаце: чыстыя актывы ў парадку ўзрастання ліквіднасці і крыніцы іх фінансавання.

Задача 10.3.2

Сальдавая ведамасць арганізацыі на канец справаздачнага перыяду прадстаўлена ў табліцы 27.

Табліца 27 – **Рэшткі на канец справаздачнага перыяду на рахунках бухгалтарскага ўліку, тыс. р.**

Рахунак	Дэбет	Крэдыт
01 “Аснаўныя сродкі”	260 780	
02 “Амартызацыя асноўных сродкаў”		96 650
20 “Незавяршаная вытворчасць”	20 540	
43 “Гатовае прадукцыя”	100 800	
51 “Разліковыя рахункі”	52 650	
60 “Разлікі з пастаўшчыкамі і падрадчыкамі”		125 680
62 “Разлікі з пакупнікамі і заказчыкамі”	114 650	
70 “Разлікі з рабочымі і служачымі”		54 870
75 “Разлікі з заснавальнікамі”		1 650
80 “Статутны капітал”		210 540
98 “Прыбыткі будучых перыядаў”		1 480
99 “Прыбыткі і страты”		58 550
Падрахунак	549 420	

Арганізацыя 31 снежня мінулага года ўвяла ў эксплуатацыю абсталяванне, першапачатковая вартасць якога склала 5 238 тыс. руб., якая на 45% прафінансавана за кошт дзяржаўнага бюджэту. Субсідыя атрымана шляхам пералічэння казначэйствам адпаведнай сумы на спецыяльны рахунак грашовых сродкаў мэтавага прызначэння. Гадавая норма амартызацыі гэтага абсталявання вызначана ў памеры 10%.

Для трансфармацыі фінансавай справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў арганізацыяй прыняты варыянт памяншэння балансавай вартасці асноўных сродкаў на суму атрыманых субсідый. У справаздачным годзе з дапамогай указанага абсталявання выраблена прадукцыя, фактычны сабекошт якой склаў 84 378 тыс. руб. На канец справаздачнага года астатак гэтай прадукцыі на складзе па фактычным сабскошце склаў 25 376 тыс. руб.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Адлюстравачь на рахунках па прынятай у Рэспубліцы Беларусь методыцы априходаванне асноўных сродкаў, атрыманную дзяржаўную субсідыю, налічаную за справаздачны год амартызацыю і суму даходу.

2. Адкарэктываваць з дапамогай трансфармацыйных праводак вартасць асноўных сродкаў, налічаную амартызацыю, сабекошт запасаў гатовай прадукцыі і яе рэалізацыю пры ўліку атрыманых субсідый шляхам іх адымання ад вартасці асноўных сродкаў згодна з альтэрнатыўным варыянтам, рэкамендаваным стандартам IAS-20 “Улік дзяржаўных субсідый і раскрыццё інфармацыі аб дзяржаўнай дапамозе”.

3. Скласці карэктывачныя праводкі.

4. Скласці выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

5. Скласці справаздачу аб фінансавым становішчы ў наступным фармаце: актывы – у парадку памяншэння ліквіднасці; абавязальнасці і капітал – у парадку ўбывання іх магчымага выключэння са складу крыніц фінансавання актываў.

***Тэма 11. АГУЛЬНАМЕТАДЫЧНЫЯ ПАДЫХОДЫ
ДА РАСПРАЦОЎКІ СПРАВАЗДАЧЫ
АБ ПРЫБЫТКАХ І СТРАТАХ НА АСНОВЕ
КАНЦЭПЦЫІ РАДЫ ПА МІЖНАРОДНЫХ
СТАНДАРТАХ ФІНАНСАВАЙ
СПРАВАЗДАЧНАСЦІ***

11.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

Дайце азначэнні наступным тэрмінам:

- Лінейныя артыкулы (*line items*).
- Доля меншасці (*minority interest*).
- Мацярынская кампанія (*parent company*).
- Метад па характары расходаў (“*nature of expense*” method).

- Метад па функцыі выдаткаў (*“function of expense” method*).
- Расход па падатку на прыбытак (*tax expense*).
- Падатковыя страты (*tax losses*).
- Даход па падатку на прыбытак (*tax income*).

11.2. Заданні для практычнага занятку

План

1. Канцэптуальныя асновы раскрыцця інфармацыі аб даходах і расходах, вызначаныя міжнародным стандартам рахункаводства IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”.

2. Два падыходы да падачы інфармацыі аб расходах, рэкамендаваныя міжнародным стандартам IAS-1 “Падача фінансавай справаздачнасці”, фарматы справаздачы аб сукупным прыбытку.

3. Раскрыццё ў фінансавай справаздачнасці расходаў па падатку на прыбытак.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Якія лінейныя артыкулы павінна абязязкова ўключачь, як мінімум, справаздача аб сукупным прыбытку?

Варыянты адказу:

- а) даходы і расходы ў якасці надзвычайных артыкулаў;
- б) уцэнка запасаў да велічыні магчымай чыстай вартасці рэалізацыі;
- в) агульны сукупны прыбытак;
- г) расходы па фінансаванні;
- д) доля ў іншым сукупным прыбытку асацыяваных прадпрямстваў і сумеснай дзейнасці, якія ўлічваюцца па метадзе долевага ўдзелу.

2. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

У якіх выпадках патрэбна больш паглыбленая дэталізацыя даходаў і расходаў?

Варыянты адказу:

- а) калі ў арганізацыі ёсць надзвычайныя даходы і расходы;
- б) калі гэтага патрабуюць адпаведныя міжнародныя стандарты фінансавай справаздачнасці;
- в) калі ў арганізацыі атрыманы страты капіталу;
- г) калі такая падача інфармацыі дае карыстальнікам больш поўную інфармацыю аб выніках дзейнасці арганізацыі.

3. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Калі паказчык справаздачы аб сукупным прыбытку лічыцца істотным?

Варыянты адказу:

- а) калі яго ўдзельная вага ў агульным выніку адпаведных даных за год складае не менш 5 %;
- б) калі яго ўдзельная вага ў агульным выніку адпаведных даных за год складае не менш 10 %;
- в) калі яго ўдзельная вага ў агульным выніку адпаведных даных за год складае не менш 3 %;
- г) калі яго ўдзельная вага ў агульным выніку адпаведных даных за год складае не менш 15 %.

4. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Для якіх карыстальнікаў справаздача аб сукупным прыбытку распрацоўваецца звычайна ў скарачаным варыянце?

Варыянты адказу:

- а) для знешніх карыстальнікаў;
- б) для ўнутраных карыстальнікаў.

5. Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.

Для якіх карыстальнікаў справаздача аб сукупным прыбытку рас-

працоўваецца па поўнай форме, дзе дэтальна раскрываюцца расходы і даходы па ўсіх відах дзейнасці?

Варыянты адказу:

- а) для знешніх карыстальнікаў;
- б) для ўнутраных карыстальнікаў.

6. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Які артыкул уводзіцца пры распрацоўцы справаздачы аб прыбытках і стратах на аснове класіфікацыі затрат па відах?

Варыянты адказу:

- а) “Сыравіна і матэрыялы”;
- б) “Адміністрацыйныя расходы”;
- в) “Змяненні ў запасах гатовай прадукцыі і незавершанай вытворчасці”.

11.3. Задача

Кіраўніцтва арганізацыі прыняло рашэнне аб трансфармацыі справаздачы аб прыбытках і выдатках у фармат міжнародных стандартаў фінансвай справаздачнасці па метадзе “выдаткі-выпуск”.

За справаздачны перыяд дэбетаваы абароты па рахунках склалі:

- 20 “Асноўная вытворчасць” (прамыя выдаткі) – 5 433 045 тыс. руб.;
- 23 “Дапаможныя вытворчасці” – 655 456 тыс. руб.;
- 25 “Агульнавытворчыя выдаткі” – 1 685 808 тыс. руб.;
- 26 “Агульнагаспадарчыя выдаткі” – 799 402 тыс. руб.;

Выдаткі дапаможных цэхаў вызначыліся наступным чынам:

- вытворчасць пары – 174 948 тыс. руб.;
- рамонтны цэх – 208 076 тыс. руб.;
- інструментальны цэх – 272 432 тыс. руб.

Агульнавытворчыя выдаткі вызначыліся наступным чынам:

• утрыманне і эксплуатацыя мышын і абсталявання – 1 135 336 тыс. руб.;

- агульнацэхавыя выдаткі – 550 472 тыс. руб.

Інфармацыя аб выдатках, згрупаваных па метадзе функцый, прадстаўлена ў табліцы 28.

Рэшткі запасаў характарызуюцца звесткамі, прадстаўлены ў табліцы 29.

Табліца 28 – Матрыца “характар выдаткаў – мэтавая функцыя” для трансфармацыі справаздачы аб прыбытках і стратах з фармату функцыянальнага аналізу расходаў у фармат аналізу па эканамічных элементах, тыс. руб.

Дэбет рахункаў	Крэдыт рахункаў груп								Усяго выдаткаў па эканамічных элементах
	630 “Матэрыяльныя выдаткі”	631 “Энергія і паслугі матэрыяльнага характару”	632 “Паслугі нематэрыяльнага характару”	633 “Паслугі фінансавых пасрэднаў”	634 “Заработная плата”	635 “Адлічэнні на сацыяльнае страхаванне”	636 “Падаткі на вытворчасць”	637 “Спажыванне асноўнага капіталу”	
7201 “Прамысловая вытворчасць”	2 640 820	620 380	–	–	1 620 780	551 065	–	–	

Заканчэнне табліцы 28

Дэбет рахункаў	Крэдыт рахункаў груп								Усяго выдаткаў па эканамічных элементах
	630 “Матэрыяльныя выдаткі”	631 “Энергія і паслугі матэрыяльнага характару”	632 “Паслугі нематэрыяльнага характару”	633 “Паслугі фінансавых пасрэднаў”	634 “Заработная плата”	635 “Адлічэнні на сацыяльнае страхаванне”	636 “Падаткі на вытворчасць”	637 “Спажыванне асноўнага капіталу”	
7233 “Абслугоўванне рознымі відамі энергіі”	106 000	7 800	–	–	36 200	12 308	–	12 640	
7234 “Рамонт асноўных сродкаў”	115 640	9 620	4 100	–	48 400	16 456	–	13 860	
7235 “Выраб інструментаў, штампаў, запасных частак, будаўнічых дэталяў і канструкцый”	160 820	15 840	–	–	59 800	20 332	–	15 640	
7251 “Утрыманне і эксплуатацыя машын і абста-	450 300	280 060	2 400	–	31 400	10 676	–	360 500	

лявання”									
7252 “Агуль-нацэхавыя расходы”	120 700	110 300	30 200	–	110 800	37 672	–	140 800	
7261 “Агуль-нагаспадарчыя расходы”	60 300	48 900	45 600	108 400	250 300	85 102	46 900	154 200	
7441. “Камерцыйныя расходы”	10 360	12 400	4 500	–	81 00	2 754	–	3 400	
<i>Усяго выдаткаў арганізацыі</i>									

Табліца 29 – **Інфармацыя аб рэштах запасаў на пачатак і канец справаздачнага перыяду, тыс. руб.**

Віды запасаў, ацэненых па фактычным сабекошце	На пачатак перыяду	На канец перыяду
Матэрыялы	760 820	640 890
Незавершаная вытворчасць	450 000	580 000
Гатовая прадукцыя	890 620	?

У справаздачным перыядзе адгружана пакупнікам гатовая прадукцыя на па адпускных цэнах без ПДВ на суму 10 260 800 тыс. руб. Стаўка ПДВ – 20%. Уся адгружаная прадукцыя рэалізаваная. Фактычны сабекошт адгружанай прадукцыі склаў 8 036 340 тыс. руб.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Сласці бухгалтарскія праводкі па айчыннай metodyцы на спісанне выдаткаў і апрыходавання гатовай прадукцыі.

2. Адлюстраваць рэалізацыю прадукцыі, вызначыць рэшту гатовай прадукцыі на канец справаздачнага перыяду.

3. Вызначыць фінансавы вынік ад рэалізацыі прадукцыі.

4. Вызначыць кошт закупленых матэрыялаў, змены рэшткаў матэрыялаў, незавершанай вытворчасці, гатовай прадукцыі.

5. Скласці справаздачу аб прыбытках і стратах (класіфікацыя па характары расходаў).

**Тэма 12. АГУЛЬНАМЕТАДЫЧНЫЯ ПАДЫХОДЫ
ДА РАСПРАЦОЎКІ СПРАВАЗДАЧЫ АБ РУХУ
ГРАШОВЫХ СРОДКАЎ НА АСНОВЕ КАНЦЭПЦЫІ
РАДЫ ПА МІЖНАРОДНЫХ СТАНДАРТАХ
ФІНАНСАВАЙ СПРАВАЗДАЧНАСЦІ**

12.1. Заданне для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам

- Грашовая плынь (*cash flow*).
- Прыток грашовых сродкаў (*inflows of cash*).
- Адток грашовых сродкаў (*outflows of cash*).
- Чыстая грашовая плынь (*net cash flow*).
- Станоўчая плынь.
- Свабодная грашовая плынь.
- Прамы метада (*direct method*).
- Ускосны метада (*indirect method*).
- Нерэалізаваныя прыбыткі або страты (*unrealized gains and losses*).

12.2. Заданні для практычнага занятку

План

1. Плыні грашовых сродкаў і іх дэталізацыя па відах дзейнасці адпаведна стандарту IAS-7 “Справаздача аб руху грашовых сродкаў”.
2. Адлюстраванне руху грашовых сродкаў ад аперацыйнай, інвестыцыйнай і фінансавай дзейнасці.
3. Фарматы падачы карыстальнікам справаздачы аб руху грашовых сродкаў.

Тэставыя заданні

1. *Неабходна выбраць некалькі варыянтаў адказу на пытанне.*

Што адносіць да грашовых сродкаў міжнародны стандарт IAS-7 “Справаздача аб руху грашовых сродкаў”?

Варыянты адказу:

- а) грашовыя сродкі ў касе;
- б) уклады да запатрабавання;
- в) каштоўныя паперы;
- г) дэбіторскую запазычанасць.

2. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Як называецца сукупнасць паступленняў і выплат грашовых сродкаў за справаздачны перыяд?

Варыянты адказу:

- а) грашовыя сродкі;
- б) чыстая грашовая плынь;
- в) грашовая плынь;
- г) прыток грашовых сродкаў.

3. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Як называецца перавышэнне грашовых паступленняў над плацяжамі?

Варыянты адказу:

- а) станоўчая плынь;
- б) чыстая грашовая плынь;
- в) грашовая плынь;
- г) прыток грашовых сродкаў.

4. *Неабходна выбраць адзін з некалькіх варыянтаў адказу на пытанне.*

Як называецца грашовая плынь, якую мае арганізацыя пасля фінансавання ўсіх інвестыцый і выплаты падаткаў?

Варыянты адказу:

- а) станоўчая плынь;
- б) чыстая грашовая плынь;
- в) грашовая плынь;

г) свабодная грашовая плынь.

12.3. Задачи

Задача 12.3.1

Патрабуецца скласці разлік грашовых патокаў ад інвестыцыйнай дзейнасці. Адпаведна вытрымцы з балансу доўгатэрміновыя актывы на 31 снежня 2013 г. складалі 10 500 млн руб., а на 31 снежня 2015 г. складалі 9 600 млн р.

Амартызацыйныя адлічэнні за год склалі 1 200 млн руб., рэшткавы кошт выбыўшых актываў – 60 млн руб.

Задача 12.3.2

Патрабуецца скласці разлік грашовых патокаў ад фінансавай дзейнасці. Адпаведна вытрымцы з балансу акцыянерны капітал на 31 снежня 2013 г. складаў 150 млн руб., а на 31 снежня 2015 г. склаў 100 млн руб., эмісійны даход на 31 снежня 2013 г. складаў 48 млн руб., а на 31 снежня 2015 г. склаў 40 млн руб.

За справаздачны перыяд на акцыянерны капітал паўплывалі наступныя аперацыі:

- з мэтай куплі пакета акцый даччынага прадпрыемства кампанія ажыццявіла эмісію акцый наміналам 10 млн руб. (эмісійны даход склаў 210 млн руб.);

- кампанія ажыццявіла эмісію акцый за грашовыя сродкі; выдаткі на эмісію склалі 1 млн руб. і былі спісаны за кошт эмісійнага даходу.

ЗАДАЧЫ ДЛЯ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

Задача 1

Прадстаўлены баланс арганізацыі на 01.01.201_ г. у табліцы 30.

Табліца 30 – Баланс арганізацыі на пачатак справаздачнага перыяду, млн руб.

Актывы	Сума	Абавязацельствы і капітал	Сума
Аснаўныя сродкі (<i>пер-</i>	7 403	Статутны капітал	6 960

<i>шапачатковая вартасць – 10 083; амартызацыя – 2 680)</i>		Рэзервовы капітал	1840
Матэрыялы	1 470	Дабавачны капітал (эмісійны даход)	50
Незавершаная вытворчасць	580	Чысты прыбытак справаздачнага перыяду	1 370
Гатовая прадукцыя	1 780	Разлікі з пастаўшчыкамі	960
Грашовыя сродкі	50	Кароткатэрміновыя банкаўскія крэдыты	183
Дэбіторская запазычанасць	860	Разлікі з рабочымі і служачымі	780
<i>Баланс</i>	<i>12 143</i>	<i>Баланс</i>	<i>12 143</i>

За справаздачны перыяд арганізацыяй рэалізавана гатовая прадукцыя на 13 450 млн руб. уключаючы ПДВ. Стаўка падатку на дабаўленную вартасць складае 20%. Сабekoшт рэалізаванай прадукцыі – 9 680 млн руб. Сабekoшт выпушчанай прадукцыі – 10 830 млн руб.

Кіраўнічыя выдаткі склалі 158 млн руб. Вытворчыя накладныя выдаткі, уключаныя ў сабekoшт прадукцыі, склалі 3 450 млн руб., з іх праменныя – 1 840 млн руб. Нармальнае магутнасць прадпрыемства складае 450 т прадукцыі. Фактычная магутнасць склала 410 т.

У сувязі з пераходам на міжнародныя стандарты фінансавай справаздачнасці прынята рашэнне ўлічваць асноўныя сродкі па справядлівай вартасці з улікам амартызацыі метадам спісання. Справядлівая вартасць асноўных сродкаў склала 7 380 млн руб.

Неабходна трансфармаваць фінансавую справаздачнасць у фармат міжнародных стандартаў і скласці трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А) і ў частцы справаздачы аб сукупным прыбытку (дадатак Б).

Для гэтага патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць прыбытак ад рэалізацыі прадукцыі ў адпаведнасці з айчынным улікам.

2. Скласці рэклафікацыйныя праводкі.

3. Адкрыць трансфармацыйныя рахункі.

4. Вызначыць карэкціровачныя сумы, абумоўленыя адлюстраваннем асноўных сродкаў у фінансавай справаздачнасці па справядлівай вартасці.

5. Вызначыць уплыў карэкціровачных сум на прыбытак арганізацыі.

6. Скласці выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

7. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб сукупным прыбытку (дадатак Б).

Задача 2

Баланс на справаздачную дату меў наступную форму (табліца 31).

Табліца 31 – Баланс арганізацыі на справаздачную дату, тыс. руб.

Актывы	Сума	Абавязацельствы і капітал	Сума
Аснаўныя сродкі (<i>першапачатковая вартасць – 445 564 800; амартацыя – 179 800 240</i>)	265 840 560	Статутны капітал	280 640 500
Матэрыялы	10 240 850	Прыбытак і страты	61 930 100
Гатовая прадукцыя	40 560 900	Разлікі з пастаўшчыкамі	43 542 750
Разліковы рахунак	20 500 800	Разлікі з рабочымі і служачымі	20 840 500

Заканчэнне табліцы 31

Актывы	Сума	Абавязацельствы і капітал	Сума
Разлікі з пакупнікамі і заказчыкамі	123 500 900	Разлікі па падатках і зборах	53 690 160
<i>Баланс</i>	<i>460 644 010</i>	<i>Баланс</i>	<i>46 0644 010</i>

Арганізацыя адгрузіла гатовую прадукцыю па адпускных цэнах без ПДВ на суму 268 450 800 тыс. руб. Стаўка падатку на дабаўленую вартасць складае 20%. Сабekoшт рэалізаванай прадукцыі склаў 195 680 200 тыс. руб. Выдаткі, звязаныя з рэалізацыяй прадукцыі, склалі 10 840 500 тыс. руб. Ад пакупнікоў паступілі плацяжы за адгружаную прадукцыю з ПДВ на суму 198 640 060 тыс. руб.

Аналіз рахунку 62 “Разлікі з пакупнікамі і заказчыкамі” дазволіў зрабіць высновы, што ўласнікам адгружанай прадукцыі па адпускных цэнах без ПДВ на суму 69 800 300 тыс. руб. застаўся прадавец.

Неабходна трансфармаваць фінансавую справаздачнасць у фармат міжнародных стандартаў і складзі трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А) у частцы справаздачы аб сукупным прыбытку.

Для гэтага патрабуецца выканаць наступнае:

1. Адлюстравіць на рахунках айчыннага ўліку працэс рэалізацыі прадукцыі.

2. Складзі рэклафікацыйныя праводкі.

3. Адкарэктывавіць завінавачаннасьць пакупніка ў сувязі з затрымкай пераходу да яго права ўласнасьці на адгружаную прадукцыю.

4. Адкарэктывавіць даходы і расходы ад рэалізацыі па прычыне непрызнання выручкай адгружанай прадукцыі, права ўласнасьці на якую не перайшло да пакупніка.

5. Адкарэктывавіць суму атрыманага ў справаздачным перыядзе фінансавага выніку.

6. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб фінансавым становішчы (дадатак А).

7. Складзі выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб сукупным прыбытку (дадатак Б).

Задача 3

Па стане на 01.12.201_ г. на складзе знаходзяцца астаткі гатовай прадукцыі, вырабленай у кастрычніку, колькасцю 2 450 адзінак, якая ацэнена па фактычным сабекошце 45 тыс. руб. за адзінку, і 4 560 адзінак прадукцыі, вырабленай у лістападзе, фактычны сабекошт адзінкі якой склаў 45,6 тыс. руб. У снежні было выраблена 15 600 адзінак пры фактычным сабекошце 46,3 тыс. руб. за адзінку. Сабекошт прададзенай прадукцыі вызначаецца па айчыннай методыцы па метадзе сярэднеўзважанага кошту, а для трансфармацыі ў фармат міжнародных стандартаў – па метадзе ФІФО.

У снежні было прададзена 2 450 адзінак прадукцыі, вырабленай у кастрычніку, 4 200 адзінак прадукцыі, вырабленай у лістападзе, і 10 200 адзінак прадукцыі, вырабленай у снежні. Прадукцыя рэалізоўваецца пакупнікам па адпускнай цане 52 тыс. руб. за адзінку. Падатак на дабаўленую вартасць налічваецца па стаўцы 20%. Адгрузка прадукцыі пакупнікам ажыццяўлялася на аснове выдачы вэксальнага крэдыту працягласцю 120 дзён з налічэннем даходу ў памеры 20% пры рыначнай стаўцы 36%.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Разлічыць сабекошт рэалізаванай у снежні прадукцыі і яе астаткаў на 1 студзеня наступнага года. Разлікі аформіць па форме табліцы 32.

Табліца 32 – Разлік сабекошту рэалізаванай прадукцыі

Паказчыкі	Колькасць адзінак	Сабекошт, тыс. руб.	
		адзінкі	усей прадукцыі

2. Адлюстравашь на рахунках рэалізацыю прадукцыі і вызначыць фінансавы вынік па прынятай у Рэспубліцы Беларусь методыцы.

3. Зрабіць рэкласіфікацыйныя праводкі даходаў і расходаў.

4. У адпаведнасці з патрабаваннямі стандарту IAS-18 “Выручка” разлічыць справядлівую вартасць выручкі і працэнтны даход, абумоўлены аперацыяй фінансавання, для чаго вызначыць каэфіцыент дыскантавання (D) па формуле

$$D = \frac{i}{1 + \frac{i \cdot d}{365}},$$

дзе i – працэнтная стаўка;

d – колькасць дзён у перыядзе, за які налічваюцца працэнты.

Формула для разліку справядлівай вартасці выручкі (P) наступная:

$$P = S \left(1 - \frac{d \cdot D}{365} \right),$$

дзе S – сума выручкі;

d – колькасць дзён да бягучага моманту;

D – дысконтная стаўка ў дзесятковых дробах.

5. Скласці карэкціровачныя праводкі для трансфармацыі запасаў і фінансавага выніку па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці.

6. Скласці выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб сукупным прыбытку (дадатак Б).

Задача 4

Уліковай палітыкай будаўнічай арганізацыі прадугледжваецца прызнанне выручкі на аснове прынятай заказчыкам часткі работ. Прынятая заказчыкам частка работ па кантрактнай вартасці без падатку на дабаўленую вартасць складае 28 640 500 тыс. руб. пры агульнай суме

заклучанага кантракта 44 680 900 тыс. руб. Каштарысная вартасць выдаткаў па ўказаным кантракте – 40 280 620 тыс. руб. Фактычныя выдаткі будаўнічай арганізацыі вызначыліся ў суме 34 860 600 тыс. руб., пры гэтым іх велічыня, не прадугледжаная каштарысам, склала 380 600 тыс. руб. Такія выдаткі не былі прадугледжаны кантрактам і іх юрыдычная абгрунтаванасць можа быць не даказаная. Уліковай палітыкай будаўнічай арганізацыі для мэт трансфармацыі фінансавай справаздачнасці выручка прызнаецца зыходзячы з завершанасці фактычнай часткі работ па дагаворы. На аснове фізічнай часткі завершаных работ спецыялістамі ўстаноўлена, што будаўніцтва выканана на 82%.

На кантрактную вартасць выкананых работ заказчыку прад'яўлены рахунак. На суму прынятых работ падрачык прыняў ад заказчыка беспрацэнтны эксаль на тэрмін 90 дзён. Рыначная працэнтная стаўка складае на момант выдачы беспрацэнтнага таварнага крэдыту 38% гадавых.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. У адпаведнасці з прынятай айчынным метадкай уліку здачы заказчыку будаўнічых работ вызначыць расходы, якія адносяцца да прынятай часткі работ, зрабіць патрэбныя праводкі па адлюстраванні здадзенай часткі работ і атрыманага прыбытку.

2. Вызначыць сальда незавершанага будаўніцтва.

3. Зрабіць рэкласіфікацыйныя праводкі.

4. Адкарэктываваць выручку, прызнаныя расходы і вызначыць адкладзенае падатковае абавязальства па падатку на прыбытак.

5. Вызначыць справядлівую вартасць выручкі і працэнтны даход, абумоўлены аперацыяй дыскантавання, для чаго вызначыць каэфіцыент дыскантавання (D) па формуле

$$D = \frac{i}{1 + \frac{i \cdot d}{365}},$$

дзе i – працэнтная стаўка;

d – колькасць дзён у перыядзе, за які налічваецца працэнты.

Формула для разліку справядлівай вартасці выручкі (P) наступная:

$$P = S \left(1 - \frac{d \cdot D}{365} \right),$$

дзе S – сума выручки;

d – колькасць дзён да бягучага моманту;

D – дысконтная стаўка, выяўленая ў дзесятковых дробах.

6. Зрабіць патрэбныя разлікі і скласці карэкціровачныя праводкі з улікам патрабаванняў стандартаў 1AS-16 “Выручка” і 1AS-11 “Дагаворы на будаўніцтва”.

7. Скласці выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб сукупным прыбытку (дадатак Б).

Задача 5

Вытворчы сабекошт вырабленай за справаздачны перыяд прадукцыі склаў 4 285 608 00 тыс. руб., а рэалізаванай – 390 560 800 тыс. руб. Адпускны кошт рэалізаванай прадукцыі без падатку на дабаўленую вартасць склаў 45 0840 600 тыс. руб. Падатак на дабаўленую вартасць налічваецца па стаўцы 20%.

У справаздачным перыядзе, на ўмове адтэрміноўкі плацяжу за атрыманыя матэрыялы на 130 дзён, пастаўшчык адгружаў матэрыялы, кошт якіх склаў 85 450 684 тыс. руб., аднак адгрузка матэрыялаў вэксялямі не афармлялася. У дадзеным справаздачным перыядзе звычайны гандлёвы крэдыт выдаваўся з аплатай у памеры 35% гадавых.

На працягу справаздачнага перыяду на выпуск прадукцыі скарыстаны матэрыялы на суму 163 845 400 тыс. руб., з якіх кошт матэрыялаў, набытых на ўмове ўказанай ніжэй адтэрміноўкі плацяжу, склаў 69 560 840 тыс. руб. Астатак на складзе ўсіх матэрыялаў, набытых як на стандартных умовах, так і з адтэрміноўкамі плацяжу, на канец справаздачнага перыяду склаў 112 640 580 тыс. руб. Сабекошт незавершанай вытворчасці, ацэненай па кошце скарыстаных матэрыялаў, на канец справаздачнага перыяду склаў 35 680 420 тыс. руб.

Патрабуецца выканаць наступнае:

1. Вызначыць велічыню элемента фінансавання ў абсалютнай суме (суму скрытых расходаў на выплату працэнтаў) і ў працэнтах да кошту закупленых матэрыялаў. Формула дыскантавання па простых працэнтах наступная:

$$P = S - \frac{S}{1 + \frac{i \cdot d}{365}},$$

дзе P – велічыня элемента фінансавання ў абсалютнай суме;

S – кошт закупленых матэрыялаў;
 d – колькасць дзён у перыядзе, за які налічваецца працэнт;
 i – працэнтная стаўка.

2. Вызначыць вартасць гатовай прадукцыі на складзе на канец справаздачнага перыяду пры ўмове, што яе астатак на пачатак перыяду складаў 62 480 560 тыс. руб.

3. Вызначыць кошт матэрыялаў, набытых на ўмовах адтэрміноўкі плацяжу:

- у запасах на канец справаздачнага перыяду;
- у сабекошце незавершанай вытворчасці (разлік зрабіць на аснове ўдзельнай вагі матэрыялаў, набытых з элементам фінансавання, у агульнай велічыні расхода матэрыялаў);
- у сабекошце рэалізаванай гатовай прадукцыі і яе астатках на канец справаздачнага перыяду (разлікі зрабіць пры ўмове, што ў сабекошце астаткаў матэрыялаў і гатовай прадукцыі на пачатак справаздачнага перыяду элемента фінансавання не было, а ўвесь астатак гатовак прадукцыі, які быў на пачатак справаздачнага перыяду, у справаздачным перыядзе поўнасьцю рэалізаваны).

4. Адлюстраваць рэалізацыю прадукцыі па айчынай методыцы, вызначыць фінансавы вынік і класці рэкласіфікацыйныя праводкі для наступнай трансфармацыі паказчыкаў у адпаведнасці з патрабаваннямі стандартаў IAS-2 “Запасы” і IAS-23 “Выдаткі па пазыках”.

5. Скласці карэктіровачныя праводкі для трансфармацыі запасаў і фінансавага выніку па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці.

6. Скласці выніковую трансфармацыйную табліцу ў частцы справаздачы аб сукупным прыбытку (дадатак Б).

ГЛАСАРЫЙ

Абавязацельствы ўяўляюць сабой даўгі, пагашэнне або ўрэгуляванне якіх прывядзе да страты эканамічнай выгады ў выглядзе памяншэння рэальных актываў.

Актуарныя ацэнкі – гэта прагнозныя даныя, якія не могуць быць абсалютна дакладнымі. Актуарныя дапушчэнні ўяўляюць сабой найлепшую разліковую ацэнку параметраў, якія будуць вызначаць канчатковую вартасць забеспячэння ўзнагароджання пасля заканчэння працоўнай дзейнасці.

Актывы ўяўляюць сабой рэсурсы, якія кантралююцца арганізацыяй, узніклі ў выніку мінулых падзей гаспадарчай дзейнасці і іх выкарыстанне ў будучыні можа прывесці да эканамічных выгод.

Амартызацыя – сістэматычнае размеркаванне вартасці актыву на працягу тэрміну яго карыснай службы.

Аперацыйны цыкл – гэта перыяд часу паміж набыццём актываў для перапрацоўкі і іх ператварэннем у грашовыя сродкі або іх эквіваленты.

Артыкул справаздачы аб фінансавым стане – гэта радок актыву, абавязацельстваў або капіталу, які раскрывае велічыню пэўнага віду сродкаў арганізацыі ці крыніцу іх утварэння.

Асноўныя сродкі – матэрыяльныя актывы, што выкарыстоўваюцца арганізацыяй для вытворчасці або пастаўкі тавараў і паслуг, здачы ў арэнду іншым арганізацыям або для адміністрацыйных мэт, выкарыстанне якіх мяркуюцца больш аднаго года.

Афіляваная арганізацыя – гэта далучаная арганізацыя да іншай, больш буйной, роднаснай арганізацыі ў якасці філіялу.

Валюта падачы – гэта валюта, у якой арганізацыя падае трансфармаваную па міжнародных стандартах фінансавую справаздачнасць.

Вартасць паслуг бягучага перыяду – гэта павелічэнне прыведзенай вартасці абавязацельстваў па пенсійным плане з вызначанымі выплатамі ў выніку аказання працаўніком паслуг у бягучым перыядзе.

Вартасць паслуг мінулых перыядаў уяўляе сабой змяненне прыведзенай вартасці абавязацельстваў плана з вызначанымі выплатамі ў сувязі з паслугамі, аказанымі працаўнікамі ў мінулых перыядах, якое ўзнікае ў бягучым перыядзе ў выніку ўвядзення новых або змянення існаваўшых узнагароджанняў пасля заканчэння працоўнай дзейнасці або іншых доўгатэрміновых узнагароджанняў працаўнікам.

Выдаткі арганізацыі ўяўляюць сабой вартасную ацэнку рэсурсаў, скарыстаных арганізацыяй у працэсе вытворчасці і рэалізацыі тавараў, прадукцыі, выканання работ і аказання паслуг.

Выходная дапамога – гэта дадатковае ўзнагароджанне працаўнікам, якое выплачваецца пры вымушаным звальненні.

Дагавор “выдаткі плюс” – гэта дагавор на будаўніцтва, у адпаведнасці з якім падрадчыку кампенсуюцца дапушчаныя або вызначаныя іншым спосабам выдаткі плюс працэнт ад гэтых выдаткаў або фіксаванае ўзнагароджанне.

Дагавор з фіксаванай цаной – гэта дагавор, у адпаведнасці з якім падрадчык згодзен на фіксаваную цану кантракта або на фіксаваную стаўку па кожнай адзінцы прадукцыі, якая можа павышацца ў сувязі з ростам выдаткаў.

Дапушчэнне безупынной дзейнасці – гэта меркаванне, у адпаведнасці з якім лічыцца, што арганізацыя будзе працягваць сваю дзейнасць у агляднай будучыні і ў яе няма ні намеру, ні неабходнасці спыняць або істотна скарачаць гаспадарча-фінансавую дзейнасць.

Даход арганізацыі ўяўляе сабой эканамічную выгаду ў грашовай або натуральнай формах, якая ўзнікае пры паступленні актываў і (або) пагашэнні абавязацельстваў, у выніку чаго павялічваюцца ўласныя крыніцы сродкаў арганізацыі, за выключэннем укладаў удзельнікаў.

Дывідэнды – гэта размеркаваны чысты прыбытак паміж уладальнікамі акцыянернага капіталу прапарцыянальна іх удзелу ў капітале пэўнага класа.

Запасы – гэта складаная частка абаротных сродкаў арганізацыі ў выглядзе матэрыялаў і прадукцыі, якія прызначаны для выкарыстання ў працэсе вытворчасці або продажу.

Інвестыцыі – гэта актывы, якімі арганізацыя валодае з мэтай павелічэння багацця праз размеркаванне ў форме працэнтаў, раяльці, дывідэндаў і арэнднай платы, павышэння вартасці капіталу або для атрымання іншых выгод, якія, напрыклад, могуць дасягацца праз доўгатэрміновыя дзелавыя ўзаемаадносіны.

Істотнасць – гэта зыходнае палажэнне, адпаведна якому ў фінансавай справаздачнасці неабходна раскрываць усе важныя пытанні, абстрагуючыся ад неістотных дэталяў з пункту погляду іх уплыву на прыбытак і фінансвы стан.

Істотнасць фінансавай справаздачнасці – гэта адна з якасных яе характарыстык, якая мае на ўвазе магчымасць змянення меркавання, заснаванага на даных справаздачы пад уплывам уключэння або карэкціроўкі даных, прыведзеных у якім-небудзь яе артыкуле.

Канверсія фінансавай справаздачнасці – гэта безупынны працэс, які патрабуе або ўвядзення даных у дзве сістэмы фінансавай справаздачнасці, або канфігурацыі праграмнага забеспячэння такім чынам, каб яно выдавала два тыпы справаздач.

Канцэпцыя захавання капіталу – сістэма поглядаў, адпаведна якой прыбытак прызнаецца толькі пры ўмове захавання першапачатковага капіталу.

Касавы метада адлюстравання даходаў і расходаў – гэта метада рахункаводства, пры якім даходы і расходы адносяцца на рахункі па іх уліку пасля фактычнага атрымання грашовых сродкаў і ажыццяўлення расходаў.

Класіфікацыя рахункаў – гэта групуванне рахункаў па пэўных адзнаках і вызначэнне агульных уласцівасцей розных груп з мэтай іх вывучэння і правільнага выкарыстання.

Ліцэнзійныя плацяжы – гэта плата за выкарыстанне доўгатэрміновых актываў арганізацыі, такіх як патэнты, гандлёвыя маркі, аўтарскія правы, камп’ютарнае праграмае забеспячэнне.

Манетарныя артыкулы – гэта грашовыя сродкі, актывы і абавязальствы, якія вызначаюць зафіксаванае ў любой валюце паступленне і выбыццё грашовых сродкаў у будучыні і не маюць таварнага эквіваленту.

Метада налічэнняў заключаецца ў тым, што даходы адлюстроўваюцца ў тым перыядзе, калі яны заробленыя, а расходы – у перыядзе, калі яны былі панесеныя.

Міжнародны стандарт рахункаводства (фінансавай справаздачнасці) – гэта дакумент, распрацаваны Міжнароднай прафесійнай арганізацыяй рахункаводаў, які прапануе варыянты ўліку асобных відаў актываў, абавязальстваў і капіталу, а таксама вызначае агульныя падыходы да іх раскрыцця ў справаздачных формах.

Паслядоўнасць падачы фінансавай справаздачнасці – гэта патрабаванне, якое прадугледжвае неабходнасць прытрымлівання пастаянства зместу і формаў пры фарміраванні справаздач аб фінансавым стане, сукупным прыбытку, а таксама іншых формаў ды растлумачэнняў да іх ад аднаго справаздачнага года да другога.

Патрабаванні да фінансавай справаздачнасці – гэта сукупнасць асноватворных правілаў і ўмоў, якія павінны абавязкова выконвацца пры яе складанні.

Пераменныя накладныя вытворчыя выдаткі – гэта ўскосныя выдаткі, якія знаходзяцца ў прамой залежнасці ад змянення аб’ёму вытворчасці.

Першапачатковая вартасць асноўных сродкаў – гэта сума выплачаных грошай і справядлівая вартасць плацяжоў іншым спосабам, якія ажыццяўляліся для атрымання ва ўласнасць асноўных сродкаў на

момант іх набыцця або збудавання.

Планы з вызначанымі ўзносамі – гэта ўзнагароджанні пасля заканчэння працоўнай дзейнасці ў арганізацыі, у рамках якіх арганізацыя ажыццяўляе фіксаваныя ўзносы ў асобную арганізацыю або фонд і не будзе мець якіх-небудзь юрыдычных або абумоўленых практыкай абавязацельстваў па выплаце дадатковых узносаў, калі актываў фонду будзе недастаткова для выплаты працаўнікам усіх узнагароджанняў за паслугі, аказаныя імі ў бягучым або папярэднім перыядах.

Пастаянныя накладныя вытворчыя выдаткі – гэта ўскосныя выдаткі, якія застаюцца адносна нязменнымі незалежна ад аб’ёму вытворчасці.

Працэнты – гэта плата за выкарыстанне грашовых сродкаў або іх эквівалентаў, або сум, якія належаць арганізацыі.

Прыведзеная вартасць абавязацельстваў плана з вызначанымі выплатамі – гэта прыведзеная вартасць (без выліку актываў плана) чаканых будучых выплат, патрэбных для выканання абавязацельстваў, якія ўзнікаюць у сувязі з паслугамі працаўнікоў, аказаных у бягучым і мінулых перыядах.

Расходы арганізацыі – гэта памяншэнне эканамічных выгод у выніку выбыцця актываў і (або) узнікнення абавязацельстваў, якое вядзе да памяншэння ўласных крыніц сродкаў арганізацыі, за выключэннем памяншэння ўкладаў па рашэнні яе ўдзельнікаў або ўласнікаў.

Расходы па працэнтах – гэта павелічэнне прыведзенай вартасці абавязацельстваў па пенсійным плане з вызначанымі выплатамі на працягу перыяду, якое ўзнікае ў сувязі з набліжэннем на адзін перыяд моманту выплаты.

Рахунковы нацыянальны стандарт – гэта дакумент, дзе выкладзены нормы або правілы вядзення ўліку і складання справаздачнасці суб’ектамі гаспадарання канкрэтнай дзяржавы, якія ўлічваюць рэкамендацыі па іх уніфікацыі на міжнародным узроўні.

Рэкласіфікацыя рахункаў – гэта змяненне падыходаў да іх групавання па тых або іншых адзнаках з мэтай атрымання патрэбнай для вырашэння пастаўленай задачы сістэмы паказчыкаў.

Рэлевантнасць фінансавай справаздачнасці – гэта пэўная пажаданая характарыстыка яе інфармацыі, якая здольная прадвызначыць кіраўніцкія і інвестыцыйныя рашэнні карыстальнікаў.

Рэпрэзентатыўная дакладнасць уліковай інфармацыі – гэта адзін з паказчыкаў яе надзейнасці, які сведчыць аб адпаведнасці або ўзгодненасці паміж фактамі эканамічнага жыцця і іх адлюстраваннем

у рахункаводстве.

Стандарт уліку – гэта ўліковыя правілы і працэдуры, якія маюць дачыненне да вымярэння, ацэнкі і падачы ўліковай інфармацыі.

Трансфармацыя рахункаў – гэта змяненне сальда рахункаў пробнага балансу з мэтай атрымання інфармацыі, патрэбнай для складання справаздачнасці.

Трансфармацыя фінансавай справаздачнасці – гэта перыядычны падыход, пры якім справаздачная інфармацыя, падрыхтаваная па нацыянальных стандартах, карэкціруецца з мэтай адлюстравання розных прынцыпаў вядзення рахункаводства.

Уліковая палітыка – гэта канкрэтныя прынцыпы, асновы, пагадненні, правілы і практыка, якія выкарыстоўваюцца арганізацыяй для падрыхтоўкі і падачы фінансавай справаздачнасці.

Уласны капітал уяўляе сабой вартасць актываў, якія не будуць накіраваны ў будучыні на ўрэгуляванне абавязацельстваў арганізацыі.

Чыстыя актывы ўяўляюць сабой разліковую велічыню, якая вызначаецца шляхам аднімання ад вартасці актываў абавязацельстваў арганізацыі.

Фінансавая справаздачнасць агульнага прызначэння – гэта справаздачнасць, якая прызначана для задавальнення патрэбнасцей тых карыстальнікаў, якія не маюць магчымасці патрабаваць падачы справаздач, што адпавядаюць іх канкрэтным інфармацыйным запытам.

Фінансавы ўлік – гэта працэс генерацыі рахункаводчай інфармацыі ў фінансавай справаздачнасці для карыстальнікаў, якія непасрэдна не адносяцца да дадзенай арганізацыі, на аснове выкарыстання агульнапрынятых уліковых прынцыпаў.

Форма справаздачнасці – гэта сукупнасць рэквізітаў справаздачнага дакумента.

Функцыянальная валюта – гэта валюта, якая выкарыстоўваецца ў асноўным у эканамічным асяроддзі, у якім арганізацыя ажыццяўляе сваю дзейнасць.

Экаўтынг – гэта функцыянальная сфера бізнесу, звязаная са зборам, апрацоўкай, класіфікацыяй і афармленнем фінансавай інфармацыі.

Элемент фінансавай справаздачнасці ўяўляе сабой найбольш агульную катэгорыю, якая аб'ядноўвае яе паказчыкі ў адпаведнасці з іх эканамічным зместам.

СПИС РЕКОМЕНДОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

Агеева, О. А. Международные стандарты финансовой отчетности : учеб. для вузов / О. А. Агеева, А. Л. Ребизова. – М. : Юрайт, 2013. – 447 с.

Вахрушина, М. А. Международные стандарты финансовой отчетности : учеб. для вузов / М. А. Вахрушина, Л. А. Мельникова ; под ред. М. А. Вахрушиной. – М. : Омега-Л, 2011. – 571 с.

Галузина, С. М. Международный учет и аудит / С. М. Галузина, Т. Ф. Пупшис. – СПб. : Питер, 2006. – 272 с.

Международные стандарты финансовой отчетности : учеб. для студентов вузов / В. Г. Гетьман [и др.] ; под ред. В. Г. Гетьмана. – М. : Финансы и статистика, 2009. – 656 с.

Миславская, Н. А. Международные стандарты учета и финансовой отчетности : учеб. для вузов / Н. А. Миславская, С. Н. Поленова. – М. : Дашков и К^о, 2012. – 372 с.

Морозова, Ж. А. Международные стандарты финансовой отчетности / Ж. А. Морозова. – М. : Бератор-Пресс, 2002. – 256 с.

Палий, В. Ф. Международные стандарты учета и финансовой отчетности : учеб. для вузов / В. Ф. Палий. – М. : ИНФРА-М, 2013. – 506 с.

Панков, Д. А. Методика трансформации бухгалтерской отчетности / Д. А. Панков, Ю. Ю. Кухто. – Минск : Изд-во Гревцова, 2008. – 120 с.

Представление финансовой отчетности : международный стандарт финансовой отчетности IAS-1 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Запасы : международный стандарт финансовой отчетности IAS-2 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Отчет о движении денежных средств : международный стандарт финансовой отчетности IAS-7 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Учетная политика, изменения в бухгалтерских оценках и ошибки : международный стандарт финансовой отчетности IAS-8 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

События после окончания отчетного периода : международный стандарт финансовой отчетности IAS-10 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Договоры на строительство : международный стандарт финансовой отчетности IAS-11 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Налоги на прибыль : международный стандарт финансовой отчетности IAS-12 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Основные средства : международный стандарт финансовой отчетности IAS-16 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Выручка : международный стандарт финансовой отчетности IAS-18 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Вознаграждения работникам : международный стандарт финансовой отчетности IAS-19 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Учет государственных субсидий и раскрытие информации о государственной помощи : международный стандарт финансовой отчетности IAS-20 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Учет и отчетность по пенсионным планам : международный стандарт финансовой отчетности IAS-26 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Обесценение активов : международный стандарт финансовой отчетности IAS-36 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Резервы, условные обязательства и условные активы : международный стандарт финансовой отчетности IAS-37 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Нематериальные активы : международный стандарт финансовой отчетности IAS-38 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

Долгосрочные активы, предназначенные для продажи, и прекращенная деятельность : международный стандарт финансовой отчетности IFRS-5 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifrs.org/IFRSs/Official+Unaccompanied+IFRS+Translations.htm>. – Дата доступа : 01.12.2011.

ДАДАТКІ

Дадатак А

**Выніковая трансфармацыйная табліца
(у частцы справаздачы аб фінансавым становішчы)**

Артыкулы справаздачы	Данья па айчыннай методыцы	Карэкціроўкі			Данья па методыцы міжнародных стандартаў
		Змяненні ацэнак	Выключэнні	Дапаўненні	
Доўгатэрміновыя актывы (па відах)					
Кароткатэрміновыя актывы (па відах)					
<i>Усяго актываў</i>					
Капітал (па відах)					
Абавязацельствы (па відах)					
<i>Усяго капіталу і абавязацельстваў</i>					

Дадатак Б

**Выніковая трансфармацыйная табліца
(у частцы справаздачы аб сукупным прыбытку)**

Артыкулы справаздачы	Данья па айчыннай методыцы	Карэкціроўкі			Данья па методыцы міжнародных стандартаў
		Змяненні ацэнак	Выключэнні	Дапаўненні	
Выручка ад рэалізацыі прадукцыі, работ, паслуг					
Сабekoшт рэалізацыі прадукцыі, работ, паслуг					
Расходы на рэалізацыю					
Адміністрацыйныя расходы					
Іншыя элементы прыбытку					
Прыбытак да падаткаабкладання					
Расход па падатку на прыбытак					
Прыбытак пасля падаткаабкладання					

ЗМЕСТ

Тлумачальная запіска	3
Прыкладны тэматычны план	5
Планы семінарскіх і практычных заняткаў, заданні для кантролю над валоданнем тэрміналагічным апаратам, семінарскіх і практычных заняткаў, задачы.....	6
Тэма 1. Гарманізацыя ўліку на міжнародным узроўні і тэарэтычная аснова міжнародных стандартаў рахункаводства і фінансавай справаздачнасці.....	6
Тэма 2. Міжнародныя дапушчэнні і прынцыпы ўліку, патрабаванні да якасці фінансавай справаздачнасці	20
Тэма 3. Ацэнка актываў і абавязацельстваў, іх дэталізацыя на аснове канцэпцыі Рады па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці.....	34
Тэма 4. Трансфармацыя і канверсія фінансавай справаздачнасці ў фармат міжнародных стандартаў	44
Тэма 5. Сістэмы ўліку запасаў, рэкамендаваныя міжнароднымі стан- дартамі фінансавай справаздачнасці.....	55
Тэма 6. Улік і раскрыццё інфармацыі пра асноўныя сродкі па методыцы міжнародных стандартаў фінансавай справаздачнасці	73
Тэма 7. Улік і раскрыццё інфармацыі пра нематэрыяльныя актывы па методыцы міжнародных стандартаў і фінансавай справаздачнасці.....	91
Тэма 8. Выручка і дзяржаўная дапамога: карэкціроўка фінансавага выніку ў міжнародны фармат.....	99
Тэма 9. Улік і раскрыццё ў фінансавай справаздачнасці ўзнагароджанняў працаўнікам і пенсійных фондаў	106
Тэма 10. Агульнаметадычныя падыходы да распрацоўкі балансавай справаздачы на аснове канцэпцыі Рады па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці	111
Тэма 11. Агульнаметадычныя падыходы да распрацоўкі справаздачы аб прыбытках і стратах на аснове канцэпцыі Рады па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці	118
Тэма 12. Агульнаметадычныя падыходы да распрацоўкі справаздачы аб руху грашовых сродкаў на аснове канцэпцыі Рады па міжнародных стандартах фінансавай справаздачнасці	123
Задачы для самастойнай работы студэнтаў.....	126
Гласарый.....	134
Спіс рэкамендаванай літаратуры.....	139
Дадаткі	142

Вучэбнае выданне

**МІЖНАРОДНЫЯ
СТАНДАРТЫ ФІНАНСАВАЙ
СПРАВАЗДАЧНАСЦІ**

**Практыкум
для рэалізацыі зместу адукацыйных
праграм вышэйшай адукацыі I ступені
і перападрыхтоўкі кіруючых работнікаў і спецыялістаў**

Аўтары-складальнікі:
Ермаловіч Лідзія Лукінічна
Шутава Анатаніна Мечыславаўна
Герцава Таццяна Фёдараўна і інш.

Рэдактар А. Р. Прывалава
Камп'ютарная вёрстка Н. М. Караедава

Падпісана ў друк 23.11.15. Фармат 60 × 84 ¹/₁₆.
Папера тыпаграфская № 1. Гарнітура Таймс. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 8,37. Ул.-выд. арк. 8,80. Тыраж 140 экз.
Заказ №

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
установа адукацыі “Белрускі гандлёва-эканамічны ўніверсітэт
спажывецкай кааперацыі”.
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/138 ад 08.01.2014.
Прасп. Кастрычніка, 50, 246029, Гомель.
<http://www.i-bteu.by>

**БЕЛКААПСАЮЗ
УСТАНОВА АДУКАЦЫИ
“БЕЛАРУСКИ ГАНДЛЁВА-ЭКАНАМІЧНЫ
ЎНІВЕРСІТЭТ СПАЖЫВЕЦКАЙ КААПЕРАЦЫИ”**

Кафедра бухгалтарскага ўліку і фінансавага менеджменту
ў галінах народнай гаспадаркі

**МІЖНАРОДНЫЯ
СТАНДАРТЫ ФІНАНСАВАЙ
СПРАВАЗДАЧНАСЦІ**

**Практыкум
для рэалізацыі зместу адукацыйных
праграм вышэйшай адукацыі I ступені
і перападрыхтоўкі кіруючых работнікаў і спецыялістаў**

Гомель 2015